

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

JAN NEPOMUK NEUMANN

**Určený pro nižší stupeň osmiletého cyklu gymnaziálního
vzdělávání podle RVP ZV**

B · I · G Y

**Biskupské gymnázium J. N. Neumanna, církevní základní škola
a základní umělecká škola České Budějovice**

1 Identifikační údaje

Název ŠVP: Jan Nepomuk Neumann – Školní vzdělávací program Biskupského gymnázia České Budějovice

Motto: „VZDĚLÁNÍ JE SCHOPNOST POROZUMĚT DRUHÝM“

Vzdělávací program: víceleté gymnázium – osmileté (kód: 79-41-K/81)

Studijní forma vzdělávání: denní forma vzdělávání

Předkladatel: Biskupské gymnázium J. N. Neumanna, církevní základní škola a základní umělecká škola České Budějovice Jirsízkova 5, České Budějovice, 370 01

IČO: 00666122

IZO: 000666122

REDIZO: 600008088

Ředitel: Ing. Martin Maršík, Ph.D.

Zástupci ředitele:

Ing. Michaela Kudláčková

Mgr. Alena Marková

Mgr. Jan Schreib

Ing. Marta Hortová

Koordinátoři ŠVP: Mgr. Alena Marková, Mgr. Klára Krejčí, Mgr. Václav Šlouf, Ph.D.

Kontakty:

tel.: (+420) 380 420 211

e-mail: reditelstvi@bigy-cb.cz

web: www.bigy-cb.cz

číslo datové schránky: 5iiaeeb

Zřizovatel: Biskupství českobudějovické, Biskupská 4, 370 21 České Budějovice, tel. (+420) 386 102 311, e-mail: kurie@bcb.cz, web: bcb.cb

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2022

2 Obsah

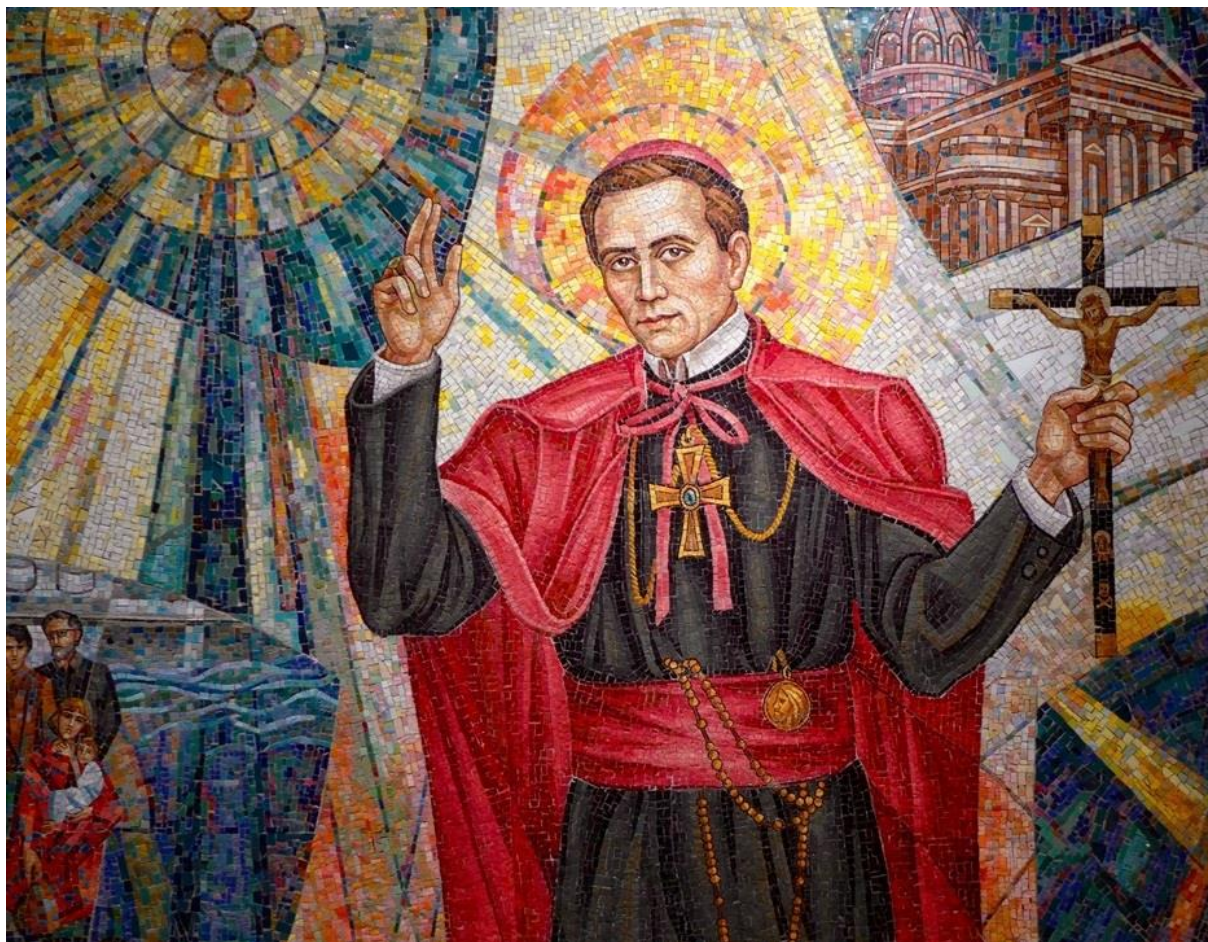
1	Identifikační údaje	2
2	Obsah.....	3
3	Úvod.....	5
4	Charakteristika školy.....	6
4.1	Velikost školy	6
4.2	Vybavení školy	6
4.3	Charakteristika pedagogického sboru	6
4.4	Charakteristika žáků	6
4.5	Mezinárodní spolupráce	7
4.6	Spolupráce s rodiči a jinými subjekty.....	7
5	Charakteristika školního vzdělávacího programu.....	9
5.1	Zaměření školy	9
5.2	Duchovní výchova	10
5.3	Profil absolventa	10
5.4	Organizace přijímacího řízení	10
5.5	Organizace maturitní zkoušky	11
5.6	Výchovné a vzdělávací strategie.....	11
5.7	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	13
5.8	Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných.....	14
5.9	Začlenění průřezových témat	15
6	Učební plán osmiletého cyklu	17
6.1	Učební plán nižšího stupně gymnázia.....	17
6.1.1	Tabulka předmaturitních a maturitních seminářů	18
7	Učební osnovy.....	19
7.1	Jazyk a jazyková komunikace	19
7.1.1	Český jazyk a literatura (ČJ).....	19
7.1.2	Cizí jazyky (CJ).....	30
7.1.3	Reálie cizojazyčných oblastí (RCJ)	36
7.1.4	Latina (L)	37
7.2	Matematika (M).....	42
7.3	Informatika (Inf)	55
7.4	Člověk a společnost.....	69
7.4.1	Dějepis (D)	69
7.4.2	Náboženství (Ná).....	79

7.4.3	Etika (Et).....	87
7.4.4	Základy společenských věd (ZSV)	92
7.5	Člověk a příroda	101
7.5.1	Fyzika (Fy)	101
7.5.2	Chemie (Ch).....	109
7.5.3	Biologie (Bi).....	116
7.5.4	Zeměpis (Z).....	131
7.6	Umění a kultura	143
7.6.1	Hudební výchova (HV).....	143
7.6.2	Výtvarná výchova (VV).....	150
7.7	Člověk a zdraví.....	156
7.7.1	Výchova ke zdraví	156
7.7.2	Tělesná výchova (TV)	156
7.8	Člověk a svět práce.....	165
7.8.1	Svět práce (SP).....	165
8	Hodnocení výsledků vzdělávání žáků.....	169
8.1	Způsoby hodnocení.....	169
8.2	Kritéria hodnocení	169
8.2.1	Klasifikace v předmětech s převahou teoretického zaměření.....	169
8.2.2	Klasifikace v předmětech s převahou výchovného zaměření.....	170
8.2.3	Celkové hodnocení žáka za všechny předměty.....	170

3 Úvod

„Vyzývám vychovatele a všechny, kterým leží na srdci zájem o mládež, aby nešetřili svým úsilím. Ačkoli se při své práci setkáte s mnoha těžkostmi, vezměte na sebe veškerou odpovědnost tohoto poslání a svou vůlí, úsilím a vzájemnou spoluprací tyto překážky překonáte.“

Z pastýřského listu J. N. Neumanna z roku 1852

Název ŠVP odkazuje na patrona naší školy – jihočeského rodáka a filadelfského biskupa sv. Jana Nepomuka Neumanna. Tento muž je velkou inspirací pro nás všechny, kteří se podílíme na výchově a vzdělávání mladých lidí. Založením přibližně stovky škol se Jan Nepomuk značnou měrou zasloužil o rozvoj vzdělanosti ve formující se mnohonárodnostní americké společnosti 19. století.

Stejně jako on se i my snažíme při naší pedagogické práci klást důraz na tyto tři základní aspekty:

1. kvalitní jazyková gramotnost,
2. křesťansko-etický pohled na společnost,
3. výchovu moderního občana uvědomujícího si své postavení v mnohonárodnostní společnosti.

4 Charakteristika školy

4.1 Velikost školy

Biskupské gymnázium J. N. Neumanna nabízí studium v osmiletém, šestiletém, šestiletém bilingvním a čtyřletém cyklu. Celková kapacita školy činí 720 žáků.

4.2 Vybavení školy

Škola byla založena v roce 1990 tehdejším českobudějovickým biskupem Miloslavem Vlkem. V té době neměla budovu a k výuce si prostory pronajímala. V roce 1995 získala vlastní budovu, později i internát a školní jídelnu. Ta byla vybudována v prostorách internátu, který bezprostředně sousedí s budovou školy. Obě budovy jsou propojeny, takže tvoří jeden komplex. Od roku 2013 patří ke škole také kostel svaté Rodiny, jenž je stavebně také součástí celého komplexu, nicméně do uvedeného roku byl v majetku státního archivu.

Biskupské gymnázium se nachází ve středu města, cca 200 metrů od náměstí. Tato poloha je výhodná nejen pro žáky využívající městskou hromadnou dopravu, ale i pro dojíždějící z větších vzdáleností. Zájemci mohou využívat ubytování v domově mládeže. Školní jídelna zajišťuje celodenní stravování pro žáky ubytované v domově mládeže, obědy i pro žáky neubytované.

V prostorách gymnázia byla realizována přístavba, půdní vestavba, byly modernizovány učebny a sociální zařízení. Žáci mají k dispozici nejen učebny kmenové, ale též třídy odborné. Většina tříd je vybavena moderní audiovizuální technikou, ve všech učebnách je internetové připojení, žáci mají možnost připojit se ke školní wifi. Škola má k dispozici specializované učebny informatiky, zeměpisu, dějepisu, fyziky, chemie, biologie, hudební a výtvarné výchovy, tělocvičnu s horolezeckou stěnou, knihovnu, biologickou a chemickou laboratoř. Byly vybudovány prostory pro kardio cvičení, fitness centrum a prostory pro stolní tenis, které jsou k dispozici i pro mimoškolní aktivity. Škola též vlastní několik lodí pro vodní turistiku, neboť se nachází v blízkosti řek Malše a Vltava.

4.3 Charakteristika pedagogického sboru

Na škole vyučuje přibližně 70 pedagogů, někteří z nich na částečný úvazek, někteří jako externisté. Všichni učitelé jsou aprobovaní. V rámci výuky cizích jazyků působí na škole lektoři německého, španělského a francouzského jazyka coby rodilí mluvčí. Někteří učitelé si průběžně zvyšují kvalifikaci absolvováním různých kurzů či účastí na projektech celoživotního vzdělávání. Na škole působí výchovný poradce, metodik prevence sociálně patologických jevů a externí pracovníci Křesťanské pedagogicko-psychologické poradny. Důležitým členem pedagogického sboru je také školní spirituál. Žáky bydlící na internátě mají na starosti 4 vychovatelé.

4.4 Charakteristika žáků

Přestože je naše gymnázium školou církevní, není určeno pouze žákům určité náboženské příslušnosti. Na gymnáziu studují žáci různých vyznání, i ti bez vyznání.

Většina žáků bydlí ve městě nebo jeho okolí. Díky ubytování v domově mládeže, vhodné poloze města a velmi dobrému dopravnímu spojení však máme žáky z celého Jihočeského kraje.

Velmi dobré zkušenosti máme s integrací žáků s různým zdravotním postižením.

4.5 Mezinárodní spolupráce

Vzhledem k důrazu, který naše škola klade na výuku cizích jazyků, udržujeme také dlouhodobou spolupráci s významnými zahraničními institucemi, mezi které patří např:

- The British Council Praha/ Britské centrum Č. Budějovice (spolupráce při skládání jazykových diplomů z angličtiny v rámci programu Addvantage),
- Kultusministerkonferenz der Länder in der Bundesrepublik Deutschland – Sprachdiplom Stufe I. a Stufe II. (instituce administrující německé jazykové diplomy),
- Institut français de Prague, Alliance française České Budějovice (spolupráce při skládání jazykových diplomů z francouzštiny),
- Euregio – program příhraniční spolupráce se SRN (celoroční pobyty žáků na německých gymnáziích),
- Rotary Club České Budějovice (roční výměnné pobyty v USA a Jižní Americe),
- USA – Global Outreach Wisconsin (katolická organizace zajišťující roční pobyty na katolických středních školách v USA),
- Embajada de España en Praga, Agregaduría de Educación (personální i metodická podpora výuky na bilingvních česko-španělských gymnáziích).

Biskupské gymnázium J. N. Neumanna má partnerská gymnázia v Rakousku, konkrétně v Bad Leonfeldenu, Salzburgu a Vídni, kam každoročně vyjíždí přibližně 20 žáků na studijní pobyt.

4.6 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Při škole je zřízena školská rada, která má 6 členů, dva z nich jsou v souladu se zákonem voleni také z řad zletilých žáků a zákonných zástupců nezletilých žáků. Rodiče a zákonní zástupci žáků jsou o prospěchu a chování žáků informováni prostřednictvím elektronických žákovských knížek a na pravidelných informačních odpoledních. Po dohodě s vyučujícími mohou však školu navštívit kdykoliv. Každým rokem pořádáme den otevřených dveří, při němž si rodiče budoucích žáků mohou prohlédnout prostory, vybavenost a zázemí školy.

Další možností získání informací o životě v našem vzdělávacím zařízení jsou webové stránky, využíváme také sociální síť.

Studenti Jihočeské univerzity vykonávají na naší škole jak průběžné, tak i souvislé pedagogické praxe a připravují se tak prakticky na své budoucí povolání.

Ke stálým partnerům v oblasti charitativní patří Městská a Diecézní charita, občanské sdružení Život dětem, nadační fond Českého rozhlasu a Světluška.

Mezi další partnery patří Jihočeské divadlo, Jihočeské muzeum a Vysoká škola technická a ekonomická v Českých Budějovicích.

Sami žáci se aktivně podílejí na spolupráci s organizací Člověk v tísni (projekty Příběhy bezpráví, Jeden svět na školách) a Amnesty International ČR.

Gymnázium se soustřeďuje i na mimoškolní aktivity a smysluplné trávení volného času svých žáků. Proto jsme při škole zřídili středisko volného času, které nabízí aktivity a kroužky různého zaměření. Jedná se především o školní klub pro nižší gymnázium a Dům dětí a mládeže pro vyšší

gymnázium. Do těchto aktivit je zapojeno cca 450 žáků. Další žáci se angažují v duchovním životě školy a sdružují se v aktivitách soustředěných do kostela sv. Rodiny.

V roce 2021 byla při Biskupském gymnáziu a církevní základní škole založena základní umělecká škola s nabídkou hudebních oborů a kapacitou 130 žáků.

Doplňkovou aktivitou pro naše žáky je možnost získání řidičského oprávnění skupiny B ve vlastní autoškole. Kurzy se konají dvakrát ročně vždy s kapacitou 25 žáků.

Snahou je tedy nabídnout žákům širokou škálu volnočasových aktivit, které rozvíjejí jejich vědomostní i osobnostní potenciál a zároveň ulehčit rodičům starost s doprovodem svých dětí na tyto činnosti, protože veškerá výuka probíhá v prostorách školy.

5 Charakteristika školního vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Biskupské gymnázium je jedinou církevní střední školou v kraji. Vedle důrazu na vzdělání usiluje o obohacení studia o křesťansko-etický pohled na život. Výuka náboženství však není povinná, žáci mají svobodnou volbu mezi výukou náboženství a etikou.

Jsme všeobecné gymnázium s důrazem na výuku jazyků. Naším žákům nabízíme zahraniční studijní pobyty a možnost připravit se na mezinárodní jazykové zkoušky. Již několikrát bylo naše gymnázium oceněno Britským velvyslanectvím jako nejlepší škola v České republice v počtu získaných diplomů B2 First / C1 Advanced, vysoké procento žáků skládá každoročně také německé diplomy DSD I a DSD II, které zastřešuje německá instituce KMK (Kultusministerkonferenz) – lze tedy přepokládat, že zájem o kvalitní jazykové vzdělání je přinejmenším jednou z hlavních motivací, které vedou případné uchazeče k tomu, aby si ke studiu vybrali právě naši školu. Naše škola ovšem nabízí kvalitní výuku ve všech předmětech. Snížená hodinová dotace přírodovědných předmětů na vyšším gymnáziu je kompenzována bohatou nabídkou volitelných seminářů. Ty žákům umožňují získat hluboké znalosti a kompetence ve zvolených oblastech. Naši absolventi díky tomu nastupují na vysoké školy s humanitním, ekonomickým a technicko-přírodovědným zaměřením zhruba ve stejném poměru. Každoroční srovnání výsledků maturitních zkoušek, které zveřejňuje Cermat, potvrzuje, že naše gymnázium zaujímá přední místa v Č. Budějovicích i v regionu.

Od školního roku 1999/2000 probíhá na gymnáziu výuka v osmiletém, šestiletém a čtyřletém cyklu. Šestiletý cyklus lze absolvovat také formou bilingvního česko-španělského studia.

V **osmiletém** cyklu jsou od prvního ročníku povinné dva cizí jazyky (angličtina a španělština nebo němčina), od tercie do septimy také latina.

Ve všeobecném šestiletém cyklu si mohou žáci vybírat z kombinace (angličtina a francouzština nebo němčina a angličtina), latina se vyučuje tři roky. V bilingvním šestiletém cyklu se vyučuje jazyk španělský a anglický. Od třetího ročníku probíhá výuka některých předmětů částečně ve španělském jazyce.

Ve čtyřletém studiu jsou jazyky vyučovány v kombinaci angličtina a francouzština nebo němčina a angličtina, v prvních třech ročnících probíhá výuka latiny.

Ve všech typech studia se podle možností na výuce jazyků podílejí také rodilí mluvčí. Ze všech vyučovaných živých jazyků mají žáci možnost na konci studia skládat mezinárodně uznávané zkoušky.

V průběhu celého studia je kladen důraz na mezipředmětové vztahy a výuku v souvislostech, na prohlubování pracovních návyků a osobní zodpovědnosti žáků za své vzdělání, za budoucí úspěšnost u maturitní zkoušky a při studiu na vysoké škole.

Zajímavé sportovní akce, poznávací exkurze doma i v zahraničí a nabídka bohaté zájmové činnosti vhodně doplňují studijní program.

5.2 Duchovní výchova

Protože je naše gymnázium církevní školou, klade se také velký důraz na výchovu duchovní. Tím se rozhodně nemyslí jen výchova náboženská. O tu pečujeme, ale zároveň se snažíme, aby každý žák našel na škole prostředí vhodné ke svému duchovnímu rozvoji nehledě na vyznání.

Mimo pravidelnou výuku náboženství a etiky, při které se žáci seznamují s hlavními světovými náboženstvími s důrazem na křesťanství a se základními otázkami etiky, slouží k duchovnímu růstu především výjezdové kurzy. V prvním ročníku vyššího stupně gymnázia je to kurz „Kdo jsem?“. Jeho obsahem je sebepoznání a sebepřijetí. Kurzu se účastní postupně jednotlivé třídy, což vytváří dobré klima také k upevnění třídních kolektivů. Další kurz s názvem „Kam směřuji?“ je určen pro žáky maturitního ročníku. Jeho obsahem jsou otázky hledání povolání, ukončování střední školy či pravidla dobrého rozhodování. Opět na něj vyrazí třídy jednotlivě, což umožňuje celkovou reflexi jejich pobytu na naší škole.

Během roku je také každá třída pozvána do studentského kostela ke mši svaté za třídu. I tentokrát dbáme na to, aby se na mši cítili dobře i žáci, kteří běžně do kostela nechodí. Tento čas je navíc doplněn o společnou snídani, která opět slouží k upevnění vazeb v kolektivu třídy. Dále jsou žáci každou středu zváni školním zvonem na krátkou modlitbu uprostřed týdne. Ta vytváří v životě žáka i školy malé zastavení uprostřed školního shonu. Žáci jsou tak vedeni k reflexi i životnímu nadhledu.

Pro duchovní výchovu na škole má zásadní vliv také letní gymnaziální tábor. Koná se vždy jeden týden a je určen pouze pro žáky vyššího stupně gymnázia. Mimo duchovní rozměr je kladen důraz na pobyt v přírodě, rozvoj přátelství, zajímavé diskuse a přednášky

5.3 Profil absolventa

Absolvent Biskupského gymnázia J. N. Neumanna získává kvalitní středoškolské vzdělání, které je díky volbě seminářů v posledních dvou ročnících studia oborově profilované. Vyniká nadprůměrnou schopností komunikovat ve dvou světových jazycích i v jazyce mateřském a při své práci i dalším vzdělávání prakticky používá informační technologie. Dokáže pracovat s informacemi, samostatně se učit a řešit problémy. Je schopen se orientovat v běžném životě a aktivně se účastnit společenského, kulturního a politického dění. Je sociálně zralý a schopný spolupráce s druhými. Je si vědom svých práv a povinností, váží si křesťanských hodnot a ctí demokratické principy společnosti.

5.4 Organizace přijímacího řízení

Uchazeči o studium vykonávají jednotnou přijímací zkoušku z předmětů český jazyk a literatura a matematika dle § 60 odst. 5 školského zákona č. 561/2004 Sb. a vyhlášky č. 353/2016 Sb., o přijímacím řízení ke střednímu vzdělávání, která blíže specifikuje ustanovení zákona. Úpravy podmínek uchazečů se speciálními vzdělávacími potřebami upravuje společně s výše zmíněnými právními předpisy vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Ředitel školy pro hodnocení výsledku jednotné zkoušky cizinců, kteří nekonají zkoušku z českého jazyka a literatury podle § 20 odst. 4 školského zákona, vytváří ve spolupráci s Centrem pro zjišťování výsledků vzdělávání pořadí uchazečů na základě redukováného hodnocení všech přijímaných uchazečů v přijímacím řízení do daného oboru vzdělání nebo zaměření podle školního vzdělávacího programu. Redukované hodnocení neobsahuje výsledek testu z českého jazyka a literatury. Pořadí uchazečů v redukováném

hodnocení se použije pro jejich zařazení do výsledného pořadí uchazečů stanoveného podle § 60d odst. 3 školského zákona. Ředitel školy pohovorem ověří uchazečovu znalost českého jazyka.

Uchazeči budou ke studiu přijímáni podle pořadí vzniklého na základě jejich celkového bodového zisku v rámci přijímacího řízení. Každý studijní obor má své vlastní pořadí uchazečů. Celkový bodový zisk je tvořen: body za prospěch na základní škole, body za studijní aktivity na základní škole – soutěže, olympiády atd., body celkem za jednotnou přijímací zkoušku.

Odvolační řízení proti rozhodnutí o přijetí se řeší ve spolupráci s krajským úřadem.

5.5 Organizace maturitní zkoušky

Organizace maturitní zkoušky se řídí § 77 - § 82 školského zákona č. 561/2004 Sb. a vyhláškou č. 177/2009 Sb., o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou, ve znění účinném od 1. 1. 2022.

Pro profilovou část maturitní zkoušky zveřejňuje ředitel školy nabídku předmětů platnou pro daný školní rok a studijní obor. Z uvedené nabídky si každý žák musí zvolit dva předměty v povinné části, v rámci profilové části maturitní zkoušky může dále konat nejvýše dvě nepovinné zkoušky. Pro volbu nepovinné zkoušky v rámci profilové zkoušky platí stejná nabídka zkoušek. V profilové části může žák vykonat zkoušku z jiného cizího jazyka než z cizího jazyka, ze kterého skládá zkoušku ve společné části maturitní zkoušky. Zkoušky profilové části maturitní zkoušky se konají formou ústní zkoušky před zkušební maturitní komisí. Nabídka povinných a nepovinných zkoušek profilové části maturitní zkoušky je vždy zveřejněna na webových stránkách školy pro všechny vzdělávací programy nejpozději v termínech stanovených platnou legislativou.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy v souladu s § 2 odst. 5 vyhlášky č. 177/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů, určuje konkrétní termíny konání didaktických testů. Termíny písemných prací a ústních zkoušek určuje ředitel školy na základě platné legislativy.

Výsledná známka profilové maturitní zkoušky odpovídá kritériím uvedených v hodnocení žáků, které je součástí školního řádu, klasifikace společné části maturitní zkoušky je dána MŠMT. Žáci maturitního ročníku ukončují 30. dubna pravidelnou docházku do školy.

5.6 Výchovné a vzdělávací strategie

Důležitým obsahem vzdělání je rozvoj všech klíčových kompetencí. V této části dokumentu jsou uvedeny obecné způsoby rozvíjení kompetencí napříč předměty. Rozvoj kompetencí v rámci jednotlivých předmětů je upřesněn v učebních osnovách v kapitole 7.

Kompetence k učení

- Pomáháme žákům v hledání vlastních učebních stylů.
- Propojujeme teorii s praxí.
- Do výuky zařazujeme práci s textem.
- Motivujeme žáky k sebehodnocení. Chybu nepovažujeme za negativní jev, ale její identifikaci bereme jako příležitost ke zlepšení schopností či dovedností žáků.
- Spolu s žáky hledáme souvislosti v rámci předmětu i mezi předměty.
- Vedeme žáky k získávání informací z různých zdrojů.

Kompetence k řešení problémů

- Podporujeme žáky v účasti na předmětových olympiádách.
- Motivujeme žáky k hledání různých způsobů řešení problémů.
- Zdůrazňujeme schopnost efektivně vyhledávat informace a reflektovat jejich zdroj.
- Podporujeme tvořivost a logické myšlení.

Kompetence komunikativní

- Snažíme se kultivovat ústní i písemný projev žáků.
- Vytvářením přívětivé atmosféry usnadňujeme komunikaci mezi učitelem a žákem i mezi žáky navzájem.

Kompetence sociální a personální

- Podporujeme týmovou práci a kooperaci.
- Podporujeme studenty ve (spolu-)organizování akcí různého zaměření (florbalový turnaj, majáles apod.).
- Vytváříme prostředí vhodné pro aktivní zapojení žáků do výuky (dotazy, odpovědi, diskuse apod.)
- Učíme žáky toleranci ke schopnostem a názorům ostatních.
- Nabádáme žáky k aktivní pomoci slabším spolužákům.
- Vedeme žáky k sebehodnocení.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky ke kritickému posuzování informací.
- Učíme žáky rozlišovat objektivní fakta od osobních názorů.
- Vytváříme bezpečné prostředí, v němž se žáci nebojí svobodně vyjadřovat.
- Podporujeme žáky v možnosti zapojit se do ovlivňování chodu školy prací ve studentském parlamentu.
- Vedeme žáky k dodržování zásad respektující komunikace.
- Rozvíjíme v žácích pozitivní postoje k našemu kulturnímu a historickému dědictví.

Kompetence pracovní

- Zapojujeme žáky do plánování pracovních činností a vedeme je k včasnému plnění povinností.
- Prostřednictvím exkurzí cílíme na potenciální profesní zaměření žáků.

Kompetence digitální

- Pro komunikaci se žáky či sdílení výukových materiálů používáme program Google Classroom.
- Využíváme digitální zdroje a doporučujeme je i žákům. Zároveň posuzujeme důvěryhodnost těchto i jiných informačních zdrojů a tuto praxi předáváme žákům.
- Ve výuce využíváme digitální technologie (prezentace, animace, vyhledávání informací, videa apod.).

5.7 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

K zajištění poskytování podpurných opatření v prvním stupni žákům se speciálními vzdělávacími potřebami zpracovává škola plán pedagogické podpory (PLPP), který sestavuje třídní učitel v součinnosti s dalšími učiteli a výchovným poradcem. PLPP má písemnou podobu a zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, konkrétní podpurná opatření, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Třídní učitel stanoví termín přípravy PLPP, organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

Vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby žáka, zpracovává škola na základě Doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka individuální vzdělávací plán (IVP). IVP žáka se speciálními vzdělávacími potřebami sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, s výchovným poradcem, příp. se školským poradenským zařízením. IVP má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči žáka. Při sestavování IVP se vychází z obsahu IVP

stanoveného ve vyhlášce č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení Doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení Doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období, než je jeden školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpurných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

U těch žáků, kde si to situace vyžaduje a na základě Doporučení školského poradenského zařízení, škola zajišťuje asistenta pedagoga, který spolupracuje s třídním učitelem i ostatními pedagogy a pomáhá při zabezpečení výuky i mimo ni. Pro žáky s tělesným, zrakovým nebo sluchovým postižením je zajištěn bezbariérový přístup, výpočetní technika a další pomůcky doporučené SPC, které umožňují kvalitní výuku i komunikaci s okolím. V případě všech žáků se speciálními vzdělávacími potřebami škola navazuje spolupráci s organizacemi, které se zabývají pomocí těmto žákům.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami nenavštěvují speciální třídy, ale studují se svými vrstevníky, neboť škola klade důraz na integraci takovýchto žáků do společnosti. Pouze ve vhodných případech a v omezeném rozsahu jsou v IVP vyčleněny některé hodiny výuky jako individuální (tj. výuka pouze učitel a žák).

Gymnaziální vzdělávání vyžaduje od žáků nadprůměrné studijní předpoklady a ŠVP naší školy z toho vychází také při stanovení úrovně očekávaných výstupů v jednotlivých předmětech. Schopnost dostat této úrovně žáci musí osvědčit už při přijímacím řízení na školu. V IVP je možné upravit a formulovat očekávané výstupy vzdělávacích oborů tak, aby byly pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami z hlediska jejich možností reálné a splnitelné a těmto výstupům přizpůsobit i výběr učiva. Stejně tak je možné, pokud speciální vzdělávací potřeby (např. nevidomost, problémy se sluchem, tělesné postižení atd.) neumožňují žákům realizaci vzdělávacího obsahu některého vzdělávacího oboru nebo jeho části, nahradit příslušný vzdělávací

obsah nebo jeho část příbuzným nebo jiným vzdělávacím obsahem, který lépe vyhovuje vzdělávacím možnostem žáků.

V individuálním vzdělávacím plánu dle Školského zákona 561/2004 Sb., §18, Individuální vzdělávací plán, povoleném z jiných závažných důvodů je určena zvláštní organizace výuky a délka vzdělávání při zachování obsahu a rozsahu vzdělávání stanoveného školním vzdělávacím programem. Ředitel školy seznámí žáka a zákonného zástupce nezletilého žáka s průběhem vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu a s termíny zkoušek. Individuální vzdělávací plán podepsaný ředitelem školy, žákem a zákonným zástupcem nezletilého žáka, se stává součástí osobní dokumentace žáka.

5.8 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Škola je připravena podle příslušných legislativních předpisů zajistit výuku žáků mimořádně nadaných (přijetí žáka do vyššího než prvního ročníku, zařazení žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího, ...) i rozvíjet nadání těchto žáků jejich individuálním studijním zapojením ve všech směrech mimo jiné i využitím pedagogicko-organizačních úprav: plán pedagogické podpory nebo individuální vzdělávací plán, doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu, účast ve výuce některých předmětů se staršími žáky.

Proces identifikace nadaných žáků začíná nominací učitelem. Učitel ví, jaké vědomosti, dovednosti i schopnosti má určitý žák, a je schopen ho porovnat s ostatními žáky ve třídě. Dokáže každého jedince objektivně hodnotit ústně či známkou a dle svých zkušeností je schopen říci, zda žák je intelektuálně podprůměrný, průměrný či nadprůměrný.

Dalším krokem je spolupráce se zákonnými zástupci vybraných žáků. Jejich nominace je dnes chápána jako důležitá součást identifikace nadaných a mimořádně nadaných dětí. Teprve s pomocí zákonných zástupců je možno sestavit komplexní obrázek o dítěti, o kterém se uvažuje jako o nadaném. Nenahlízejí na dítě pouze podle prospěchu ve škole. Dobře znají nejenom učební, ale i osobnostní charakteristiky dětí, a jsou tedy schopny hodnotit dítě objektivněji. Pokud škola vyhodnotí žáka jako „nadaného“, doporučí zákonnému zástupci nezletilého žáka spolupráci se školským poradenským zařízením (ŠPZ).

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro žáky s přiznaným podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu IVP. PLPP a IVP zpracovává třídní učitel pod vedením výchovného poradce.

K zajišťování poskytování podpůrných opatření mimořádně nadaným žákům škola zpracuje plán pedagogické podpory (PLPP), který sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu a zahrnuje zejména popis mimořádného nadání, podpůrná opatření, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností.

Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP, organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

Vzhledem ke gymnaziálnímu charakteru naší školy se předpokládá, že žáci vykazují v rámci svých generačních vrstevníků nadprůměrné studijní předpoklady. Rozvoj jejich případného mimořádného nadání v některých z oblastí se proto uskutečňuje podle individuálního vzdělávacího plánu (IVP). IVP mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem, a se školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného ve vyhlášce č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení Doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období, než je jeden školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpurných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

V individuálním vzdělávacím plánu dle Školského zákona 561/2004 Sb., § 18, Individuální vzdělávací plán, povoleném z jiných závažných důvodů je určena zvláštní organizace výuky a délka vzdělávání při zachování obsahu a rozsahu vzdělávání stanoveného školním vzdělávacím programem. Ředitel školy seznámí žáka a zákonného zástupce nezletilého žáka s průběhem vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu a s termíny zkoušek. Individuální vzdělávací plán podepsaný ředitelem školy, žákem a zákonným zástupcem nezletilého žáka, se stává součástí osobní dokumentace žáka.

5.9 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou nedílnou součástí vzdělávání. Každé průřezové téma se skládá z několika tematických okruhů, jejichž náplň je integrována do vzdělávacích obsahů různých vyučovaných předmětů. Tím dochází ke komplexnějšímu vzdělávání žáků. Zařazení níže uvedených tematických okruhů průřezových témat je součástí charakteristiky jednotlivých vyučovaných předmětů, kde je v tabulce formou zkratky uvedeno, ke kterému konkrétnímu učivu se daný tematický okruh vztahuje.

Následující tabulka uvádí, v jakém vyučovaném předmětu a ročníku jsou dané tematické okruhy průřezových témat realizovány.

Průřezové téma/tematický okruh	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta
Osobnostní a sociální výchova (1)				
Všechny tematické okruhy tohoto průřezového tématu jsou do výuky přirozeně zařazeny ve všech předmětech napříč ročníky.				
Výchova demokratického občana (2)				
Občanská společnost a škola (TO 2.1)	D, Et	D, Et	D, Et, L, Z, ZSV	CJ, D

Občan, občanská společnost a stát (TO 2.2)	D	D, Et	D, L, Z, ZSV	CJ, D, Et
Formy participace občanů v politickém životě (TO 2.3)	D	D, Et	Z, D, ZSV, L	CJ, Et, D, NJ
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (TO 2.4)	D	D, Ná	D, L, ZSV	CJ, D, Z
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (3)				
Evropa a svět nás zajímá (TO 3.1)	D	Bi, D, VV, Z	Bi, CJ D, L, Ná, VV, ZSV	Bi, CJ, D, L, Ná, Z
Objevujeme Evropu a svět (TO 3.2)	D, Ná, Z	D, Ná	CJ, D, L, Ná, VV, ZSV	CJ, D, Et, L, Ná
Jsme Evropané (TO 3.3)	D	D	CJ, D, L, Z, ZSV	CJ, D, Et, L, VV
Multikulturní výchova (4)				
Kulturní diference (TO 4.1)	D, Et	Bi, Et, ZSV	Et, Ná, VV	ČJ, Et, Ná,
Lidské vztahy (TO 4.2)	D, Et	D, Et, Ná, ZSV	Et	ČJ, D, Et,
Etnický původ (TO 4.3)	Ná, Z	Bi, Et, Ná, ZSV	Et, Ná	ČJ, Et, Ná,
Multikulturalita (TO 4.4)	D, Ná, Z,	D, Et, ZSV	D, Et	ČJ, D, Et, Ná,
Princip sociálního smíru a solidarity (TO 4.5)	Ná	ZSV	-	ČJ
Environmentální výchova (5)				
Ekosystémy (TO 5.1)	Z	-	Bi	Bi
Základní podmínky života (TO 5.2)	D, Et, Z	-	Bi, Ch	Bi, Ch
Lidské aktivity a problémy životního prostředí (TO 5.3)	D	-	Bi, Ch, Fy	Bi, Ch
Vztah člověka k prostředí (TO 5.4)	D, VV, Z	VV	Bi, Ch, Fy	Bi, Ch, D, VV
Mediální výchova (6)				
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (TO 6.1)	Et, Inf	Et, Ná, Z	ČJ, Et	Ná
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (TO 6.2)	-	Et	ČJ, Et	Z
Stavba mediálních sdělení (TO 6.3)	-	Et	ČJ, Et	-
Vnímání autora mediálních sdělení (TO 6.4)	-	Et	ČJ, Et	-
Fungování a vliv médií ve společnosti (TO 6.5)	-	Et	ČJ, Et	-
Tvorba mediálního sdělení (TO 6.6)	-	VV	ČJ	VV
Práce v realizačním týmu (TO 6.7)	-	-	ČJ	-

6 Učební plán osmiletého cyklu

6.1 Učební plán nižšího stupně gymnázia

Vyučovací předmět	Počet hodin za týden v ročníku				Počet hodin celkem
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	
Český jazyk a literatura	3 + 1	4	4	4	16
Cizí jazyk 1 ^{1,2}	3 + 1	3	3	3	13
Cizí jazyk 2 ^{1,2}	2 + 1	2 + 1	2 + 1	2 + 1	12
Latina ²	–	–	+1	+1	2
Matematika	3 + 1	4	4	4	16
Informatika	1	1	1	1	4
Dějepis	1 + 1	2	2	1	7
Náboženství / Etika ³	+1	+1	+1	+1	4
Základy společenských věd ⁴	1	1	1	1	4
Fyzika	–	2	1 + 1	2	6
Chemie	–	–	2	1 + 1	4
Biologie ^{4,5}	2	1 + 1	2	2	8
Zeměpis	1 + 1	2	1	2	7
Hudební výchova	1	1	1	1	4
Výtvarná výchova	2	1	1	1	5
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Svět práce ⁶	–	–	1	1	2
Celková časová dotace	29	29	32	32	122

Poznámky:

Hodiny označené symbolem „+“ jsou disponibilní.

1. výuka je realizována volbou předmětu Anglický jazyk, Německý jazyk, Španělský jazyk,
2. výuka je realizována ve skupinách,
3. třída se dělí na dvě části podle zvoleného předmětu,
4. součástí vzdělávacího obsahu tohoto předmětu jsou výstupy oboru Člověk a svět práce,
5. součástí vzdělávacího obsahu tohoto předmětu jsou výstupy oboru Výchova ke zdraví,
6. předmět je vyučován Cizím jazykem 1.

6.1.1 Tabulka předmaturitních a maturitních seminářů

Předmaturitní seminář	Hodinová dotace
Příprava na anglický jazykový certifikát	2
Příprava na německý jazykový certifikát	2
Příprava na francouzský jazykový certifikát	2
Příprava na španělský jazykový certifikát	2
Seminář z ruského jazyka	2
Seminář z latiny	2
Seminář z dějepisu	2
Seminář ze základů společenských věd	2
Seminář ze zeměpisu	2
Seminář z matematiky	3
Seminář z fyziky	3
Seminář z biologie	3
Seminář z chemie	3
Seminář z informatiky	2
Seminář z religionistiky	2
Seminář z českého jazyka	2
Seminář z estetické výchovy	2

Maturitní seminář	Hodinová dotace
Příprava na anglický jazykový certifikát	2
Příprava na německý jazykový certifikát	2
Příprava na francouzský jazykový certifikát	2
Příprava na španělský jazykový certifikát	2
Seminář z ruského jazyka	2
Seminář z latiny	2
Seminář z dějepisu	2
Seminář ze základů společenských věd	2
Seminář ze zeměpisu	2
Seminář z matematiky	3
Seminář z fyziky	3
Seminář z biologie	3
Seminář z chemie	3
Seminář z informatiky	2
Seminář z religionistiky	2
Seminář z českého jazyka	2
Seminář z estetické výchovy	2
Seminář z fyziky pro mediky	2

Semináře z fyziky, zeměpisu, chemie, biologie a ruského jazyka jsou na vysvědčení uvedeny pod názvem předmětu bez označení „seminář“.

7 Učební osnovy

Uvedené učební osnovy platí pro nižší stupeň gymnázia, pro vyšší stupeň osmiletého gymnázia je zde zpracována pouze výuka cizích jazyků.

7.1 Jazyk a jazyková komunikace

7.1.1 Český jazyk a literatura (ČJ)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Vzdělávací obor Český jazyk a literatura je dotován čtyřmi hodinami týdně.

V Jazykové výchově žáci získávají základní vědomosti a dovednosti potřebné ke zvládnutí spisovné podoby českého jazyka a k rozlišení jeho jednotlivých útvarů a forem. Takto získané poznatky umožňují žákům reflexi jazyka, rozvíjí jejich logické myšlení (ve formě základních logických operací), přispívají k prohlubování dovedností potřebných k výstavbě srozumitelného, funkčního a jazykově správného jazykového projevu. Zároveň jsou vedeni k uvědomění si místa českého jazyka v rodině indoevropských jazyků (a to i ohledem na jazyky našich sousedů i jazykových menšin v České republice), jeho historických kořenů a dějin jeho utváření až do dnešní formy.

V Komunikační a slohové výchově žáky vedeme k rozvoji schopností kritické analýzy jazykových i řečových projevů z různých oblastí a funkčních stylů, k jejich vzájemné komparaci podle zadaných instrukcí. Na základě znalostí formální i obsahové stránky textu a jeho výstavby pak vedeme žáky k aktivnímu vytváření vlastních textů či řečových i nonverbálních projevů v souladu s komunikačním záměrem a situací.

V Literární výchově se výuka zaměřuje na výchovu k aktivnímu čtenářství a interpretaci přečtených literárních děl. Žák je schopen si budovat svůj vlastní čtenářský plán, vede si o interpretacích literárního díla záznamy a sděluje jejich obsah v ústním projevu. Diskutuje o přečtených dílech, jejich autorech i širších souvislostech své četby.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- Povzbuzujeme a pozitivně motivujeme žáky v jejich zájmu o učivo: úspěšné zvládnutí jazykového projevu (psaného, mluveného) vede k zefektivnění komunikace, posílení sociálních kompetencí a zdravého sebeprosazování; celoživotní čtenářství jako nástroj zrání osobnosti a jejího začlenění do společenského života.

Kompetence k řešení problémů

- Podporujeme žáky při jejich účasti na olympiádách, recitačních soutěžích i na dalších kulturních akcích,
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení: možnosti širšího výběru četby, témat slohových prací; v jazykových projevech dbáme na kreativitu a neotřelost vyjádření i logické vyvozování myšlenek.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k čerpání komunikativních podnětů z umělecké i neumělecké literatury.

Kompetence sociální a personální

- Účastníme se pravidelně kulturních soutěží.

Kompetence občanské

- Rozvíjíme pozitivní postoj žáků k mateřskému jazyku a k našemu národnímu, kulturnímu a historickému dědictví,
- využíváme literární díla jako nástroj k porozumění mezi lidmi různých povah, společenského postavení i kulturní orientace.

Kompetence digitální

- Získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo předmětu	Ročník	Průřezová témata
Obecná jazykověda	<p>Žák:</p> <p>ČJL-OV9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci</p> <p>ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami</p>	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje jednotlivé útvary národního jazyka - chápe společenské kořeny evropských jazyků - odlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu - využívá znalosti jazykové normy - samostatně používá základní jazykové příručky - uvědomuje si důležitost jazykové kultury 	<ul style="list-style-type: none"> - rozvrstvení národního jazyka - jazykověda a její složky - jazykové příručky 	1.	TO3.1–3
Mluvnice a pravopis	<p>ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova</p> <p>ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje písmena od hlásek - používá spisovnou výslovnostní normu - rozlišuje různé významy věty s ohledem na melodii, tempo a důraz promluvy - určuje slovní druhy slov a mluvnické kategorie - určuje vztahy mezi jednotlivými částmi věty - převádí vedlejší větu na větný člen a obráceně - využívá poznatků ke správné aplikaci pravopisných pravidel 	<ul style="list-style-type: none"> - spisovná a nespisovná výslovnost - hláskosloví - zvuková stránka slova a věty - slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov - věta a její stavba, větné členy, věta jednoduchá - souvětí – hlavní a vedlejší věta, interpunkce - pravopis 	1.	
Text, sloh, komunikace	<p>ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji</p> <p>ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru</p>	<ul style="list-style-type: none"> - využívá poznatků a jazyce a stylu ke gramaticky a věcně správnému písemnému projevu a k vlastnímu tvořivému psaní na základě vlastních dispozic a zájmů - rozlišuje v textu podstatné informace od nepodstatných a dokáže formulovat základní myšlenku textu - dokáže rozlišit spisovný a nespisovný projev a vhodně použít spisovné jazykové prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru 	<ul style="list-style-type: none"> - vyplňování jednoduchých tiskopisů (poštovní poukázka, podací lístek) - jednoduché komunikační žánry – vzkaz, inzerát, objednávka, zpráva a oznámení, SMS - dopis úřední a osobní - popis místnosti, postavy, krajiny 	1.	

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo předmětu	Ročník	Průřezová témata
	<p>ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ovládá tvorbu jazykových projevů v jednoduchých komunikačních žánrech - obhajuje a prosazuje před druhými přiměřenými prostředky svůj postoj či názor - rozpoznává manipulativní komunikaci 	<ul style="list-style-type: none"> - popis pracovního postupu, - vypravování – dějová posloupnost, osnova, jazykové prostředky, vypravování podle obrázku, dokončení příběhu 		
<p>Literatura</p>		<ul style="list-style-type: none"> - přiřazuje konkrétní text k literárnímu druhu a žánru, porovnává jejich funkci, uvede výrazné představitele - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie - uvede na základě vlastní četby autory děl pro děti a mládež - reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla, vlastními slovy interpretuje smysl díla - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním i filmovém zpracování - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby - vyhledává informace v různých informačních zdrojích 	<ul style="list-style-type: none"> - literární druhy (poezie, próza, drama, resp. lyrika, epika, drama) - jazyk literárního díla, er forma, ich forma, téma literárního díla, literární postava hlavní a vedlejší, báseň, verš, sloka, rým, druhy rýmu - metafora - komiks, deník, nonsensová literatura - řecké a biblické mýty - pověsti a legendy, městské legendy - ústní lidová slovesnost, žánry: pohádka, balada, říkanka, hádanka, pranostika, přísloví, lidová píseň - bajka, moderní bajka, alegorie - literatura pro děti a mládež, dobrodružný román, dívčí román - literatura faktu, publicistické texty, cestopis, reportáž 	<p>1.</p>	

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo předmětu	Ročník	Průřezová témata
Mluvnice a pravopis	<p>ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</p> <p>ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh</p>	<ul style="list-style-type: none"> - tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - v písemném projevu zvládá pravopis - v jazykových projevech užívá synonyma, a to podle pravopisné normy, komunikačního záměru a funkčního stylu - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby - zvládá syntaktickou výstavbu věty jednoduché i souvětí - rozumí základům výstavby textu 	<ul style="list-style-type: none"> - slovní druhy, zájmeno jenž, slovesný rod, příslovečné spřežky, stupňování příslovcí, předložky, spojky, částice, citoslovce - psaní velkých písmen - pravopis koncovek podstatných a přídavných jmen, shoda přísudku s podmínem - slovo a jeho význam, slova jednoznačná a mnohoznačná, - frazeologie - odborné názvy - obohacování slovní zásoby - tvoření nových slov - druhy vět podle postoje mluvčího - věta jednočlenná, dvojčlenná, větný ekvivalent - větné členy, přístavek, druhy vět vedlejších 	2.	
Text, sloh, komunikace	<p>ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p>	<ul style="list-style-type: none"> - chápe vztah textu, jeho tvůrce i adresáta - vytvoří vlastní text konkrétního slohového útvaru 	<ul style="list-style-type: none"> - výstavba jazykového projevu - vypravování - popis předmětu, uměleckého díla, pracovního postupu - charakteristika, líčení - životopis, žádost, výtah 	2.	
Literatura	<p>ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora</p>	<ul style="list-style-type: none"> -formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby - formuluje ústně i písemně dojmy z filmového a divadelního představení, výstavy, muzea apod. 	<ul style="list-style-type: none"> - bibliografická citace, knihovny, knižní obchod kronika, legendy, 	2.	

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo předmětu	Ročník	Průřezová témata
	<p>ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</p> <p>ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích</p>	<ul style="list-style-type: none"> - určí základní údaje o knize - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně, knižním obchodě, zná elektronickou podobu knih - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, zná jejich výrazné představitele 	<ul style="list-style-type: none"> - povídka, román, cestopis, rytířský epos, písně, balady a romance, drama 		
Obecná jazykověda	ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - přiřazuje jednotlivé výrazy i celé texty ke konkrétním útvarům českého jazyka 	<ul style="list-style-type: none"> - útvary českého jazyka - jazyková a kultura - slovanské jazyky 	3.	T03.1–3
Slovní zásoba	ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí způsoby obohacování slovní zásoby - vysvětlí základní mezinárodní slova a přejatá odborné názvy - spisovně vyslovuje běžně užívaná cizí slova 	<ul style="list-style-type: none"> - obohacování slovní zásoby - slova cizího původu 	3.	T03.1–3
Tvarosloví	ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	<ul style="list-style-type: none"> - tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci 	<ul style="list-style-type: none"> - skloňování obecných jmen přejatých a cizích vlastních jmen - slovesný vid 	3.	
Pravopis	<p>ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace</p> <p>ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovo tvorný, morfologický i</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zvládá pravopis lexikální a morfologický 	<ul style="list-style-type: none"> - pravopis i/y v koncovech - předpony s-, z-, vz- a předložky s/se a z/ze - skupiny bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně 	3.	

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo předmětu	Ročník	Průřezová témata
	syntaktický ve větě jednoduché i souvětí				
Skladba	ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	<ul style="list-style-type: none"> - zvládá syntaktickou výstavbu větné struktury - věty jednoduché i souvětí s ohledem na syntaktická pravidla - pravidla tradiční syntaxe a komunikační záměr - definuje a v textu identifikuje syntaktické jednotky a podle potřeby je užívá, nahrazuje a kombinuje 	<ul style="list-style-type: none"> - významové poměry mezi souřadně spojenými hlavními větami - významové poměry mezi větnými členy a vedlejšími větami - souvětí podřadné, souřadné - spojovací výrazy v souvětí, interpunkce v souvětí - jazykové rozbory, složitější souvětí 	3.	
Sloh	<p>ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát</p> <p>ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování</p>	<ul style="list-style-type: none"> - postihuje základní rysy postav, na vybraných literárních typech představených v různých situacích vystihne důležité vlastnosti a náležitě je hodnotí - při psaní využívá znalostí ze slohu i literatury ve prospěch vlastního subjektivního vnímání a vidění světa kolem sebe - rozumí lehčím popularizačním odborným či učebním textům, dokáže odpovídat na základní otázky na smysl přečteného i sám otázky formuluje, vytyčuje hlavní teze textu, odborný text převádí do vlastních slov a dokáže jej srozumitelně reprodukovat ostatním podle zásad mluveného projevu - uspořádává informace v textu s ohledem na jeho účel, schopnosti a dovednosti adresáta - vytvoří koherentní text - samostatně získává ze základních informačních zdrojů informace, kriticky odlišuje ty relevantní od méně důležitých a 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteristika literární postavy - líčení - odborný text a jeho tvorba - úvaha - výtah - styl jazykového projevu a základní funkční styly - projevy mluvené a psané a jejich odlišnosti 	3.	

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo předmětu	Ročník	Průřezová témata
		nepodstatných či neobjektivních a zavádějících, ty zpracovává tříděním, hledáním vazeb a vzájemných souvislostí a přidává subjektivní úsudek opírající se však o objektivní informace a fakta - vysvětlí základní rozdíly v jazyce textu mluveného a psaného			
Mediální výchova a komunikace	<p>ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj</p> <p>ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči</p> <p>ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu</p>	- u jednotlivých druhů médií rozlišuje způsob, zpracování a úroveň jazykové i nejazykové komunikace i objektivitu nabízených informací s ohledem na typ mediálního publika	- mediální realita a konzument - tištěná a elektronická média	3.	T06.1, 3
Literatura	<p>ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře</p> <p>ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování</p>	- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - uvede základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	- literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury	3.	T03.1–3

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo předmětu	Ročník	Průřezová témata
Obecná jazykověda	ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití -	- na textu doloží nejzásadnější proměny jazyka v jednotlivých historických údobích - v běžných komunikačních projevech užívá soudobou jazykovou normu, ale zároveň chápe význam archaických jevů jako prostředku charakterizace v projevech umělecké literatury - využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	- projev mluvený a psaný, řeč a jazyk - slovanské jazyky, vývoj jazyka, útvary českého jazyka - jazykověda a její disciplíny - jazyková situace v ČR	4.	T04.3
Zvuková stránka jazyka	ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	- ve svých projevech uplatňuje znalost rozdílů mezi fonetickou a gramatickou normou	- hlásky a hláskové skupiny - větný přízvuk, větná melodie	4.	
Tvoření slov a stavba slova	ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov	- stavba slova a tvoření slov - pravopis související se stavbou slova	4.	
Slovo a jeho význam	ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	- pracuje s pojmy, analyzuje je, třídí, přiřazuje do skupin podle významu a uspořádává je - odlišuje základní a přenesený význam u mnohoznačných slov, sám aktivně vytváří přenesená a obrazná pojmenování nejen na úrovni lexikální, ale pokud možno i umělecké - aktivně obohacuje své projevy o vhodná synonymická vyjádření	- slova souřadná, nadřazená / podřazená - slova jednoznačná a mnohoznačná - synonyma, antonyma, homonyma - odborné názvy	4.	
Tvarosloví	ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	- ve svých projevech využívá znalosti tvaroslovné normy, aktivně pracuje s různými tvary slov, užívá je v praxi a přetváří je podle záměru	- slovní druhy, tvary, skloňování - přídavná jména – druhy, stupňování, mluvnické významy	4.	

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo předmětu	Ročník	Průřezová témata
			<ul style="list-style-type: none"> - zájmena a číslovky – druhy, skloňování - slovesa – tvary slovesa být, přechodníky a jejich užití 		
Skladba	<p>ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí</p>	<ul style="list-style-type: none"> - tvoří jazykový projev s ohledem na správný pořádek slov v české větě, prostředky textové koherence a koheze; užívá i složitější možnosti větné stavby - definuje a identifikuje syntaktické jednotky a podle potřeby je nahrazuje 	<ul style="list-style-type: none"> - samostatný větný člen, oslovení, vsuvka, věta neúplná - mluvnický zápor - větné členy – přísudek, přívlastek, doplněk - souvětí – věta hlavní a vedlejší, řídicí a závislá - druhy vedlejších vět - významové poměry mezi souřadně spojenými větnými členy a vedlejšími větami - složité souvětí - řeč přímá a nepřímá - pořádek slov v české větě 	4.	
Sloh	<p>ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p>	<ul style="list-style-type: none"> - v beletristických textech vyhledává jednotlivé slohové postupy a aktivně je používá při výstavbě vlastního uměleckého projevu - posuzuje sebekriticky své možnosti, schopnosti a dovednosti, obhájí je a zdravě se prosazuje - s ohledem na zásady výstavby odborného textu vytváří vlastní odborný projev z oblasti, která jej zajímá - při objasňování svého stanoviska při diskusi využívá nejen připraveného projevu, ale i schopností formulovat projev bez přípravy jen na základě získaných informací - argumentuje dle zásad asertivní komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> - popis – pracovního postupu, uměleckého díla, líčení - vypravování - úvaha - životopis - proslov - diskuse - publicistické žánry - fejeton - funkční styly - objektivní a subjektivní slohotvorní činitelé - funkční styly a vhodné jazykové prostředky 	4.	

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo předmětu	Ročník	Průřezová témata
		<ul style="list-style-type: none"> - do projevu funkčně zapojuje veškeré jazykové i nejazykové prostředky - rozlišuje mezi jednotlivými žánry co do objektivit, užití formálních a jazykových prostředků, funkce a záměru - získává informace a kriticky s nimi pracuje - získané dovednosti aplikuje při tvorbě základních publicistických žánrů - analyzuje text s ohledem na slohotvorné činitele 			
Literatura	<p>ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie</p> <p>ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty</p>	<ul style="list-style-type: none"> - utvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie; - uvede základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - rozumí specifikům filmové řeči 	<ul style="list-style-type: none"> - hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé - dějiny české literatury v evropském kontextu 	4.	TO3.1-3

7.1.2 Cizí jazyky (CJ)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Výuka cizích jazyků je tou částí vzdělávacího procesu, na níž naše škola klade hlavní důraz. Jako **Cizí jazyk 1** (tj. *Cizí jazyk* dle vymezení RVP ZV a RVP G) se na naší škole vyučuje **anglický a německý jazyk**; jako **Cizí jazyk 2** (tj. *Další cizí jazyk* dle vymezení RVP ZV a RVP G) se vyučuje **anglický, francouzský a španělský jazyk**. (Mimo tento základní rámec vyučujeme ještě jiné cizí jazyky jako povinně volitelné – viz *tabulky předmaturitních a maturitních seminářů*.)

Cizí jazyky jsou vyučovány ve všech cyklech studia. Týdenní dotace se v jednotlivých ročnících pohybuje v rozsahu 3 až 5 hodin (viz *učební plán*). Podle potřeb a v souladu se zněním zákona, se třídy dělí do výukových skupin. Učebny jsou standardně dně vybaveny (tabule, nástěnky, obrazový materiál, audiovizuální technika, dle rozvrhových možností případně i učebna s interaktivní tabulí).

Výuka cizích jazyků (CJ 1 i CJ 2) je v 5. a 6. ročníku podpořena povinným předmětem **reálie cizojazyčných oblastí**, v němž se rozvíjí orientace v základních tematických oblastech, které pro výuku cizích jazyků stanovuje RVP G. (Viz *Reálie cizojazyčných oblastí*.)

V současném globalizovaném světě je schopnost komunikovat v cizích jazycích základní podmínkou úspěšného začlenění se do společnosti. Její důležitost vzrostla vstupem České republiky do Evropské unie a dalších mezinárodních organizací. Cílem výuky je tedy osvojit si takovou znalost jazyka, aby byl žák po ukončení studia schopen dorozumět se v běžných situacích. Studium vede rovněž k získání bohaté slovní zásoby a její aplikaci, stejně tak jako osvojení si správné výslovnosti. Výuka probíhá v souladu se **Společným evropským referenčním rámcem**, dle něhož je možné průběžně hodnotit pokrok žáků v jednotlivých dovednostech. Znalost jazyka je dle tohoto dokumentu rozdělena do šesti stupňů (A1 jako nejnižší a C2 jako nejvyšší). Pro každý stupeň existují jasně vymezené kompetence v jednotlivých oblastech, které je možno standardizovanými zkouškami jasně prokázat.

V posledních dvou ročnících je u všech jazyků nabízen i **dvouhodinový seminář**, jehož cílem je připravit žáky na složení mezinárodně uznávaných **jazykových certifikátů**, které jsou definovány výše popsaným Společným evropským referenčním rámcem. Snahou je připravit zainteresované žáky k úspěšnému složení těchto zkoušek. Tento model se velmi osvědčil, o čemž vypovídá i skutečnost, že každým rokem získává tento certifikát většina našich absolventů.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- Podporujeme u žáků samostatnost a tvořivost,
- na základě získaných výsledků žák vyvozuje závěry pro využití v budoucnosti (zahraniční pobyty).

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k tomu, aby dokázali aplikovat znalosti z jiných oborů (např. informatika, zeměpis, literatura).

Kompetence komunikativní

- Motivujeme žáky k tomu, aby se aktivně účastnili diskusí v rámci skupiny, aby dovedli spolupracovat s ostatními a vzájemně si vyměňovali zkušenosti a postřehy, aby dokázali komunikovat na dané jazykové úrovni.

Kompetence sociální a personální

- Navštěvujeme kulturní akce a představení,
- seznamujeme žáky s činnostmi různých kulturních a společenských institucí.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky ke společenské angažovanosti tak, aby dokázali identifikovat současné společenské problémy (přistěhovalectví, menšiny) a využívat poznatků o kulturním dědictví, svátcích a tradicích cizojazyčných zemí,
- učíme žáky přemýšlet o světě v globálních souvislostech.

Kompetence k podnikavosti

- Během studia žákům pomáháme orientovat se v možnostech dalšího profesního směřování.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu (např. prezentace, práce s vlastními fotografiemi, napsání krátkých textových zpráv, vyplnění elektronického formuláře...),
- vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka,
- motivujeme žáky k používání digitálního slovníku.

Přehled počtu vyučovacích hodin a výstupů dle Společného evropského referenčního rámce

Ročník	CJ1		CJ2	
	Hodiny	Výstup	Hodiny	Výstup
1.	4		3	
2.	3	A1/A2	3	
3.	3		3	
4.	3	A2+	3	A1+
5.	3		3	
6.	3	B1+	3	A2
7.	4		4	
8.	4	B2+	4	B1+

Poznámka: Pokud je CJ 2 anglický jazyk, dosahují žáci vyšší jazykové úrovně na konci kvarty (A2) i oktávy (B2) mj. v důsledku návaznosti na studium jazyka na základní škole.

Definice výstupů dle Společného evropského referenčního rámce

	A1	A2	B1	B2	C1
Poslech	Žák rozumí známým slovům a zcela základním frázím týkajícím se jeho osoby, jeho rodiny a bezprostředního konkrétního okolí, pokud lidé hovoří pomalu a zřetelně.	Žák rozumí frázím a nejběžnější slovní zásobě vztahující se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. základní informace o něm a jeho rodině, o nakupování, místopisu, zaměstnání. Dokáže pochopit smysl krátkých jasných jednoduchých zpráv a hlášení.	Žák rozumí hlavním myšlenkám vysloveným spisovným jazykem o běžných tématech, se kterými se setkává v práci, ve škole, ve volném čase atd. Žák rozumí smyslu mnoha rozhlasových a televizních programů týkajících se současných událostí nebo témat souvisejících s oblastmi jeho osobního či pracovního zájmu, pokud jsou vysloveny poměrně pomalu a zřetelně.	Žák rozumí delším promluvám a přednáškám a Dokáže sledovat i složitou výměnu názorů, pokud téma dostatečně zná. Žák rozumí většině televizních zpráv a programů týkajících se aktuálních témat. Žák rozumí většině filmů ve spisovném jazyce.	Žák rozumí delším promluvám, i když nemají jasnou stavbu a vztahy jsou vyjádřeny pouze v náznacích. Bez větší námahy rozumí televizním programům a filmům.
Čtení	Žák rozumí známým jménům, slovům a velmi jednoduchým větám, například na vývěskách, plakátech nebo v katalozích.	Žák umí číst krátké jednoduché texty. Žák umí vyhledat konkrétní předvídatelné informace v jednoduchých každodenních materiálech, např. v inzerátech, prospektech, jídelních lístcích a jízdních řádech. Žák rozumí krátkým	Žák rozumí textům, které obsahují slovní zásobu často užívanou v každodenním životě nebo které se vztahují k jeho práci. Žák rozumí popisům událostí, pocitů a přáním v osobních dopisech.	Žák rozumí článkům a zprávám zabývajícím se současnými problémy, v nichž autoři zaujímají konkrétní postoje či stanoviska. Žák rozumí textům současné prózy.	Žák rozumí dlouhým složitým textům, a to jak faktografickým, tak beletristickým a je schopen/ schopna ocenit rozdíly v jejich stylu. Žák rozumí odborným článkům a delším technickým instrukcím, a to i tehdy, když se nevztahují k jeho oboru.

		jednoduchým osobním dopisům.			
Mluvení	Umí se jednoduchým způsobem domluvit, je-li jeho partner ochoten zopakovat pomaleji svou výpověď nebo ji přeformulovat a pomoci mu formulovat, co se snaží říci. Umí klást jednoduché otázky a na podobné otázky odpovídat, pokud se týkají jeho základních potřeb, nebo jde-li o věci, jež jsou mu důvěrně známé. Umí jednoduchými frázemi a větami popsat místo, kde žije, a lidi, které zná.	Žák umí komunikovat v jednoduchých běžných situacích vyžadujících jednoduchou přímou výměnu informací o známých tématech a činnostech. Zvládne velmi krátkou společenskou konverzaci, i když obvykle nerozumí natolik, aby konverzaci sám/sama dokázal(a) udržet. Umí použít řadu frází a vět, aby jednoduchým způsobem popsal(a) vlastní rodinu a další lidi, životní podmínky, dosažené vzdělání a jeho současné nebo předchozí zaměstnání.	Umí si poradit s většinou situací, které mohou nastat při cestování v oblasti, kde se tímto jazykem mluví. Dokáže se bez přípravy zapojit do hovoru o tématech, která jsou mu známá, o něž se zajímá nebo která se týkají každodenního života (např. rodiny, koníčků, práce, cestování a aktuálních událostí). Umí jednoduchým způsobem spojovat fráze, aby popsal(a) své zážitky a události, své sny, naděje a cíle. Umí stručně odůvodnit a vysvětlit své názory a plány. Umí vyprávět příběh nebo přiblížit obsah knihy nebo filmu a vylíčit své reakce.	Dokáže se účastnit rozhovoru natolik plynule a spontánně, že může vést běžný rozhovor s rodilými mluvčími. Dokáže se aktivně zapojit do diskuse o známých tématech, vysvětlovat a obhajovat své názory. Dokáže se srozumitelně a podrobně vyjadřovat k široké škále témat, která se vztahují k oblasti jeho zájmu. Umí vysvětlit své stanovisko k aktuálním otázkám a uvést výhody a nevýhody různých řešení.	Umí se vyjadřovat plynule a pohotově bez příliš zjevného hledání výrazů. Umí používat jazyk pružně a efektivně pro společenské a pracovní účely. Umí přesně formulovat své myšlenky a názory a vhodně navazovat na příspěvky ostatních mluvčích. Umí jasně a podrobně popsat složitá témata, rozšiřovat je o témata vedlejší, rozvíjet konkrétní body a zakončit svou řeč vhodným závěrem.
Psaní	Umí napsat stručný jednoduchý text na pohlednici, například pozdrav z dovolené. Umí	Umí napsat krátké jednoduché poznámky a zprávy týkající se jeho základních	Umí napsat jednoduché souvislé texty na témata, která dobře znám nebo která ho	Umí napsat srozumitelné podrobné texty na širokou škálu témat souvisejících	Umí se jasně vyjádřit, dobře uspořádat text a podrobně vysvětlit svá stanoviska. Umí psát podrobné

	vyplnit formuláře obsahující osobní údaje, například své jméno, státní příslušnost a adresu při přihlašování v hotelu.	potřeb. Umí napsat velmi jednoduchý osobní dopis, například poděkování.	osobně zajímaví. Umí psát osobní dopisy popisující zážitky a dojmy.	s jeho zájmy. Umí napsat pojednání nebo zprávy, předávat informace, obhajovat nebo vyvracet určitý názor. V dopise dovede zdůraznit, čím jsou pro něho události a zážitky osobně důležité.	dopisy, pojednání nebo zprávy o složitých tématech a zdůraznit to, co považuje za nejdůležitější. Umí zvolit styl textu podle toho, jakému typu čtenáře je určen.
--	--	---	---	--	---

Tematické okruhy, komunikační situace a reálie zemí studovaného jazyka

Tematické okruhy, komunikační situace a reálie zemí studovaného jazyka, jak jsou vymezeny v RVP G pro předmět Cizí jazyk, jsou částečně vyučovány rámci předmětu Reálie cizojazyčných oblastí (viz *Reálie cizojazyčných oblastí*), částečně jsou zařazeny do předmětů Cizí jazyk 1 i Cizí jazyk 2, a to v 7. a 8. ročníku. Zde jsou jakožto okruhy závěrečného maturitního výstupu do následujících výukových témat.

Anglický jazyk

- Vzdělávací systém v ČR, VB a USA.
- Současné společenské problémy, globalizace.
- Životní prostředí.
- Reklama, konzumní společnost.
- Evropská unie.
- Kultura.
- Média.
- Angličtina jako světový jazyk.
- Sport a volný čas.
- Rodina – role, současné problémy.
- Zaměstnání, kariéra, plány do budoucna.

Německý jazyk

- Vzdělávací systém v Německu a ČR.
- Současné problémy ve společnosti, globalizace.
- Životní prostředí.
- Reklama, konzumní společnost.
- Evropská unie.
- Německé dějiny.
- Němci a Češi dříve a dnes, Sudety.
- Zdravý životní styl.
- Zdraví a nemoci.
- Cestování.

- Sport.
- Bydlení.
- Zaměstnání, kariéra, plány do budoucna.

Francouzský jazyk

- Vzdělávací systém ve Francii a ČR.
- Současné společenské problémy, globalizace.
- Životní prostředí.
- Cestování, dopravní prostředky.
- Evropská unie.
- Kultura.
- Média.
- Bydlení.
- Zdraví, nemoci, medicína.
- Móda, oblečení.
- Sport a volný čas.
- Rodina, její role a problémy.
- Zaměstnání, kariéra, plány do budoucna.

Španělský jazyk

- Vzdělávací systémy ve Španělsku a ČR.
- Současné společenské problémy.
- Životní prostředí.
- Konzumní společnost.
- Evropská unie.
- Kultura.
- Sdělovací prostředky.
- Španělština ve světě.
- Sport a volný čas.

Začlenění průřezových témat do předmětu

- a) průřezová témata dle RVP ZV
- Osobnostní a sociální výchova: *Komunikace* /průběžně 1. – 4. roč./
 - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: *Evropa a svět nás zajímá* /průběžně 1. – 4. roč./; *Objevujeme Evropu a svět* /průběžně 1. – 4. roč./
 - Multikulturní výchova: *Kulturní difference* /průběžně 1. – 4. roč./; *Multikulturalita* /průběžně 1. – 4. roč./
- b) průřezová témata dle RVP G
- Osobnostní a sociální výchova: *Sociální komunikace* /průběžně 5. – 8. roč./
 - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: *Žijeme v Evropě* /5. – 8. roč./; *Vzdělávání v Evropě a ve světě* /7. – 8. roč./; *Globalizační a rozvojové procesy* /7. – 8. roč./
 - Multikulturní výchova: *Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí* /průběžně 5. – 8. roč./

7.1.3 Reálie cizojazyčných oblastí (RCJ)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Předmět reálie cizojazyčných oblastí je dotován jednou hodinou týdně v 6. ročníku osmiletého gymnázia a vyučuje se v návaznosti na výuku předmětu Cizí jazyk 1 a Cizí jazyk 2. Využívá propojení různých, zdánlivě nepříbuzných oborů, jako například geografie, historie, základy společenských věd, a napomáhá tak k pohledu na jazyk v globálním měřítku.

Cílem předmětu je představit žákovi jazyk jako ucelený systém vztahů mezi různými disciplínami spojených s jazykem a jeho kulturou tak, aby rozvíjel osobnost žáka v širších souvislostech, než je tradiční přístup k výuce jazyků zaměřený pouze na jazyk jako takový. Výběr tematických okruhů tohoto předmětu je takový, aby umožňoval poučené srovnávání reálií zemí studovaného jazyka s reáliemi pro žáky domácími.

Využitím originálních a zjednodušených textů (odborné a populárně-naučné časopisy, beletrie, internet atp.) napomáhá nejen k pochopení návaznosti jednotlivých aspektů ovlivňujících jazyk, ale zároveň rozvíjí základní kompetence žáka ve výuce, tj. čtení, psaní, poslech a mluvení. Učí žáka tvořit samostatně texty psané i řečové, rozvíjet schopnost reflexe, vyjádřit vlastní názor, interpretovat text a orientovat se ve funkčních stylech.

Obsahový základ předmětu je tvořen následujícími tematickými okruhy, jež konkretizují požadavky stanovené RVP G a jsou zároveň okruhy závěrečného maturitního výstupu:

Anglický jazyk

Cizí jazyk 1

5. ročník: i) Austrálie a Nový Zéland; ii) Spojené království; iii) USA; iv) Kanada; v) Česká republika; vi) Svátky a památné dny v ČR, VB a USA.

6. ročník: i) Životní prostředí; ii) Rodina, role a současné problémy; iii) Moje město; iv) Média; v) Současné společenské problémy, vi) Zdraví, vii) Kultura.

Cizí jazyk 2

6. ročník: i) USA; ii) Kanada; iii) Česká republika; iv) Svátky a památné dny v ČR, VB a USA; v) Životní prostředí, vi) Rodina, role, současné problémy, vii) Média.

Německý jazyk

5. ročník: i) Spolková republika Německo – geografie; ii) Spolková republika Německo – politický systém; iii) Německá literatura; iv) Tradice a kultura, státní a církevní svátky; v) Moje město.

6. ročník: i) Rakousko – geografie, politický systém; ii) Švýcarsko, Lichtenštejnsko – geografie, politický systém; iii) Německá literatura; iv) Česká republika – geografie, politický systém; v) Média – nebezpečí pro lidi?

Francouzský jazyk

6. ročník: i) Francie – politický systém, symboly; ii) Paříž; iii) Bydlení; iv) Česká republika, Praha; v) Francouzská kuchyně, jídlo; vi) Francouzská hudby; vii) Zdravý životní styl; viii) Aktuální společenské problémy.

Španělský jazyk

6. ročník: i) Geografie Střední a Jižní Ameriky, ii) Dějiny Střední a Jižní Ameriky, iii) Literatura Latinské Ameriky; iv) Jídlo, výživa, zdravý životní styl, v) Zdraví, životní styl, nemoci.

Začlenění průřezových témat do předmětu

Osobnostní a sociální výchova: *Sociální komunikace* /průběžně 5. – 6. roč./.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: *Žijeme v Evropě* /5. – 6. roč./.

Multikulturní výchova: *Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí* /průběžně 5. – 6. roč./.

7.1.4 Latina (L)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Latinský jazyk je zařazen jako povinný předmět v tercii, kvartě, kvintě, sextě a septimě s hodinovou dotací, jako volitelný seminář v septimě a maturitní seminář v oktávě s dvouhodinovou dotací. Výuka probíhá s 15–18 žáky, což jsou přibližně poloviny tříd.

Latinský jazyk tím, že jde o mrtvý jazyk, je výjimečný a specifický, a to zejména z pohledu metodiky jeho výuky.

Latinský jazyk plní jednak funkci propedeutickou, tj. poskytuje elementární úvod do studia dalších oborů (jazykověda, literární věda, historie, filozofie, politologie, sociologie, přírodní vědy, medicína, právo apod.), zároveň rozvíjí logické myšlení, zejména schopnost analýzy a syntézy. Poznatky z tohoto oboru se uplatňují i při studiu cizích jazyků (románských, ale i germánských). Studenti jsou vedeni k užívání cizích slov (pocházejících z latiny) ve správném významu v konkrétní jazykové situaci, tím se zvyšuje jejich kultura projevu a všeobecný rozhled.

Obsah předmětu stojí mimo základní vzdělávací programy, ale lze v něm nalézt prvky vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a společnost, Umění a kultura a průřezových témat Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Výchova demokratického občana.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- Žáci samostatně pracují s danými cvičeními a úkoly, následně pak společně hodnotíme jejich činnost a výsledky práce,
- žáci posoudí vlastní pokrok a určí problémy bránící jim v učení, diskutují o nich.

Kompetence k řešení problémů

- Zadáváme problémové úkoly, které vyžadují znalosti z různých oborů (viz dějepis, literatura, zeměpis).

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky ke správnému písemnému vyjadřování: technika překladu a přesné formulování myšlenek.

Kompetence sociální a personální

- Specifický charakter učení cizího jazyka rozvíjí u žáků schopnost soustavné práce a upevňuje soudržnost kolektivu.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k myšlení v globálních souvislostech,
- vedeme žáky k pozitivnímu vnímání jiných kulturních a etnických hodnot.

Kompetence digitální

- Používáme online překladače a online slovník.

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Ročník	Poznámky	
Počátky latinského písma, výslovnost	–	Žák: - ovládá výslovnost latiny obvyklou v našem prostředí	Hláskosloví a morfologie: - zvuková a grafická stránka jazyka - výslovnost, písmo přízvuk	3.		
Základní rozdělení substantiv a sloves	–	- používá správnou lingvistickou terminologii všech druhů slov	- základy lingvistické terminologie Slovní zásoba: - 1. - 2. deklinace subst. - 1. - 2. dekl. adjektiva - 1. - 3. konjugace sloves v přítomném systému předložky a předpony	3.		
Adjektiva	–	- užívá slovní zásobu asi tisíc slov - je schopen zařadit podle typu skloňování substantiva a adjektiva podle jednotlivých deklinací - pomocí slovníku přeloží neznámé substantivum a adjektivum - zařadí slovesa do příslušných konjugací - správně vytvoří imperfektum a futurum aktiva a pasiva - ovládá základní předložky		3.		T02.1, T02.2, T02.3, T02.4 T03.1, T03.2, T03.3
	–	- student překládá jednoduché věty z latiny do češtiny a opačně - správně užívá záporu v jednoduchých větách - student umí pracovat se slovníkem, přeloží	Syntax: - věta jednoduchá oznamovací, vyjádření záporu Práce s latinským textem: - nácvik překladu jednoduchého textu	3.		

		jednoduchý upravený latinský text	zaměřeného zejména na antickou mytologii		
	–	- student zná jména a atributy základních bohů antické mytologie - student si průběžně rozšiřuje slovní zásobu aktivní i pasivní - uvědomuje si hlubší jazykové souvislosti a vliv latiny na moderní jazyky	Kulturně-historické reálie: - přehled řecké a římské mytologie	3.	
Úvod do problematiky nepravidelných sloves	–	- je schopen zařadit substantivum a adjektivum do příslušných deklinací	Morfologie: - slovní zásoba 3. deklinace substantiv - adjektiva 3. deklinace	4.	T03.1, T03.2, T03.3
Substantiva 3. deklinace	–	- na základě znalostí skloňování rozpozná různé alternativy tvaru nominativu	- participium přítomného aktiva slovesa esse a jeho složeniny zájmena osobní, přivlastňovací a zvrtná	4.	
Adjektiva 3. deklinace	–	- pomocí slovníku přeloží i neznámé substantivum nebo adjektivum	- adverbia – jejich tvoření a stupňování	4.	
Adverbia	–	- ovládá časování slovesa esse a jeho složenin		4.	
Zájmena	–	- skloňuje běžná zájmena - pozná adverbium a umí ho vystupňovat		4.	
	–	- student překládá jednoduché věty z češtiny do latiny a opačně - správně umí přeložit do češtiny vazbu ablativu časového	Syntax: - věta jednoduchá oznamovací věta záporná ablativ časový	4.	

	-	- student umí pracovat se slovníkem - se slovníkem přeloží jednoduchý upravený text	Práce s latinským textem: - nácvik techniky překladu souvislého textu	4.	
	-	- vedle řecké mytologie student zná i římskou mytologii	Kulturně-historické reálie: - přehled řecké a římské mytologie	4.	

7.2 Matematika (M)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Časová dotace předmětu matematika jsou v každém ročníku 4 hodiny týdně. Předmět se učí v kmenových učebnách, které se postupně dovybavují. Matematika rozvíjí především logické myšlení, ale také paměť. Napomáhá rozvoji abstraktního myšlení, vede ke srozumitelné a věcné argumentaci. Učí pamatovat si pouze nejpotřebnější informace a vše ostatní si odvodit. Žáci se učí samostatně řešit problémy a vyhledávat nové vědomosti v odborné literatuře a na internetu. Vede žáky k samostatné tvořivé práci. Významným aspektem je rozvoj geometrické představivosti jak v rovině, tak v prostoru. Těžiště výuky spočívá v aktivním osvojení strategie řešení úloh a problémů, v ovládnutí nástrojů potřebných pro další studium i pro běžný život, v pěstování schopnosti aplikace. Během studia si žáci uvědomují, že matematika nachází uplatnění ve všech oborech lidské činnosti, nejvíce však v informatice, fyzice, technice a ekonomii. Řešení logických úloh posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování. Žáci se učí při výuce využít prostředky výpočetní techniky, především kalkulátory, počítačový software, internet.

Ve výuce matematiky využíváme sadu učebnic určených pro nižší stupeň gymnázia od Jiřího Hermana.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k osvojování si základních matematických pojmů, znaků a symbolů,
- vedeme žáky k osvojování si základních postupů a algoritmů řešení matematických úloh,
- učíme v týmu i samostatně experimentovat a porovnávat dosažené výsledky,
- hodnotíme se žáky jejich činnost a výsledky jejich práce,
- snažíme se vytvářet u žáků komplexní pohled na matematické a přírodní vědy.

Kompetence k řešení problémů

- Nezakazujeme, ale logicky vyvracíme nesprávné závěry.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k prezentaci vlastního postupu a výsledku své práce,
- vedeme žáky ke konstruktivní diskusi.

Kompetence sociální a personální

- Organizujeme práci žáků ve skupinách,
- řešením přiměřeně náročných úkolů se snažíme dosáhnout u žáků pocitu sebeuspokojení,
- vedeme žáky k vyjádření vlastního stanoviska.

Kompetence občanské

- Učíme žáky chápat ekologické souvislosti a environmentální problémy a pohlížet na ně komplexně.

Kompetence pracovní

- Učíme žáky stanovit si kritéria hodnocení vlastní práce,
- vedeme žáky, aby chápali význam kontroly dosažených výsledků.

Kompetence digitální

- Učíme žáky používat online aplikace.

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Přirozená čísla		Žák: - porovnává množství, velikosti - zaokrouhluje a provádí odhady výsledků v oboru přirozených čísel - převádí délkové míry	- opakování učiva ze základní školy	1.	
Desetinná čísla	Žák: M-9-1-01 provádí početní operace v oboru racionálních čísel M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	- čte a zapisuje desetinná čísla - zaokrouhluje, porovnává a provádí odhady s danou přesností - zapíše číslo v rozvinutém zápisu - provádí početní operace s desetinnými čísly bez použití kalkulátoru - použije pro kontrolu správnosti výpočtu kalkulátor - násobí a dělí desetinná čísla 10,100.... - řeší slovní úlohy z praxe - násobí a dělí desetinná čísla - provádí odhady výsledků - udělá zkoušku správnosti výpočtu - převádí jednotky času, hmotnosti, délky, obsahu, objemu - s pomocí předpon sestaví a použije jiné jednotky délky a hmotnosti	- čtení a zápis desetinných čísel Sčítání a odčítání desetinných čísel Násobení a dělení desetinných čísel Převádění jednotek	1.	

<p>Celá čísla</p>	<p>M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých čísel</p> <p>M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor</p>	<ul style="list-style-type: none"> - odečte teplotu na teploměru - znázorní číslo na číselné ose - porovná celá čísla - vytvoří k danému číslu číslo opačné - sečte a odečte celá čísla - řeší slovní úlohy z praxe - tvoří slovní úlohy - násobí a dělí celá čísla - porovná záporná desetinná čísla - provádí početní operace se zápornými desetinnými čísly 	<ul style="list-style-type: none"> - celá čísla - sčítání a odčítání celých čísel - násobení a dělení celých čísel - záporná desetinná čísla 	<p>1.</p>	
<p>Číselné výrazy</p>	<p>M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje, zpracovává data</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vypočítá aritmetický průměr - správně analyzuje zadaný číselný výraz - znázorní zadaná čísla na číselné ose - znázorní bod v soustavě souřadnic 	<ul style="list-style-type: none"> - počítání s číselnými výrazy - číselná osa a soustava souřadnic 	<p>1.</p>	
<p>Základy rýsování</p>	<p>M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku</p>	<ul style="list-style-type: none"> - používá základní matematické symboly (bod, úsečka, přímka, polopřímka, bod náleží, přímky kolmé, rovnoběžné) - narýsuje osu úsečky - narýsuje čtverec, obdélník, kružnici, trojúhelník 	<ul style="list-style-type: none"> - rýsování základních geometrických útvarů 	<p>1.</p>	
<p>Úhel a jeho velikost</p>	<p>M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem</p>	<ul style="list-style-type: none"> - narýsuje úhel pomocí úhломěru - změří úhel úhломěrem - narýsuje bez užití úhломěru úhly o velikosti 90°, 180°, 60° - narýsuje osu úhlu 	<ul style="list-style-type: none"> - úhel - osa úhlu - sčítání a odčítání úhlů 	<p>1.</p>	

		<ul style="list-style-type: none"> - graficky i početně sčítá a odčítá úhly - využívá poznatku o součtu úhlů v trojúhelníku - řeší složitější úlohy s využitím úhlů - vrcholových, vedlejších, souhlasných a střídavých 	<ul style="list-style-type: none"> - úhly vedlejší, vrcholové, střídavé a souhlasné 		
Dělitelnost	M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	<ul style="list-style-type: none"> - najde násobky daného čísla - najde dělitele daného čísla - pozná prvočíslo a číslo složené - rozloží složené číslo na součin prvočísel - využívá znaky dělitelnosti - najde největší společný dělitel - najde nejmenší společný násobek - řeší slovní úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> - násobek - dělitel - prvočísla a čísla složená - rozklad složených čísel - znaky dělitelnosti 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10 - společný dělitel - společný násobek - slovní úlohy 	1.	
Osová a středová souměrnost	M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	<ul style="list-style-type: none"> - najde shodné útvary - zapíše shodnost útvarů pomocí matematických symbolů - najde osově souměrné útvary - určí počet os souměrnosti - narýsuje obraz útvaru v osově souměrnosti - pozná středově souměrné útvary - narýsuje obraz útvaru ve středové souměrnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - shodnost v rovině - shodnost útvarů - osová souměrnost - obrazy útvarů v osově souměrnosti - středová souměrnost - obrazy útvarů ve středové souměrnosti 	1.	
	M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných	<ul style="list-style-type: none"> - vypočítá velikost vnějších úhlů daného 	<ul style="list-style-type: none"> - trojúhelníková nerovnost 	1.	

<p>Trojúhelníky a čtyřúhelníky</p>	<p>útvary při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku</p> <p>M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary</p> <p>M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obvod a obsah základních rovinných útvarů</p> <p>M-9-3-07 užívá k argumentaci při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků</p> <p>M-9-3-05 využívá pojem množina bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh</p> <p>M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary</p>	<p>trojúhelníku</p> <ul style="list-style-type: none"> - pro hledání shodných trojúhelníků využívá věty o shodnosti trojúhelníků (sss, sus, usu, Ssu) - vyjmenuje různé druhy trojúhelníků, charakterizuje je a užívá jejich vlastnosti - znázorní a správně užívá vlastnosti středních příček, těžnic a výšek trojúhelníků - narýsuje opsanou a vepsanou kružnici trojúhelníku - využívá vlastnosti rovnostranných a rovnoramenných trojúhelníků - narýsuje trojúhelník podle vět o shodnosti - využívá při konstrukci čtyřúhelníků a lichoběžníků jejich vlastností - vypočítá obsah trojúhelníku, rovnoběžníku a lichoběžníku pomocí vzorců - využívá poznatků o trojúhelnících a čtyřúhelnících při řešení příkladů z praxe 	<ul style="list-style-type: none"> - shodnost trojúhelníků - střední příčky trojúhelníku - těžnice trojúhelníku - kružnice vepsaná a opsaná trojúhelníku - osově souměrné trojúhelníky - konstrukce trojúhelníku - čtyřúhelník - lichoběžník - rovnoběžník - obsahy 		
<p>Krychle, kvádr</p>	<p>M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary, analyzuje jejich vlastnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje krychli, kvádr - vypočítá povrch a objem krychle a kvádrů - znázorní síť kvádrů a krychle - převádí jednotky objemu 	<ul style="list-style-type: none"> - povrch krychle - objem krychle - povrch kvádrů - objem kvádrů 	<p>1.</p>	

	<p>M-9-3-10 odhaduje a vypočítává objem a povrch těles</p> <p>M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles</p> <p>M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině</p>	<ul style="list-style-type: none"> - využívá znalost o kvádru a krychli při řešení úloh z praxe 			
Racionální čísla	<p>M-9-1-04 využívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část</p>	<ul style="list-style-type: none"> - znázorní zlomek na číselné ose - pojmenuje části zlomku - vytvoří ze zlomku desetinné číslo, a naopak vyjádří smíšené číslo zlomkem a zlomek smíšeným číslem - převede zlomek na základní tvar - převede zlomky na společný jmenovatel - porovná zlomky podle velikosti 	<ul style="list-style-type: none"> - zlomek a jeho velikost - zlomek jako podíl čísel, smíšené číslo - rozšiřování, krácení zlomků - porovnání zlomků 		
Racionální čísla a procenta	<p>M-9-1-04 využívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)</p> <p>M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - provádí základní operace se zlomky - upraví složený zlomek - upraví složitější číselné výrazy se zlomky - řeší úlohy z praxe - užívá základní pojmy procentového počtu: procento, základ, procentová část, počet procent - řeší slovní úlohy s užitím procent - matematizuje a řeší jednoduché reálné situace s použitím procent 	<ul style="list-style-type: none"> - sčítání zlomků - odčítání zlomků - násobení zlomků - dělení zlomků - složený zlomek - procento - určování procentové části - určování základu - určování počtu procent - různé úlohy s procenty - úrok 	2.	

<p>Úměrnosti</p>	<p>M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti</p> <p>M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací</p> <p>M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem</p> <p>M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů</p> <p>M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky plánů a map</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zapíše poměr velikostí dvou veličin - rozšiřuje a krátí poměry - rozděluje celek na části v daném poměru - zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru - rozděluje celek v daném postupném poměru - pozná přímou a nepřímou úměrnost ve vztahu dvou veličin a rozhodnutí zdůvodní úvahou - vyjádří přímou a nepřímou úměrnost dvou veličin tabulkou, grafem a vzorcem - užívá trojčlenku v úlohách s procenty - vysvětlí pojem měřítko plánu a mapy a využívá jej při řešení slovních úloh - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data 	<ul style="list-style-type: none"> - poměr - úměra - postupný poměr - přímá úměrnost - nepřímá úměrnost - trojčlenka - diagramy 	<p>2.</p>	
<p>Hranoly</p>	<p>M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary, analyzuje jejich vlastnosti</p> <p>M-9-3-10 odhaduje a vypočítává objem a povrch těles</p> <p>M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles</p> <p>M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zakreslí hranol a krychli ve volném rovnoběžném promítání - charakterizuje hranoly - zakreslí síť hranolu - vypočítá povrch a objem kolmých hranolů - řeší slovní úlohy z praxe - používá kalkulačtor k zefektivnění výpočtů 	<ul style="list-style-type: none"> - hranol, kvádr krychle - zobrazení hranolu - síť hranolu - povrch hranolu - objem hranolu 	<p>2.</p>	

<p>Výrazy</p>	<p>M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí pojmům proměnná, konstanta, jednočlen, mnohočlen, opačný člen - provádí základní operace s mnohočleny 	<ul style="list-style-type: none"> - výrazy s proměnnými - sčítání a odčítání mnohočlenů - násobení mnohočlenů - dělení mnohočlenů jednočleny 	<p>3.</p>	
<p>Rovnice a nerovnice</p>	<p>M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic</p> <p>M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel</p> <p>M-9401 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací</p>	<ul style="list-style-type: none"> - řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav - provede zkoušku dosazením do rovnice - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic - vyjádří neznámou ze vzorce užitím ekvivalentních úprav - řeší slovní úlohy - znázorní a zapíše otevřené a uzavřené intervaly - řeší nerovnice užitím ekvivalentních úprav 	<ul style="list-style-type: none"> - rovnost a rovnice - ekvivalentní úpravy rovnic - slovní úlohy řešené rovnicemi - výpočet neznámé ze vzorce - úlohy o pohybu - nerovnosti - nerovnice a jejich řešení 	<p>3.</p>	
<p>Kruhy a válce</p>	<p>M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary, analyzuje jejich vlastnosti</p> <p>M-9-3-10 odhaduje a vypočítává objem a povrch těles</p> <p>M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí rozdíl mezi kruhem a kružnicí - určí vzájemnou polohu dvou kružnic a přímky a kružnice - využívá Thaletovu kružnici při konstrukci pravoúhlých trojúhelníků - narýsuje tečnu z bodu ke kružnici - vypočítá obvod a obsah kruhu a délku kružnice pomocí vzorců 	<ul style="list-style-type: none"> - kružnice a kruh - kružnice a přímka - dvě kružnice - části kružnice a kruhu - Thaletova kružnice - délka kružnice - obsah kruhu - povrch a objem válce 	<p>3.</p>	

	M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	<ul style="list-style-type: none"> - vypočítá obvod a obsah kruhové výseče - vypočítá povrch a objem válce pomocí vzorců 			
Geometrické konstrukce	<p>M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku</p> <p>M-9-3-05 využívá pojem množina bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh</p> <p>M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary</p>	<ul style="list-style-type: none"> - analyzuje vztahy mezi známými a neznámými body a útvary roviny a využívá při řešení úloh množin bodů daných vlastností - sestrojí trojúhelník, jsou-li zadány tři různé prvky - sestrojí čtyřúhelník z daných prvků - sestrojí rovnoběžník z daných prvků 	<ul style="list-style-type: none"> - základní konstrukce - množiny bodů daných vlastností - konstrukční úlohy - konstrukce trojúhelníku - konstrukce čtyřúhelníku 	3.	
Výrazy2	M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	<ul style="list-style-type: none"> - určí hodnotu daného číselného výrazu - zapíše slovní text pomocí výrazů s proměnnými - sčítá, odčítá, násobí, dělí mnohočleny - umocňuje mnohočleny - používá vzorce pro druhou mocninu součtu rozdílů a pro rozdíl druhých mocnin - pomocí vzorců upraví daný výraz - upravuje lomený výraz - určuje, kdy má lomený výraz smysl 	<ul style="list-style-type: none"> - mnohočleny - dělení mnohočlenů - umocňování mnohočlenů - rozklad na součiny - lomené výrazy - sčítání a odčítání lomených výrazů - násobení a dělení lomených výrazů 	3.	

		<ul style="list-style-type: none"> - sčítá, odčítá, násobí a dělí lomené výrazy - upravuje složený lomený výraz - rozloží výraz na součin vytýkáním nebo pomocí vzorců 			
Rovnice a jejich soustavy	<p>M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic</p> <p>M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel</p> <p>M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných</p>	<ul style="list-style-type: none"> - řeší lineární rovnice se zlomky - řeší lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli a určuje podmínky - rozloží kvadratický trojčlen - řeší jednoduché kvadratické rovnice - řeší kvadratické rovnice pomocí diskriminantu - matematizuje a řeší jednoduché reálné situace s využitím lineárních a kvadratických rovnic, zdůvodní a ověří postup řešení - řeší soustavu lineárních rovnic - matematizuje a řeší jednoduché reálné situace s využitím soustavy rovnic 	<ul style="list-style-type: none"> - rovnice a jejich úpravy - rovnice s neznámou ve jmenovateli - kvadratické rovnice - úlohy o společné práci - úlohy o směsích - rovnice s více neznámými 	4.	
Funkce	<p>M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou rovnicí, grafem</p> <p>M-9-2-02 porovnává soubory dat</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem funkce - mezi grafy vyhledá funkci a určí její definiční obor a obor hodnot - určí definiční obor funkce zadané vzorcem - narýsuje graf přímé úměrnosti - nalezne vzorec přímé úměrnosti - narýsuje graf lineární funkce 	<ul style="list-style-type: none"> - funkce jako matematický pojem - přímá úměrnost - lineární funkce - absolutní hodnota - kvadratická funkce - nepřímá úměrnost - grafické řešení rovnic 	4.	

		<ul style="list-style-type: none"> - určí vzorec lineární funkce, jejíž graf prochází dvěma danými body - pozná konstantní funkci - pozná funkci absolutní hodnota a narýsuje její graf - narýsuje kvadratickou funkci - narýsuje graf nepřímé úměrnosti - z grafu určí interval, kde je funkce rostoucí a kde klesající - graficky i početně vyřeší rovnici a soustavu rovnic a vysvětlí, kdy soustava nemá řešení a kdy má nekonečně mnoho řešení - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data 	<ul style="list-style-type: none"> - slovní úlohy - diagramy - základy statistiky 		
Podobnost a funkce úhlu	M-9-3-07 užívá k argumentaci při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	<ul style="list-style-type: none"> - rozezná přímo a nepřímo podobné útvary - užitím vět o podobnosti zdůvodní podobnost dvou trojúhelníků - zvětšuje, zmenšuje úsečku v daném poměru - určí hodnoty goniometrických funkcí využitím kalkulačky - v pravouhlém trojúhelníku určeném délkami stran vypočítá velikosti ostrých úhlů - užívá goniometrické funkce při řešení úloh z praxe 	<ul style="list-style-type: none"> - podobnost útvarů - podobné trojúhelníky - užití podobnosti - sinus ostrého úhlu - kosinus ostrého úhlu - tangens a kotangens ostrého úhlu - řešení úloh v trojúhelníku 	4.	

<p>Jehlany a kužely</p>	<p>M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary, analyzuje jejich vlastnosti</p> <p>M-9-3-10 odhaduje a vypočítává objem a povrch těles</p> <p>M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině</p> <p>M-9-3-3 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</p> <p>M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje jehlan - pomocí vzorců vypočítá povrch a objem jehlanu - popíše kužel - vypočítá povrch a objem kuželu - vypočítá povrch a objem koule - využívá znalosti při řešení slovních úloh, matematizuje reálné situace 	<ul style="list-style-type: none"> - jehlany - kužely - koule 	<p>4.</p>	
--------------------------------	---	--	--	-----------	--

7.3 Informatika (Inf)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení informatického myšlení žáků. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Předmět je na nižším i vyšším gymnáziu vyučován po jedné hodině týdně.

Žáci k výuce předmětu využívají převážně počítače v odborných učebnách. Některá témata jsou vyučována za pomoci robotických stavebnic nebo i zcela bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Výuka je orientována činnostně, s podporou aktivit, při kterých žák objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově či konstruuje. Je kladen minimální důraz na pamětné učení a reprodukci. Žáci jsou vedeni k tomu, aby sbírali a třídili informace ze zdrojů dostupných prostřednictvím internetu a aplikovali získané znalosti a dovednosti ve všech ostatních vzdělávacích předmětech.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- Zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému pozorování, experimentování a ověřování si vlastních hypotéz za pomoci vhodných nástrojů,
- rozvíjíme u žáků proces návrhu a následné realizace problémových situací,
- žáci jsou vedeni k objevování možností využití IT v praktickém životě, pro toto poznávání je učíme využívat zkušeností s běžně dostupným SW a vedeme je ke spolupráci s ostatními žáky.

Kompetence k řešení problémů

- Žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení,
- žáci si prakticky ověřují správnost svých hypotéz a teoretických návrhů, mohou sledovat svůj pokrok při zdolávání logických úloh.

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky využívat vhodné technologie pro online komunikaci,
- při komunikaci žáky vedeme k dodržování vžitých konvencí a pravidel (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.).

Kompetence sociální a personální

- U žáků podporujeme skupinové práce, kde může každý uplatnit své individuální schopnosti a vědomosti,

- žáci jsou přizváni k hodnocení prací ostatních spolužáků včetně jiných návrhů řešení, přičemž každý žák je veden k ohleduplnosti a taktu při vzájemné komunikaci a hodnocení práce ostatních.

Kompetence občanské

- Žáci jsou seznamováni s obecnými morálními zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, netiketa...) a vedeni k jejich dodržování,
- žáky vedeme k minimalizaci dopadu využívání IT na životní prostředí.

Kompetence pracovní

- Klademe důraz na dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s IT,
- motivujeme žáky k využívání internetu pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst,
- učíme žáky při časově náročnějších úlohách rozdělit a naplánovat si práci, umět ji uložit na správné místo, příště ji zase najít, hlídat časový harmonogram apod.,
- rozvíjíme u žáků schopnost co nejvíce využívat možností IT k zefektivnění pracovních postupů a k eliminování množství chyb.

Kompetence digitální

- Učíme žáky poznávat a efektivně využívat moderní technologie a zároveň reflektovat rizika jejich používání,
- při výuce používáme aplikace a služby vhodné pro učení, zapojení do života školy i společnosti,
- učíme žáky předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, klademe důraz také na prevenci zdravotních komplikací vyplývajících z práce s IT.

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo předmětu	Ročník	Průřezová témata
<p>Kódování a šifrování dat a informací</p>	<p>Žák: I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu</p>	<p>Žák: - rozpozná zakódované informace kolem sebe zakóduje a dekáduje znaky pomocí znakové sady - zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer - zakóduje v obrázku barvy více způsoby - zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů - zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu - ke kódování využívá i binární čísla</p>	<p>- přenos informací, standardizované kódy - znakové sady - přenos dat, symetrická šifra - identifikace barev, barevný model - počítačová grafika - zjednodušení zápisu, kontrolní součet - binární kód, logické A a NEBO</p>	<p>1</p>	

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo předmětu	Ročník	Průřezová témata
Práce s daty	<p>I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat</p> <p>I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) - odpoví na otázky na základě dat v tabulce - popíše pravidla uspořádání v existující tabulce - doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy - navrhne tabulku pro záznam dat propojí data z více tabulek či grafů 	<ul style="list-style-type: none"> - data v grafu a tabulce - evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce - kontrola hodnot v tabulce - filtrování, řazení a třídění dat - porovnání dat v tabulce a grafu - řešení problémů s daty 	1	T06.1
Informační systémy	<p>I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů</p>	<ul style="list-style-type: none"> - popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují - pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva 	<ul style="list-style-type: none"> - školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace 	1	

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo předmětu	Ročník	Průřezová témata
Počítače	<p>I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos</p> <p>I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky</p> <p>I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače</p> <p>I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení</p>	<ul style="list-style-type: none"> - nainstaluje a odinstaluje aplikaci uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory - vybere vhodný formát pro uložení dat - vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě - porovná různé metody zabezpečení účtů - spravuje sdílení souborů - pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy - zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy 	<ul style="list-style-type: none"> - datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému - správa souborů, struktura složek - instalace aplikací - domácí a školní počítačová síť - fungování a služby internetu - princip e-mailu přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) - postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna) 	1.	

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo předmětu	Ročník	Průřezová témata
Modelování pomocí grafů a schémat	<p>I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní</p> <p>I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji</p>	<p>- vysvětlí známé modely jevů, situací, činností v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku pomocí ohodnocených grafů řeší problémy</p> <p>- pomocí orientovaných grafů řeší problémy</p> <p>- vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností</p>	<p>- standardizovaná schémata a modely</p> <p>- ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu</p> <p>- orientované grafy, automaty</p> <p>- modely, paralelní činnost</p>	2.	
Programování – úvod/opakování a vlastní bloky	<p>I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen</p> <p>I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému</p>	<p>- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost</p> <p>- po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby</p> <p>- používá cyklus s pevným počtem</p>	<p>- vytvoření programu</p> <p>- opakování</p> <p>- podprogramy</p>		

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo předmětu	Ročník	Průřezová témata
	<p>I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné</p> <p>I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</p>	<p>opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování,</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní 			
<p>Programování – podmínky, postavy a události</p>	<p>I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen</p> <p>I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému</p>	<ul style="list-style-type: none"> - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro ukončení opakování, 	<ul style="list-style-type: none"> - opakování s podmínkou - události, vstupy - objekty a komunikace mezi nimi 		

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo předmětu	Ročník	Průřezová témata
	<p>I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</p>	<p>rozezná, kdy je podmínka splněna</p> <ul style="list-style-type: none"> - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému 			
<p>Programování – větvení, parametry a proměnné</p>	<p>I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen</p> <p>I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní;</p>	<ul style="list-style-type: none"> - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná 	<ul style="list-style-type: none"> - větvení programu, rozhodování - grafický výstup, souřadnice - podprogramy s parametry - proměnné 	<p>2.</p>	

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo předmětu	Ročník	Průřezová témata
	<p>upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému</p> <p>I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné</p> <p>I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</p>	<p>ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - používá souřadnice pro programování postav používá parametry v blocích, ve vlastních blocích - vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu - diskutuje různé programy pro řešení problému - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému 			

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo předmětu	Ročník	Průřezová témata
<p>Programování – robotická stavebnice</p>	<p>I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení</p> <p>I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému</p> <p>I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné</p> <p>I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - podle návodu nebo vlastní tvořivostí sestaví a spustí robota - upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol - vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost - přečte program pro robota a najde v něm případné chyby - ovládá výstupní zařízení a senzory robota - vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota 	<ul style="list-style-type: none"> - sestavení a oživení robota - sestavení programu s opakováním, s rozhodováním - používání výstupních zařízení robota - používání senzorů - čtení programu 	<p>3.</p>	

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo předmětu	Ročník	Průřezová témata
<p>Hromadné zpracování dat (tabulky, data)</p>	<p>I-9-2-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat</p> <p>I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat</p>	<ul style="list-style-type: none"> - při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy - řeší problémy výpočtem s daty připsá do tabulky dat nový záznam - seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy - ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat - vytvoří a upraví jednoduché textové soubory 	<ul style="list-style-type: none"> - relativní a absolutní adresy buněk - použití vzorců u různých typů dat - funkce s číselnými vstupy - funkce s textovými vstupy - vkládání záznamu do databázové tabulky - řazení dat v tabulce - filtrování dat v tabulce - zpracování výstupů z velkých souborů dat - zpracování dat do textových souborů, typografická a estetická pravidla. - zpracování dat do efektivní prezentační formy, zásady správné prezentace. 	<p>3.</p>	

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo předmětu	Ročník	Průřezová témata
		<ul style="list-style-type: none"> - vytvoří jednoduchou prezentaci, zná a aplikuje pravidla správné prezentace 			
<p>Programovací projekty</p>	<p>I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení</p> <p>I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému</p> <p>I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné</p>	<ul style="list-style-type: none"> - řeší problémy sestavením algoritmu v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní - řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků 	<ul style="list-style-type: none"> - programovací projekt a plán jeho realizace - popsání problému - testování, odladění, odstranění chyb - pohyb v souřadnicích - ovládání myši, posílání zpráv - vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu nástroje zvuku, úpravy seznamu - import a editace kostýmů, podmínky - návrh postupu, klonování. - animace kostýmů postav, události - analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné - výrazy s proměnnou - tvorba hry s ovládáním, více seznamů - tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy 	<p>4.</p>	

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo předmětu	Ročník	Průřezová témata
	<p>I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</p>	<p>hotový program upraví pro řešení příbuzného problému</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně 			
<p>Digitální technologie</p>	<p>I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě</p> <p>I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos</p> <p>I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky</p> <p>I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí - vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením - diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat - popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní na schematickém modelu popíše princip 	<p>Hardware a software:</p> <ul style="list-style-type: none"> - složení současného počítače a principy fungování jeho součástí, historie - operační systémy: funkce, historie, typy, typické využití - komprese a formáty souborů - fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) <p>Sítě:</p> <ul style="list-style-type: none"> - typy, služby a význam počítačových sítí - fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa - struktura a principy internetu, historie, datacentra, cloud 	<p>4.</p>	

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo předmětu	Ročník	Průřezová témata
	<p>I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení</p>	<p>zasílání dat po počítačové síti</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu diskutuje o cílech a metodách hackerů - vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat - diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu 	<ul style="list-style-type: none"> - web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/url - princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) Bezpečnost: - bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy - zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat Digitální identita: - digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat - fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies 		

7.4 Člověk a společnost

7.4.1 Dějepis (D)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Učební plán stanovuje pro výuku dějepisu v 1. – 3. ročníku osmiletého gymnázia dvě hodiny týdně a ve 4. jednu hodinu týdně. Po celou dobu studia probíhá výuka v nedělených třídách. V prvním až čtvrtém ročníku se žáci seznámí se základními liniemi dějinného vývoje od pravěku do 2. poloviny 20. století. V pátém ročníku se žáci vrací opět k pravěku a končí v maturitním ročníku druhou polovinou 20. století a začátkem 21. věku. Ve druhém cyklu staví ale výuka na základních znalostech a rozvíjí je do širších souvislostí. Využívá přitom větší znalosti žáků a jejich schopnosti pochopit události ve složitějším kontextu. V posledních dvou ročnících studia je žákům nabízena možnost Semináře z dějepisu, zejména pro budoucí maturanty a žáky se zájmem o další studium historie či příbuzných oborů. Všichni žáci mají v době studia v jakémkoli ročníku možnost účasti v kroužku regionálních dějin, který je orientován na dějiny jihočeského regionu. Během studia realizujeme dlouhodobé projekty se Státní památkovou péčí.

Dějepis si klade za cíl seznámit žáky osmiletých gymnázií s vývojem lidstva od samých počátků až do doby současné. Zahrnuje vzájemně propojené souvislosti dějin politických, hospodářsko-sociálních a kulturních. Tento rozsah vývoje se vztahuje k dějinám světa se zaměřením na dějiny Evropy v souvislosti s dějinami českými. Žák gymnázia by se měl seznámit během středoškolské výuky se základními liniemi vývoje, jejich příčinami i důsledky, přičemž by měl být v závěrečné etapě studia schopen vlastního historicko-logického myšlení a vyvození středně složité úvahy o vzájemné historické příčinnosti s jejími nezbytnými důsledky. Samozřejmá je orientace v čase a zařazení důležitých osobností do dějinného vývoje. Nezbytná je znalost a pochopení dějin vlastního národa v kontextu vývoje evropského, jako i světového. Výuka dějepisu by měla žáka motivovat a vést k zájmu o současnost. Nezbytná znalost minulého dění v širších souvislostech, včetně minulosti vlastního národa, by měla člověka vychovávat k tomu, že nebude netečný k dění kolem sebe a nebude se bát otevřeně vyjádřit svůj názor, stejně jako respektovat názor svého okolí.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- Vykládáme látku tak, aby ji žáci chápali v logických souvislostech,
- žáci se učí rozlišovat mezi základní dějinnou linií, nutnými souvislostmi a rozšiřující nadstavbou,
- žáci vyvozují z příčin a důsledků historických událostí poučení z dějin
- diskutujeme s žáky o historických událostech, respektujeme jejich názor a učíme je pracovat s vlastní chybou,
- chválíme jejich kvalitní znalosti,
- vedeme žáky k rozlišení mezi kvalitní odbornou informací a laickou nepodloženou domněnkou,
- vedeme žáky ke správnému uchopení dějinné události při vlastním učení,
- žáky nepřetěžujeme, respektujeme jejich věk a možnosti.

Kompetence k řešení problémů

- Zadáváme žákům úkoly k samostatnému domácímu vypracování s cílem poznat dějiny svého města a kraje a tím je motivujeme k zájmu o regionální dějiny,
- využíváme znalostí žáků z hodin cizího jazyka a kombinujeme tyto jazykové znalosti se zadáním dějepisných úloh.

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky otevřeně vyjadřovat své názory,
- vedeme žáky k diskusi a vzájemné toleranci a respektu,
- vedeme žáky k samostatnému vyhledávání příčin a důsledků historických událostí,
- vychováváme žáky k vyjádření otevřeného nesouhlasu (či souhlasu) na veřejnosti; k obhájení, podložení a vysvětlení svého stanoviska,
- učíme žáky nebát se komunikovat s médii,
- vybízíme žáky k přirozené obraně vlastního názoru, jeho prosazení v případě vlastního přesvědčení o jeho pravdě.

Kompetence sociální a personální

- Při zpracování úkolů pracujeme i s ústními prameny, komunikujeme s pamětníky,
- zařazujeme pravidelné exkurze a výlety, bereme do úvahy i praktickou stránku předmětu, nepodceňujeme osobní kontakt s daným prostředím.

Kompetence občanské

- Na konkrétních příkladech historických událostí učíme žáky chápat pojmy občan, občanskost,
- na konkrétních historických událostech učíme žáky rozeznávat jejich práva a povinnosti v současnosti (cestou srovnání),
- snažíme se přimět žáky k zájmu o regionální dějiny,
- vychováváme u žáků pozitivní postoj k národnímu, kulturnímu a historickému dědictví,
- pomáháme žákům proniknout do základního systému ochrany památek,
- vysvětlujeme žákům co je společná a individuální zodpovědnost za své činy, rozhodnutí i za památkové historické dědictví,
- učíme žáka k myšlení v globálních souvislostech – vysvětlujeme vztahy český – evropský, český – světový atd.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k osobnímu a praktickému podílu na ochraně památek,
- vedeme žáky k sebehodnocení i k ocenění druhých,
- vzbuzujeme u žáků vlastní iniciativu při osobním podílu na ochraně národního dědictví – jak hmotného, písemného i duchovního,
- poznáváme praktickou formou vlastní region.

Kompetence digitální

- Žák se díky znalostem v oblasti digitálních technologií umí napojit na probíhající výstavy, přednášky a digitálně přenášené konference,
- žák se díky digitálním technologiím umí přenést do virtuálně připraveného světa, historických událostí.

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo předmětu	Ročník	Průřezová témata
Úvod do učiva dějepisu	<p>Žák: D-9-1-01 chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu</p>	<p>Žák: - uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků - uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány - orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu</p>	<p>Historie – dějepis: - základní orientace v historických epochách - časová přímka – chronologické souvislosti, zdroje informací o minulosti</p>	1.	<p>T03.1, T03.2, T03.3 T05.2, T05.4 T05.3 T05.4 T04.1, T04.3, T04.4 T03.1, T03.2, T03.3 T02.1, T02.2, T02.3, T02.4 T04.1 T03.1, T03.2, T03.3 T03.1, T03.2, T03.3 T04.4 T03.1, T03.2, T03.3 T04.4</p>
Pravěk	<p>D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací</p>	<p>- charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu -objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost - uvede příklady archeologických kultur na našem území - rozpozná souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem</p>	<p>- vývoj člověka, základy civilizace Jednotlivé etapy pravěku: - doby ledové, jejich charakteristika, - představitelé, způsob života, počátky osídlení u nás - konec dob ledových, zlom v podnebí i v životě člověka - nástup zemědělství – neolitická doba, změny ve světě i u nás - orientace na mapě, neolit, využití mědi - doba bronzová u nás i ve světě, její důsledky - doba železná u nás i ve světě, její důsledky</p>	1.	<p>T04.4 T03.1, T03.2, T03.3 T04.4 T04.4 T04.2 T03.2 T03.1, T03.2, T03.3 T04.2, T04.4 T03.1, T03.2, T03.3 T04.4 T02.1, T02.2, T02.3, T02.4 T03.1, T03.3</p>

		prvních velkých zemědělských civilizací	<p>Keltové:</p> <ul style="list-style-type: none"> - doba římská - germáni, stěhování národů - srovnání pravěkého vývoje u nás i ve světě - shrnutí pravěkých období - doba přechodná, přelom 		<p>T04.4 T02.1, T02.2, T02.3, T02.4 T03.1, T03.3. T02.1, T02.2, T02.3, T02.4 T04.4</p>
Starověk	D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	- uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví -objasní kulturní přínos starověkých civilizací	<p>Starověk a jeho nástup:</p> <ul style="list-style-type: none"> - okolnosti, orientace v čase i na mapě - staroorientální státy v základním vývoji a souvislostech - Mezopotámie, Egypt, státy Přední Asie, Palestina, Izrael, Indie, Čína - Antika, antické státy – rozdílnost vývoje i postavení - Řecko – podrobnější výklad v širších souvislostech - počátky, krétsko – mykénské období - doba homérská - archaické období, Sparta, Atény - klasické období - role Makedonie - kultura a vzdělanost ve starověkém Řecku řecká každodennost - Řím – podrobnější výklad v širších souvislostech - nejstarší osídlení, Etruskové - počátky Říma a život v něm (historie – mýty) - doba královská 	1.	<p>T03.1, T03.2, T03.3 T03.1, T03.2, T03.3 T02.1, T02.2, T02.3, T02.4 T03.1, T03.2, T03.3 T03.3 T04.2</p> <p>T04.4 T02.1, T02.2, T02.3, T02.4 T03.1, T03.2, T03.3 T04.4, T04.2 T03.2 T04.4 T05.4</p>
	<p>D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury</p> <p>D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie</p>	- demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislosti s judaismem - porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie			

			<ul style="list-style-type: none"> - raná římská republika - Řím a Středomoří - krize a zánik republiky - důležité osobnosti - principát - pozdní Řím - křesťanství 		
Středověk	<p>D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států</p>	<ul style="list-style-type: none"> - popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států 	<ul style="list-style-type: none"> - krize a rozpad Ří - kultura, umění a věda v antickém Římě - shrnutí antiky 		
	<p>D-9-4-02 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech</p>	<ul style="list-style-type: none"> - porovná základní rysy západoevropské, byzantsko – slovanské a islámské kulturní oblasti - objasní situaci velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech - vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám 	<ul style="list-style-type: none"> - shrnutí starověku a přechod do raně středověkých vztahů, dělení středověku - vznik raně středověkých států se zaměřením na Evropu - důsledek stěhování národů - úloha křesťanství v raně středověké Evropě - franká říše, Byzanc, arabská říše křesťanství/ islám - Slované a jejich dělení, zaměření na Slované - Sámova říše, velká Morava, počátky českého státu, raně středověký český stát - - Přemyslovci - zahraniční politika českého státu - význam svaté říše římské, Maďaři, Poláci – srovnání z Evropa v raném středověku, moc církevní a světská - kultura románská a gotická středověká vzdělanost 	2.	

	<p>D-9-4-03 vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám</p> <p>D-9-4-04 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury</p>	<p>- ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury</p> <p>- vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky</p>	<p>- středověké město v Evropě a u nás středověká vzdělanost</p> <p>- stoletá válka</p> <p>- Přemyslovci ve vrcholném středověku</p> <p>- dědičné království, přemyslovský epilog Lucemburkové na českém trůně</p> <p>- vstup českého království do krize konce 14. století – předpoklady husitské revoluce</p>		
	<p>D-9-5-01 vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve</p> <p>D-9-5-02 vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život</p> <p>D-9-5-03 popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky</p>	<p>- vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život</p> <p>- popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky</p>	<p>Reformace – renesance:</p> <p>- průběh a důsledky husitské revoluce pro české prostředí i zahraničí</p> <p>- nový rozměr myšlení 14. / 15. století – renesance v Evropě, kontext se zámořskými plavbami</p> <p>- vyhnání Arabů z pyrenejského poloostrova, Španělsko za Karla v. a Filipa II.</p> <p>- Turci a jejich výboje</p> <p>- srovnání z a v Evropy</p> <p>- zánik středověké Evropy, civilizace Asie, Afriky a Ameriky – informativní srovnání</p>	2.	
Novověk	<p>D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie</p>	<p>- na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus</p>	<p>- raný novověk a jeho specifika, znaky doby přechodné</p> <p>- novověké revoluce a jejich kořeny, situace v zemích: Nizozemí, Anglie, Francie, Rusko,</p>	3.	

	<p>D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky</p> <p>D-9-5-06 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek</p>	<p>- objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie</p> <p>- objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky</p> <p>- rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek</p>	<p>SVŘŘN – srovnání absolutních monarchií</p> <p>- habsburská monarchie, vstup Habsburků do českých dějin, česká stavovská společnost</p> <p>- náboženské poměry v českých zemích v době předbělohorské, Rudolf II., třicetiletá válka, kořeny, průběh, důsledky</p> <p>- baroko</p> <p>- novověká Evropa – občanská válka v Anglii, Francie za Ludvíka civ., Rusko za Petra I., habsburská monarchie po třicetileté válce</p> <p>- osvícenství – pozadí dějinných událostí 17./18. století</p>		
	<p>D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti</p>	<p>- vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti</p>	<p>- Velká Británie – počátky britského impéria</p> <p>- vznik USA</p> <p>- střední Evropa v 18. století – SVŘŘNN, Prusko</p> <p>- Habsburská monarchie a české země ve 2. pol. 18. století</p> <p>- osvícenský absolutismus</p> <p>- Marie Terezie, Josef II.</p> <p>- Rusko za Kateřiny II., dělení Polska</p>	3.	
	<p>D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi Francouzské revoluce a napoleonských</p>	<p>- objasní souvislosti mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek</p>	<p>Konec absolutismu ve Francii, cesta k velké francouzské revoluci – stručný průběh, důsledky Napoleon Bonaparte</p>	3.	

	válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě	na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé	Odkaz revoluce ve světě Průmyslová revoluce a formování kapitalistické společnosti; její česká podoba Vídeňský kongres Národněosvobozené hnutí v Evropě, revoluce ve Francii, habsburská monarchie – metternichovský absolutismus		
	D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	- charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; - uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích - porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	- občanské revoluce 1848/49 – její podoba u českého národa, jeho požadavky, proces národního sebeuvědomování - formování politických proudů a stran v Evropě - hospodářská a sociální podoba Evropy ve 2. pol. 19. století, nerovnoměrnost – rozdíly	3.	
Novější doba, 20. století	D-9-6-04 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	- na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy - vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke	- sjednocení Itálie a německá - vzestup USA, asijské velmoci - Rusko za posledních Romanovců - české země ve druhé polovině 19.století - svět na přelomu 19. a 20. století; kořeny a bezprostřední příčiny 1.světové války, její průběh a důsledky, poválečné uspořádání	3.	

		kterým tato nerovnoměrnost vedla	- vznik Československé republiky, charakteristické rysy československé demokracie, srovnání se světem, 1. republika, léta prosperity v Československu	4.	
	<p>D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky</p> <p>D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů</p> <p>D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu</p>	<p>- charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií</p> <p>- na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky</p> <p>- rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů</p> <p>- charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu</p> <p>- na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost</p>	<p>- poválečná krize ve světě, komunismus, fašismus</p> <p>- světová hospodářská krize</p> <p>- nástup nacismu v Německu</p> <p>- vývoj v SSSR</p> <p>- léta krize v Československé republice</p> <p>- nebezpečí nového válečného konfliktu</p> <p>- rozpad versailleského systému</p> <p>- 2. světová válka, příčiny, průběh</p> <p>- situace u nás, Mnichov, okupace, protektorát, formy odboje</p> <p>- důsledky války u nás i ve světě, řešení německé otázky</p>	4.	

		z hlediska lidských práv		
	<p>D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv</p> <p>D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí</p> <p>D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků</p> <p>D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce</p> <p>D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí</p> <p>D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa</p>	<p>- zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí</p> <p>- vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků</p>	<p>- vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky</p> <p>- studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření</p> <p>- 50. léta v našich zemích ve srovnání s Evropou</p> <p>- vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí)</p> <p>- rok 1968</p> <p>- rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět</p> <p>- sametová revoluce 1989</p> <p>- problémy současnosti</p> <p>- věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava</p>	4.

7.4.2 Náboženství (Ná)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Výuka náboženství probíhá od 1. do 4. ročníku. Jedná se o povinně volitelný předmět, při kterém se třída dělí na dvě části, žáci mají možnost na začátku školního roku vybrat, jestli zvolí náboženství nebo etiku. Školní výuka vychází primárně z nauky římskokatolického náboženství¹, ale přitom má nadkonfesní charakter. Respektuje svobodu jednotlivých žáků ve vztahu k náboženské víře a vychází ze základních otázek člověka spojených s hledáním životního smyslu a ukazuje možnou cestu k jeho nalezení. Nabízí pomoc pro hodnotovou orientaci v tomto světě založenou především na hodnotách duchovních. Na tato základní východiska pak navazují dva hlavní výukové cíle, z nichž první sleduje obsah učiva a druhý má výchovný záměr. Obsahy jednotlivých ročníků jsou rozděleny do tematických celků, z nichž některé se v rámci pokračujícího studia na vyšším stupni opakují, spirálovitě prohlubují a jsou propojovány do vzájemných souvislostí.

Očekávané výstupy a učivo předmětu náboženství navazují kromě RVP ZV (klíčové kompetence, vč. specifikace pro vzdělávací obor Římskokatolické náboženství), také na všeobecně platné a závazné církevní dokumenty² a církevně schválené dokumenty pro výuku náboženství v České republice³ a jsou vždy aktualizovány v souvislosti s nově vydanými církevními dokumenty. V konkrétních obsazích předmět náboženství na nižším stupni gymnázia umožňuje žákům přístup k biblickému poselství, seznamuje je se základními náboženskými pojmy (modlitba, posvátno, náboženská zkušenost, symboly), s křesťanskými svátky liturgického roku, s hlavními světovými náboženstvími s důrazem na křesťanství a se základními otázkami křesťanské etiky. Vytváří se zde také prostor pro ekumenickou spolupráci, nejrůznější charitativní projekty a pro mimoškolní aktivity, které žákům otevírají možnost k sebepoznání, navázání či prohloubení vztahů se spolužáky a příležitost k nacházení vlastní životní cesty, profesního růstu i duchovního směřování.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- Využíváme ověřené zdroje informací v tištěné i elektronické podobě: v rámci individuálních či skupinových projektů si žáci vyzkouší práci s vyhledáváním a ověřováním informací (v tištěné i elektronické podobě) k zadanému tématu a umí s nimi kriticky a efektivně pracovat,

¹ Obor Římskokatolické náboženství je vymezen jako povinná součást školních vzdělávacích programů církevních základních škol a odpovídajících ročníků víceletých středních škol zřizovaných institucemi římskokatolické církve. Pojetí a obsah vzdělávacího oboru (očekávané výstupy a učivo) formulovalo v odborném článku k RVP ZV (MŠMT ČR). Arcibiskupství pražské r. 2004. [cit. dne 2022-03-28]. Dostupné online: <https://clanky.rvp.cz/clanek/c/ZV/116/RIMSKOKATOLICKE-NABOZENSTVI.html>.

² Jedná se např. o dokumenty: *Lumen gentium*, *Gaudium et spes*, *Gravissimus educationis*, *Evangelii gaudium*, *Katechismus katolické církve*, *Direktorium pro katechezi*.

³ *Osnovy k výuce náboženské výchovy římskokatolické církve v 1.-9. ročníku základní školy (pro nepovinný předmět náboženství v základních školách)*, MUROŇOVÁ, E., MUCHOVÁ, L. (eds.), Praha: ČBK, 2004. Schválilo MŠMT dne 2. 6. 2004 s platností od 1. 9. 2004 pod č. j. 20 924/2003. Církevně schváleno na 49. plenárním zasedání České biskupské konference dne 9. 4. 2003.; *Náboženský rozměr výchovy v katolické škole*. Praha: Sekretariát České biskupské konference, 1994.; *Všeobecné direktorium pro katechizaci*. Praha: Sekretariát České biskupské konference, 1998.

- využíváme základní náboženské pojmy a spirálovitě rozvíjíme jejich obsah: na nižším stupni gymnázia žáci získají základní přehled učiva v takové podobě, aby je pak následně mohli na vyšším stupni prohloubit a rozvinout do detailnějších a pro ně užitečných obsahů.

Kompetence k řešení problémů

- Podporujeme u žáků samostatnost, tvořivost a logické myšlení: výuka náboženství nabízí žákům široký prostor k vyjádření vlastního názoru, pocitů a k rozvinutí jedinečných tvůrčích schopností. Díky dialogickému způsobu učení dokáží žáci samostatně prezentovat svůj vlastní názor a obhájit jej pomocí promyšlených argumentů, klást otázky a hledat na ně společně odpovědi. Svoji kreativitu mohou žáci rozvíjet také v široké škále tvořivých a expresivních činností, které jsou nedílnou součástí náboženské výchovy,
- vedeme žáky k vyjádření vlastního stanoviska, vyslechnutí názorů ostatních, k diskusi a věcné argumentaci: žáci se díky společným diskusím a procvičování dovednosti argumentovat svůj vlastní názor, naslouchat druhým a snahou najít vzájemný kompromis stanou tzv. hledajícím společenstvím, které poskytuje prostor ke sdílení názorů a společnému hledání odpovědí,
- řešíme se žáky konfliktní situace vzniklé mezi nimi: upozorňujeme žáky na riziko vzniku možných neshod či konfliktů s příslušníky jiného náboženského vyznání, nebo příslušníky z jiných křesťanských konfesí nebo ze strany české, většinové nábožensky indiferentní společnosti. Vedeme je k předcházení konfliktům a jako možný způsob řešení těchto problémů upřednostňujeme zejména otevřenost, toleranci, ochotu k poznávání a prezentaci vlastních tradic, k porozumění postojů jinak světonázorově nebo nábožensky smýšlejících lidí a k ochotě pro ekumenickou spolupráci.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky ke správnému ústnímu i písemnému vyjadřování: Žáci dokáží samostatně formulovat otázku, srozumitelně vyjádřit svůj názor. Prohlubujeme u nich také schopnost porozumění různým typům textů zejména v oblasti textů poetických, obrazných a náboženských ve srovnání s jinými typy textů. Vedeme žáky k tomu, aby dokázali rozlišit různé literární druhy v bibli, ocenit jejich krásu a reflektovat významovou různost jejich sdělení. Schopnost neverbální komunikace obohacujeme o vnímání a porozumění symbolice rituálního jednání jako součásti utváření slavnosti,
- klademe důraz na oboustrannou komunikaci mezi žáky a učiteli: ve skupině se vytváří vztah přátelství, založený na důvěře a otevřenosti mezi žáky a vyučujícím, které jsou pro předmět náboženství jedněmi z rozhodujících podmínek nejen k úspěšnému předávání obsahů učiva, ale také pro vytvoření budoucího postoje dítěte (adolescenta) k náboženství a k osobní víře.

Kompetence sociální a personální

- Seznamujeme žáky se základními principy křesťanského vztahu k druhým lidem, který definuje prosocialitu člověka jako „lásku k bližnímu“,
- rozvíjíme schopnosti a ochotu žáků pro vytváření dobrých přátelství a kvalitních mezilidských vztahů,
- realizujeme různé formy projektového vyučování a pomoci v prosociálních oblastech,
- realizujeme různé formy pomoci ohroženému přírodnímu prostředí, které křesťané vnímají jako dílo Božího stvoření,
- vedeme žáky k objevování jejich vlastního jedinečného životního poslání.

Kompetence občanské

- Seznamujeme žáky s jejich právy, povinnostmi a odpovědností,

- seznamujeme žáky s evropskými kořeny židovsko-křesťanské tradice (zejm. Desatero Božích přikázání a Prikázání lásky), o něž se opírá kodex základních lidských práv (viz Listina základních práv a svobod ČR),
- kompetence prohlubujeme ve směru od norem a zákonů, opírajících se o příslušné principy, k hodnotám, které tyto principy zdůvodňují,
- vedeme žáky k ohleduplnosti a pomoci lidem různě znevýhodněným, hendikepovaným, nemocným a lidem v seniorském věku,
- vedeme žáky k vytváření a rozvíjení tolerantních postojů vzhledem k příslušníkům jiných náboženství a různých křesťanských konfesí, ale i k české, většinově nábožensky indiferentní společnosti,
- poskytujeme žákům příležitost integrovat náboženský rozměr života do celku vlastního vztahu ke kultuře, a to v jejím historickém i současném projevu,
- upozorňujeme žáky na sociální rozměr viny a hříchu,
- umožňujeme žákům porozumět vztahu náboženství a kultury nejen v křesťanství (ke kultuře evropské), ale i v jiných světových náboženstvích.

Kompetence pracovní

- V předmětu Náboženství se snažíme vyvážit celospolečenský tlak na soutěživost, úspěch a výkon tím, že žákům představujeme význam jejich budoucího povolání jako spolupráci na díle Božího stvoření. Smysl svého povolání mohou mladí lidé nacházet v práci pro druhé lidi a pro záchranu světa.

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Otevřenost pro základní životní zkušenosti	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná metodu kritického a diferencovaného přístupu k vlastní osobě, umí přijmout sám sebe - umí popsat, v čem spočívá pohled na člověka a svět ve světle křesťanské víry, a porovnat vlastní zkušenost a zkušenost víry církve 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - je připravený rozvíjet kladný vztah k sobě i k druhým lidem - poznává, že důvěra je podstatný předpoklad pro dobré mezilidské vztahy - je schopen reflexe vlastních představ <ul style="list-style-type: none"> o Bohu - je připravený vnímat Boha jako toho, který člověku nabízí své přátelství. 	<ul style="list-style-type: none"> - přátelství - důvěra - naše představy o bohu - vztah boha k člověku a člověka k bohu 	1.	
Porozumění náboženské formě řeči Bible	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí bibli jako svědectví lidí o zkušenostech osvobozujícího Božího jednání vůči člověku - umí interpretovat biblické poselství jako výzvu pro život člověka 	<ul style="list-style-type: none"> - umí v základních bodech popsat historii, jazyk a dělení biblických knih - v poselství starozákonních příběhů objevuje aktuální výzvy pro svůj život. 	<ul style="list-style-type: none"> - bible – kniha knih - starozákonní biblické příběhy 	1.	T03.1
Křesťanské slavnosti a svátky	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí struktuře a podstatě křesťanských slavností a jejich významu pro křesťanskou spiritualitu a život společenství církve 	<ul style="list-style-type: none"> - vnímá pravidelnost rituálů a oslav jako významnou součást svého vlastního života a života své rodiny - umí vlastními slovy popsat křesťanskou podstatu slavení vánočních a velikonočních svátků. 	<ul style="list-style-type: none"> - význam svátků a společného slavení - adventní doba - Vánoce - postní doba - Velikonoce 	1.	T04.1

<p>Porozumění principům křesťanské mravnosti</p>	<p>- umí zhodnotit principy křesťanského jednání v duchu solidarity a lásky v jeho nejširších sociálních kontextech</p>	<p>- chápe význam Desatera a Ježíšova přikázání lásky pro svůj život - je připravený (podle principů křesťanské etiky) rozvíjet vztah k sobě, k druhým lidem a k Bohu.</p>	<p>- základy křesťanské etiky - desatero božích přikázání</p>	<p>1.</p>	
<p>Znalost základních tezí katolického učení</p>	<p>- zná základní součásti obsahu katolické nauky</p>	<p>- zná základní modlitby v tradici církve (Otče náš, Zdravas Maria, ...) - vyjmenuje místa ve svém okolí, která jsou spojena s křesťanstvím či s jeho osobní spiritualitou - umí vlastními slovy popsat, v čem spočívá pohled na člověka a svět ve světle křesťanské víry - vnímá potřebu přátelství a společného prožívání víry ve společenství.</p>	<p>- modlitba - posvátná místa - dar záchrany v Ježíši Kristu - církev jako společenství věřících</p>	<p>1.</p>	
<p>Porozumění náboženské formě řeči Bible</p>	<p>- rozumí bibli jako svědectví lidí o zkušenostech osvobozujícího Božího jednání vůči člověku - umí vysvětlit jejich souvislost s postojem víry - umí interpretovat biblické poselství jako výzvu pro život člověka</p>	<p>- na základě mýtické zprávy o stvoření světa a člověka oceňuje svět a člověka jako dobré Boží stvoření, jehož je součástí a je připraven jej chránit. - vnímá souvislost evangelia a praktického života.</p>	<p>- stvoření světa - člověk jako boží obraz - věda a víra - krása ve stvoření a v umění - Nový zákon</p>	<p>2.</p>	<p>T05.4</p>
<p>Křesťanské slavnosti a svátky</p>	<p>- rozumí struktuře a podstatě křesťanských slavností a jejich významu pro křesťanskou spiritualitu a život společenství církve</p>	<p>- chápe výzvu ke svatosti ne jako úsilí o dokonalost, ale jako výzvu k smysluplnému jednání a rozlišuje ji v konkrétním jednání světců</p>	<p>- svatí a významné postavy víry - životopis a legendy o svatých</p>	<p>2.</p>	<p>T03.2</p>

		- umí charakterizovat legendu jako literární útvar a rozlišit ji od historické zprávy.			
Porozumění principům křesťanské mravnosti	- umí zhodnotit principy křesťanského jednání v duchu solidarity a lásky v jeho nejširších sociálních kontextech	- je v perspektivě Boží lásky k člověku a s vědomím vlastních schopností připraven aktivně se zapojit do pomoci druhým. - umí pojmenovat výjimečnost křesťanské pomoci - umí interpretovat skutky milosrdenství a aktualizovat je pro potřeby světa.	- Ježíšovo přikázání lásky - skutky milosrdenství	2.	
Historické souvislosti vývoje světového křesťanství	- umí posoudit důležité pozitivní i negativní události světového křesťanství, zhodnotit jejich církevní interpretaci a vyvodit závěry pro svůj kritický postoj - zná základní psychologické, sociální a historické souvislosti podmiňující hledání a nalézání životního smyslu a zná jeho transcendentní interpretaci	- vlastními slovy vysvětlí, co je náboženství, se zvláštním důrazem na náboženství křesťanské - vnímá a vysvětluje význam různosti kultur a světových náboženství - reprodukuje základní historická fakta týkající se vzniku světových náboženství, se zvláštním důrazem na křesťanství - rozumí rozdílům a společným prvkům v učení světových náboženství a postoj vzájemné tolerance vnímá jako základní zásadu vlastního jednání.	- definice pojmu „náboženství“ - monoteismus, polyteismus a panteismus - dějiny vzniku křesťanství a dalších světových náboženství - existenciální otázky a odpovědi různých filozofií a náboženství.	3.	T04.4
Ekumenismus	- rozumí rozdílům a společným prvkům v učení křesťanských církví a zná základní principy ekumenického dialogu	- dokáže vyjmenovat společné základy víry i specifika jiných křesťanských církví a je připravený s nimi v ekumenickém duchu spolupracovat.	- rozšíření křesťanství a dalších náboženství ve světě - křesťanské církve a denominace v ČR - ekumenismus	3.	T04.5

<p>Porozumění náboženské formě řeči Bible</p>	<p>- umí interpretovat biblické poselství jako výzvu pro život člověka</p>	<p>- rozumí rozdílům a společným prvkům v učení světových náboženství a postoj vzájemné tolerance vnímá jako základní zásadu vlastního jednání. - má orientační přehled o symbolech a geografickém rozložení světových náboženství.</p>	<p>- posvátné knihy světových náboženství - metafory, symboly a obrazy - světová náboženství v současnosti</p>	<p>3.</p>	<p>T03.2</p>
<p>Mezináboženský dialog</p>	<p>- rozumí rozdílům a společným prvkům v učení světových náboženství a umí popsat východiska a zásady vzájemné tolerance</p>	<p>- umí popsat základní myšlenky a principy tří největších monoteistických (abrahámovských) náboženství - umí vlastními slovy stručně popsat historii a vysvětlí základní význam tradic těchto tří náboženství - má orientační přehled o dalších náboženských a filozofických směrech.</p>	<p>- judaismus - křesťanství - islám - hinduismus - buddhismus - východní náboženství - mytologie - přírodní náboženství</p>	<p>3.</p>	<p>T04.3 T04.4</p>
<p>Otevřenost pro základní životní zkušenosti</p>	<p>- zná metodu kritického a diferencovaného přístupu k vlastní osobě, umí přijmout sám sebe - zná základní psychické, sociální a historické souvislosti podmiňující hledání a nalézání životního smyslu a zná jeho transcendentní interpretaci</p>	<p>- umí pojmenovat svoji osobní i náboženskou identitu a vnímá ji jako součást celé společnosti či církve - dokáže ocenit vlastní rodinné zázemí a přátelské vztahy a umí se radovat z maličkostí. - má základní vhled do psychických, sociálních a historických souvislostí podmiňujících hledání a nalézání životního smyslu a je otevřen jeho transcendentní hloubce.</p>	<p>- identita - mezilidské vztahy (škola, rodina, církev) - smysl života</p>	<p>4.</p>	

<p>Porozumění principům křesťanské mravnosti</p>	<p>- umí zhodnotit principy křesťanského jednání v duchu solidarity a lásky v jeho nejširších sociálních kontextech</p>	<p>- je připravený k realistickému pohledu na sebe, svět a druhého a je připravený ke konkrétní angažované pomoci - zhodnotí principy křesťanského jednání v duchu solidarity a lásky v jeho nejširších sociálních kontextech. - je připravený vnímat životní situace vyžadující odpovědné rozhodnutí vzhledem k sobě, ke druhým lidem a ke světu a kladně oceňuje rozhodnutí pro mravně dobrý čin.</p>	<p>- zlaté pravidlo světových náboženství - svědomí, vina a odpuštění - dobro a zlo - křesťanská solidarita a subsidiarita - svoboda a zodpovědnost darované bohem.</p>	<p>4.</p>	<p>T04.5 T02.4</p>
<p>Historické souvislosti vývoje světového křesťanství</p>	<p>- umí rozpoznat negativní projevy různých náboženských sekt</p>	<p>- na základě svých znalostí a zkušeností dokáže odhalit možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt - umí vyjmenovat znaky sekt, kterým se odlišují od světově uznaného náboženství.</p>	<p>- obrana před manipulací a agresivitou - pravda a lež - znaky sekt a sektářského jednání.</p>	<p>4.</p>	<p>T06.1</p>
<p>Znalost základních tezí katolického učení</p>	<p>- zná základní součásti obsahu katolické nauky</p>	<p>- je otevřený vnímat ve svém životě rozměr věčnosti a je připravený jako křesťan svým životem zpřítomňovat Boží království ve světě - umí vysvětlit souvislost obrazů společenství Boha s lidmi na začátku a na konci Bible a umí ocenit vizi naplněného Božího království a v jeho síle jednat.</p>	<p>- radostná zvěst evangelia - spása a pravda nalezená v Ježíši Kristu - posmrtný život a existence duše - boží království</p>	<p>4.</p>	<p>T03.2 T04.2</p>

7.4.3 Etika (Et)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Etika se vyučuje ve všech ročnících gymnázia s výjimkou maturitních. Jedná se o volitelný předmět pro tu část třídy, která nemá náboženství, s časovou dotací 1 hodina týdně. Etická výchova si klade za cíl ovlivňovat postoje a chování žáků ve smyslu etických hodnot. Učí žáky sebepřijetí, sebeovládání, sebevýchově, empatii a solidaritě.

Výuka probíhá převážně prostřednictvím zážitkových aktivit a diskusí. Tato forma učení je pro žáky přitažlivá a motivuje je k osvojení nabízených hodnot.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- Studenti umí vyhledávat a třídit informace. Na základě pochopení informací a jejich propojení je efektivně využívat v procesu učení i v praktickém životě.

Kompetence k řešení problému

- Studenti se orientují v problémových situacích, jsou schopni rozpoznat a pochopit problém a vyhledat informace nutné k jeho řešení. Umí využít své vědomosti a dovednosti k objevení různých variant, promýšlet a vyhodnocovat z hlediska jejich důsledků.

Kompetence komunikativní

- Studenti umí jasně formulovat své myšlenky a názory, umí vyslechnout druhého a kultivovaně reagovat na jeho sdělení.

Kompetence sociální a personální

- Studenti umí ocenit druhé lidi a jejich zkušenosti, jsou schopni vnímat potřebu spolupráce při řešení a realizaci úkolu. Studenti jsou schopni konstruktivní diskuse a s tolerancí přijímají různé pohledy, jsou schopni pochopit situaci druhého, vcítit se do ní schopni tolerance.

Kompetence občanská

- Studenti respektují práva a povinnosti, dokážou asertivně vyjádřit nesouhlas, rozpoznat manipulativní jednání, obhájit svůj názor.

Kompetence pracovní

- Studenti jsou důslední a vytrvalí při učení, dokážou si rozvrhnout čas tak, aby se vyhnuli prokrastinaci a dohánění povinností na poslední chvíli. Umí využívat myšlenkové mapy a další techniky pomáhající při organizaci práce.

Kompetence digitální

- Studenti umí vytvořit na dané téma prezentaci v PowerPointu na základě informací z internetu. Jsou schopni rozlišit ověřené zprávy od dezinformací a hoax.

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Umím se učit		Žák: - zná různé techniky učení - rozezná typy paměti (vizuální, akustická, haptická) - ví, jaké způsoby učení vyhovují právě jemu - zná techniky pro lepší soustředění	- efektivní učení - efektivní soustředění	1.	
Otevřená a citlivá komunikace	Žák: - komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci	- otevřeně a citlivě komunikuje - uvědomuje si příčiny komunikačních šumů a chyb - zvládá odstraňovat komunikační překážky a bariéry - rozvíjí schopnost naslouchat druhým - uvědomuje si aspekty neverbální komunikace	- otevřené vyjadřování, rozměr citlivosti a lásky vůči druhému v komunikaci komunikační chyby, komunikační šum, komunikační překážky a bariéry, důležitost respektu a vzájemného naslouchání příklady neverbální komunikace	1.	
Sebehodnocení a sebeúcta	- respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí	- umí vyjádřit, přijmout a reagovat na pochvalu - svědomí, pocit viny, odpuštění - zamýšlíme se nad sebou i nad druhými sebe přijetí	- skupinová aktivita vyjádření pochvaly - význam a formy vyjádření odpuštění - křeslo pro hosta hledáme své klady i zápory	1.	

Asertivní jednání	<ul style="list-style-type: none"> - je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení - nahrazuje agresivní a pasivní chování asertivním chováním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva 	<ul style="list-style-type: none"> - úcta k člověku s handicapem - adekvátně reagovat v konkrétních situacích - bránit se manipulativnímu jednání přiměřeně svému věku a umět říci ne 	<ul style="list-style-type: none"> - zamýšlíme se nad hodnotou člověka - nebojíme se jednat, nebojíme se neúspěchu, dokážeme vyjádřit pocity - existence manipulativního jednání v mezilidské komunikaci 	1.	
Prosociálnost	<ul style="list-style-type: none"> - analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu - spolupracuje i v obtížných sociálních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> - důležitost spolupráce - otevřená a citlivá komunikace - co nás spojuje 	<ul style="list-style-type: none"> - práce ve dvojicích, ve skupinách umění naslouchat, překážky v komunikaci, hádka, v čem jsme stejní a co nás odlišuje 	2.	
Rozhodnost a řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - analyzuje etické aspekty různých životních situací 	<ul style="list-style-type: none"> - umět se rozhodnout - hrát fér, zdravá soutěživost 	<ul style="list-style-type: none"> - žáci domýšlejí důsledky rozhodnutí v eticky náročných situacích - proč jednat čestně, i když se to nevyplácí 	2.	
Média a jejich vliv na člověka	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory 	<ul style="list-style-type: none"> - volný čas - reklama - dezinformační weby 	<ul style="list-style-type: none"> - YouTube, sociální sítě, seriály vliv reklamy na tvorbu názorů - je schopen rozpoznat fakta od názorů, dokáže vyhodnotit motivy dezinformátorů, dokáže ověřit zprávu a rozlišit ji od hoax 	2.	T06.1-5
Rodina		<ul style="list-style-type: none"> - důležitost rodiny - dospívání - šikana, kyberšikana 	<ul style="list-style-type: none"> - zamyšlení nad vlivem a potřebou rodiny - proč si v dospívání přestávám rozumět - důvody agresorů, možnosti ochrany 	2.	

Základy slušného chování		<ul style="list-style-type: none"> - etiketa - společenská konverzace - dress code 	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v pravidlech chování ve společnosti - pravidla společenské konverzace - důležitost vhodného oblečení 	3.	
Osobnost člověka		<ul style="list-style-type: none"> - umí uplatnit techniky sebepoznání - zná své kladné vlastnosti a učí se pracovat se svými zápory 	<ul style="list-style-type: none"> - sebepoznání, sebedůvěra a seberealizace - jak nás ovlivňuje temperament, potřeby, motivace 	3.	
Všeobecná deklarace lidských práv	<ul style="list-style-type: none"> - se rozhoduje uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů 	<ul style="list-style-type: none"> - zná práva a svobody obsažené v deklaraci - uvědomuje si porušování základních lidských práv ve světě - není mu lhostejné bezpráví a hledá způsoby řešení jejich porušování ve světě 	<ul style="list-style-type: none"> - všeobecná deklarace lidských práv OSN, vznik, obsah - rasismus, otroctví, válka - referáty studentů – prezentace v PowerPointu na daná témata 	3.	
Základy religionistiky		<ul style="list-style-type: none"> - zná historické souvislosti vzniku největších světových náboženství - rozumí základním náboženským pravdám světových náboženství - respektuje náboženské cítění věřících 	<ul style="list-style-type: none"> - judaismus, křesťanství, islám, buddhismus, hinduismus - biblické příběhy a podobenství - význam náboženství pro vývoj práva, kultury a společnosti 	3.	T04.1

<p>Etika, její vznik a vývoj</p>	<ul style="list-style-type: none"> - aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy - se rozhoduje uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů 	<ul style="list-style-type: none"> - historie, co je etika - přemýšlí o rozhodnutí v eticky složitých situacích - základní etické teorie 	<ul style="list-style-type: none"> - chápe potřebu člověka správně eticky jednat - hodnota lidského života, eutanazie, potrat, trest smrti, geneticky upravené potraviny, sebevražda, globální oteplování atd, lékařská etika. - hédonismus, utilitarismus, kategorický imperativ 	<p>4.</p>	<p>T03.1-3</p>
<p>Morální vývoj člověka</p>	<ul style="list-style-type: none"> - aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy 	<ul style="list-style-type: none"> - vývoj morálního chápání etiky během života jedince - etické ctnosti - hodnoty a jejich význam v životě člověka 	<ul style="list-style-type: none"> - teorie morálního vývoje podle piageta - kohlbergova stádia morálního vývoje spravedlnost, moudrost, střídmost, statečnost - láska, přátelství, seberealizace, uznání 	<p>4.</p>	

7.4.4 Základy společenských věd (ZSV)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Základy společenských věd se vyučují jednu hodinu týdně v prvním až čtvrtém ročníku nižšího stupně gymnázia. Obor pojednává člověka od individuálních kvalit jeho utvářející se osobnosti – jejího morálně-volního vývoje, sebepoznávání, sebehodnocení, sebeorganizování, zdravého a bezpečného životního stylu, včetně prevence vzniku patologických jevů – po jeho zapojení do vztahů sociálních, ať už užších – rodina, vrstevníci, přátelé, partneři, vzájemné sociální vztahy, jejich vývoj, pravidla, povinnosti; či širších – skupina, menšina, společnost a život v ní; občanských – participace občanů v politickém životě, fungování politického systému demokratické společnosti, její instituce, povinnosti občana; právních – právní řád ČR, lidská práva, Ústava ČR, včetně užití práva v běžném občanském životě; ekonomických – vlastnictví a majetek, hospodaření domácnosti, firmy i státu, zaměstnanost; a environmentálních – člověk jako součást širších vazeb přírodních a kulturních. Naším cílem je ukázat člověka jako integrální součást celé sítě vztahů, jejichž pochopení a přijetí je důležitou podmínkou přerodu dospívající osobnosti v občana zodpovědného vůči sobě samému, ostatním lidem i prostředí. Důraz klademe na to, aby toto poznání nezůstávalo jen v rovině teoretické, ale aby se žák naučil získané vědomosti a dovednosti aplikovat a využívat v praxi a aby se prostřednictvím zážitkové pedagogiky připravil na zvládnutí řady problematických situací ve svém životě.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- Učíme v souvislostech: žáci se přesvědčí o tom, že veškeré jejich projevy zasahují do širokých sociálních i environmentálních vztahů a že jsou součástí velmi mnohvrstevné reality, kde jsou jednotlivé jevy mnohdy kauzálně propojeny,
- povzbuzujeme a pozitivně motivujeme žáky v jejich zájmu o učivo: dbáme na praktickou využitelnost získaných vědomostí a dovedností a vedeme žáky k jejich aplikaci při cvičeních, projektech.

Kompetence k řešení problémů

- Na modelových situacích učíme žáky problémy řešit, příp. problémům předcházet: v rámci zážitkové pedagogiky učíme žáky prožívat a řešit konfliktní situace, příp. jim i předcházet,
- realizujeme projekty, kde řešíme vzniklé problémy: žáci zpracovávají projekt zaměřený na řešení vybraného problému v místě svého bydliště,
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení: dbáme na posilování tvůrčího a logického myšlení při pojmenovávání problémů, jejich sdělování, vyvozování soudů, stanovisek, návrhů řešení a jejich obhajování v diskusi,
- nabízíme pomoc při řešení problémů ve spolupráci s výchovným poradcem a specializovanými poradnami.

Kompetence sociální a personální

- Zapojujeme žáky aktivně do činnosti školy: projekty na pozitivní změny ve škole, zapojení se do prospěšných aktivit pro školu i ostatní žáky.

Kompetence občanské

- Seznamujeme žáky s jejich právy, povinnostmi a odpovědností,

- rozvíjíme jejich pozitivní postoj k našemu národnímu, kulturnímu a historickému dědictví: žáci získají povědomí o osobnostech, a to i regionálních, o významných českých objevech, výrobcích, kulturních a přírodních památkách, zásadních meznících našich dějin,
- při modelových situacích nacvičujeme poskytování účinné pomoci v problémových situacích: nácvik zvládnutí a pomoci v situacích přímo či nepřímo ohrožující zdraví či život lidí (poskytnutí první pomoci, chování při nehodě, živelní katastrofě či jiném nebezpečí),
- vedeme žáky k myšlení v globálních souvislostech: žáci se učí odpovědnosti za prostředí, ve kterém žijí, seznamují se s globálními problémy spojenými s lidskou činností a navrhují, příp. na místní úrovni i prosazují řešení.

Kompetence pracovní

- Seznamujeme žáky s ochranou zdraví: dbáme na prevenci vzniku patologických jevů, ochranu zdraví ve všech oblastech.

Kompetence digitální

- Získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání.

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Člověk ve společnosti	<p>Žák: VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích</p> <p>VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě</p> <p>VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolužáků) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví</p>	<p>Žák: - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem - respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery; pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě) - vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví</p>	<ul style="list-style-type: none"> - domov - místo, kde žijeme - čas, kdy žijeme - obec - rodina - škola - komunikace - vlast 	1.	
Člověk, stát a právo		<ul style="list-style-type: none"> - přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí 	<ul style="list-style-type: none"> - lidská práva – práva dítěte - úvod do lidských práv - osobní bezpečí 	1.	
Člověk ve společnosti	<p>VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích</p> <p>VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje záměrné a nezáměrné působení - rozpoznává nežádoucí vlivy okolí a umí se jim bránit 	<p>Život mezi lidmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - socializace, záměrné a nezáměrné působení, sociální skupina 	2.	TO 4.1–5

	<p>zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám</p> <p>VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti</p> <p>VO-9-1-03 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí</p>	<p>- dokáže vysvětlit obsah pojmu kultura, snaží se poznat jiné kultury a porozumět odlišenostem, respektuje kulturní zvláštnosti, odlišné názory, způsoby chování a myšlení</p>	<p>- komunikace, slovní komunikace, mimoslovní komunikace</p> <p>- hromadné sdělovací prostředky</p> <p>Člověk a kultura:</p> <p>- kultura, antropologie, etnografie</p> <p>- umění, druhy umění, funkce umění</p> <p>- kých, krása, móda</p> <p>- judaismus, křesťanství, islám, hinduismus, buddhismus</p> <p>- animismus, fetišismus, totemismus, polyteismus, mýty</p> <p>- pravidla slušného chování, kulturní instituce</p>		
Člověk, stát a hospodářství	<p>VO-9-3-1 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady</p>	<p>- rozlišuje důležité potřeby od marnotratných</p> <p>- respektuje cizí majetek, dobře využívá a chrání majetek vlastní</p> <p>- uspokojuje své potřeby přiměřeně s ohledem na druhé</p>	<p>Majetek v našem životě:</p> <p>- potřeby, druhy potřeb, statky a služby, peníze, funkce peněz</p> <p>- majetek, druhy majetku</p> <p>- konzumní společnost, životní úroveň</p>	2.	
Člověk, stát a právo	<p>VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky</p> <p>VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů</p>	<p>- uvědomuje si vlastní spoluzodpovědnost za fungování státu, poznává způsoby účasti na veřejném životě</p> <p>- charakterizuje principy demokracie</p>	<p>Řízení společnosti:</p> <p>- stát, formy státu, znaky státu</p> <p>- demokracie</p> <p>- volby, volební právo, možnosti zapojení do veřejného života, státní správa, samospráva</p>	2.	

<p>Mezinárodní vztahy, globální svět</p>	<p>VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování</p>	<ul style="list-style-type: none"> - popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování 	<p>Svět kolem nás:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropská unie, její úkoly, členské země EU - národnostní menšiny, předsudky - OSN, NATO, konsenzus 	<p>2.</p>	
<p>Člověk jako jedinec</p>	<p>VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života</p> <p>VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek</p> <p>VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím, vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví</p> <p>VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překovávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si vývojové změny fyzické, psychické a sociální a dokáže je rozlišit - vnímá vliv prožitých události na formování osobnosti - uvědomuje si přímou souvislost mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím - přijímá rozdíly mezi lidmi jako přirozený jev - dokáže pojmenovat hlavní znaky jednotlivých vývojových období - uvědomuje si význam motivace pro dosahování dobrých výsledků činnosti - uvědomuje si chybné tendence při vnímání druhých lidí a snaží se je minimalizovat - hledá nové způsoby řešení problémů - procvičuje různé druhy paměti - využívá poznatků při vlastním učení 	<p>Osobnost:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozdíly mezi lidmi, změny biologické, psychologické a sociální - osobnost, puberta, adolescence, poznání sebe sama - představy o budoucnosti, dospělost a stáří - sebepojetí, sebepoznání, sebehodnocení, sebevědomí, sebeuvědomování, vůle - motivy, zájmy, potřeby, hodnoty - temperament, temperamentové typy, charakter - vlohy, schopnosti, dovednosti, inteligence, nadání, talent, genialita, kreativita Psychické procesy a stavy - vnímání, smyslové klamy, sociální vnímání a poznávání, všímavost a představivost - myšlení, řeč, myšlenkové operace, řešení problémů 	<p>3.</p>	

			<ul style="list-style-type: none"> - paměť, zapomínání, pozornost - hra, učení, práce - city 		
Člověk ve společnosti	<p>VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích</p> <p>VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích - rozpozná manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt - dokáže se vyjadřovat a prosazovat formou přiměřenou situaci, brání se manipulaci a agresi - dokáže asertivně vyjádřit pochvalu a objektivní kritiku a sám je dovede přijímat - učí se zvládat stresové situace, zamýšlí se nad způsoby řešení konfliktů - upevňuje si zásady zdravého životního stylu, pečuje o své zdraví 	<p>Člověk v sociálních vztazích:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednání asertivní, pasivní a agresivní - stres a jeho příčiny - tělesné a duševní zdraví - konflikt, způsoby řešení náročných životních situací 	3.	
Člověk, stát a hospodářství	<p>VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít</p> <p>VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a platební karty, vysvětlí jejich omezení</p>	<ul style="list-style-type: none"> - porovnává cenu a kvalitu při nákupu zboží - uvědomuje si význam práce jako hlavního zdroje příjmu - kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení reklamy na chování lidí 	<p>Hospodaření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dělba práce, specializace, technický rozvoj - výrobní a nevýrobní odvětví, výrobní faktory - peníze, platební karty, banky - tvorba ceny – nákup statků a služeb, nabídka a poptávka - trh, fungování trhu, cena zboží, ekonomie 	3.	

	<p>VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz</p> <p>VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod</p>				
Člověk, stát a právo	<p>VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich užívání</p> <p>VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu</p> <p>VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě státu, kraje a obcí</p> <p>VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje společně stanovené zásady v třídním kolektivu - chápe význam dodržování pravidel v životě člověka - uvědomuje si potřebu dodržování pravidel pro fungování společnosti - rozlišuje moc zákonodárnou, výkonnou a soudní, zná státní orgány a jejich pravomoci - dokáže přiměřeně prosazovat svá práva a respektovat přitom práva druhých - orientuje se v politickém spektru 	<p>Právní minimum:</p> <ul style="list-style-type: none"> - morální a právní normy, následky porušování norem - právní norma, právní předpis, právní odvětví, pyramida právních předpisů, právo soukromé a veřejné - právní vztah, obsah, předmět, způsobilost k právním úkonům <p>Základy práva v České republice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ústava ČR, ústavní zákony - státní symboly - moc zákonodárná, výkonná a soudní - Listina základních práv a svobod, ombudsman, 	3.	TO2.1-4

	VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování		prosazování svých práv a respektování práv druhých - politické spektrum v ČR, politické strany, pravice, levice, pluralita, volební kampaň, politická komunikace		
Mezinárodní vztahy, globální svět	VO-9-5-02 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky VO-9-5-03 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	- objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	Globální svět: - svět kolem nás, odpovědnost člověka za osud planety - globální a lokální problémy a jejich řešení	3.	TO3.1-3
Člověk, stát a právo	VO 9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství VO 9-4-07 uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci VO 9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování VO 9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	- rozlišuje rozdíl mezi morálkou a právem - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu - využívá znalosti z právní oblasti ve svém životě	Občan a právo: - morálka a právo - význam práva ve společnosti - právní řád ČR a jeho struktura - zákony, právní předpisy, právní normy, právní vědomí - právní vztahy, fyzická a právnická osoba - základní občanská práva, Ústava ČR, Listina základních práv a svobod - občanský zákoník, vlastnické právo - dědické právo - pojištění majetku, pojištění odpovědnosti za škodu - autorské právo	4.	

	<p>VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady</p> <p>VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání</p>		<ul style="list-style-type: none"> - občanskoprávní smlouvy - odpovědnost za způsobení škody <p>Právní ochrana:</p> <ul style="list-style-type: none"> - orgány právní ochrany, dodržování zákonů - správní řízení - přestupky - trestné činy, trestní činnost mladistvých - průběh trestního řízení - úloha soudů 		
Člověk, stát a hospodářství	<p>VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu</p> <p>VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu</p> <p>VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - využívá znalosti z oblasti ekonomie a ekonomiky ve svém praktickém životě 	<p>Hospodaření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hospodářství a ekonomika státu - zásahy státu do ekonomiky - fungování trhu - státní rozpočet, daně - sociální politika státu - banky - rodinný rozpočet, půjčky - podnikání 	4.	

7.5 Člověk a příroda

7.5.1 Fyzika (Fy)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Předmět fyzika žáky seznamuje s obecnými zákonitostmi materiálního světa. Cílem předmětu na úrovni nižšího gymnázia je nejen naučit žáky vysvětlit přírodní jevy či fungování strojů, ale i podpora jejich zájmu o poznání. Rozvíjením kritického myšlení a důsledným rozlišováním faktů od názorů přispívají hodiny fyziky k osobnostnímu rozvoji žáků.

Fyzika se na nižším gymnáziu vyučuje ve 2. až 4. ročníku po dvou hodinách týdně vždy se všemi žáky dané třídy (třídy se tedy nedělí). Výuka probíhá v kvalitně vybavené učebně, která zároveň slouží jako laboratoř. K dispozici jsou pomůcky jak pro frontální, tak pro žákovské experimenty, které tvoří nedílnou součást hodin fyziky. Při výuce používáme klasický výklad, skupinovou práci či pořádáme exkurze.

Žáci se na nižším gymnáziu seznámí se základy všech fyzikálních disciplín (mechanika, nauka o teple, elektřina a magnetismus, optika, fyzika mikrosvěta, astrofyzika). V 5. a 6. ročníku vede výuka fyziky k prohlubování a větší míře kvantifikace dosavadních poznatků. Zopakování a další prohloubení znalostí pak nabízí volitelný tříhodinový seminář v 7. a 8. ročníku.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- Znalosti a dovednosti upevňujeme v různých kontextech,
- podporujeme žáky ve vytváření schémat, grafů a nákrešů vedoucích k lepšímu pochopení či zapamatování učiva.

Kompetence komunikativní

- Nabádáme žáky ke kladení konstruktivních otázek,
- organizujeme exkurze a návštěvy vědeckých pracovišť, kde mohou žáci vznášet dotazy,
- podporujeme žáky v prezentování před třídou.

Kompetence sociální a personální

- Realizujeme skupinové vyučování (např. při řešení příkladů, provádění fyzikálních měření apod.).

Kompetence občanské

- Pomáháme žákům rozlišovat názory a fakta.

Kompetence pracovní

- Učíme žáky, jak předcházet možným úrazům, zvláště při manipulaci s elektrickými zařízeními, a jak v případě potřeby poskytnout první pomoc,
- učíme žáky provádět fyzikální pokusy,
- motivujeme žáky k výrobě fyzikálních pomůcek.

Kompetence digitální

- Motivujeme žáky k vytváření vlastních prezentací,
- učíme žáky zpracovávat a prezentovat data z fyzikálních měření v počítačových programech.

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo předmětu	Ročník	Průřezová témata
Látky a tělesa	Žák: F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	Žák: - změří fyzikální veličiny příslušnými měřidly veličinám přiřadí správné jednotky	- definice a praktické měření fyzikálních veličin (např. délka, hmotnost, čas, teplota apod.)	2.	
	F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	- rozliší skupenství látek a přiřadí jim odpovídající vlastnosti - porozumí pojmu atom a molekula - uvede a vysvětlí jevy ilustrující neustálý neuspořádaný pohyb částic	- skupenství látek a jejich vlastnosti složení látek neustálý neuspořádaný pohyb částic	2.	
	F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	- odvodí na základě struktury látek, jak se změní délka či objem tělesa s teplotou	- teplotní roztažnost látek	2.	
	F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	- je schopen vysvětlit a využít vztah pro výpočet hustoty na základě objemu a hmotnosti	- hustota těles a její měření	2.	
Pohyb těles; síly	F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	- rozpozná druhy pohybů uvede praktické příklady pohybů z jednotlivých kategorií	- pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb přímočarý a křivočarý	2.	
	F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	- rozliší pojmy trajektorie a dráha - je schopen provádět výpočty na základě vztahu mezi rychlostí, dráhou a časem	- trajektorie a dráha - rychlost - grafy dráhy a rychlosti	2.	

		- vynese graf dráhy a rychlosti v závislosti na čase			
	F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	<ul style="list-style-type: none"> - uvede účinky a způsoby působení sil na tělesa - složí rovnoběžné síly graficky i početně - složí různoběžné síly graficky - uvede praktické příklady setrvačného pohybu těles uvědomí si, že pohyb je možný i bez působení sil a že síla změní rychlost tělesa - nalezne příklady sil akce a reakce - určí původ gravitační síly, zná její vztah k hmotnosti tělesa - používá s pochopením vztah mezi silou, tlakem a plochou určí, jaký vliv na pohyb tělesa má třecí síla a uvede situace, v nichž je/není tření výhodné 	<ul style="list-style-type: none"> - pojem síla, silové působení skládání sil - setrvačnost - síla jako příčina změny pohybu - akce a reakce - gravitační síla - souvislost síly a tlaku třecí síla 	2.	
Mechanické vlastnosti tekutin	F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí funkci hydraulických zařízení na základě znalosti Pascalova zákona - určí velikost hydrostatického tlaku v určité hloubce - odvodí příčinu existence atmosférického tlaku - objasní příčiny Archimédova zákona a jeho důsledky pro tělesa různých hustot v kapalinách - ověří Archimédův zákon žákovským experimentem 	<ul style="list-style-type: none"> - Pascalův zákon hydrostatický tlak atmosférický tlak - Archimédův zákon 	3.	

Energie	F-9-4-01 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí rozdíl mezi fyzikálním pojmem práce a jejím běžným chápáním - využívá vztah mezi prací, silou a časem k výpočtům příkladů - vysvětlí pojem výkon, vypočítá jeho velikost - chápe vztah mezi prací a energií - uvede druhy energie - předpoví, jaký vliv na teplotu tělesa má dodání či odebrání tepla - uvede praktické příklady skupenských přeměn - uvědomí si význam tepla pro fungování motorů s důrazem na čtyřtakový spalovací motor 	<ul style="list-style-type: none"> - práce - výkon - energie a její druhy - teplo jako forma energie, skupenské přeměny - tepelné motory 	3.	T05.3, T05.4
	F-9-4-02 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> - uvede sled přeměn energií vedoucích k elektrické energii - neideologicky zhodnotí vliv jednotlivých energetických zdrojů na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - přeměny energií - elektrárny a jejich vliv na životní prostředí 	3.	T05.3, T05.4
Zvukové děje	F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	<ul style="list-style-type: none"> - pochopí vztah mezi kmitáním a vlněním - vysvětlí, proč zvuk patří mezi podélné vlnění na základě grafického znázornění průběhu různých zvuků kvalitativně srovná jejich výšku a hlasitost, rozliší barvu zvuků - předpoví rychlost šíření zvuku v různých prostředích na základě jejich struktury 	<ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti zvuku - šíření zvuku 	3.	

	F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> - kriticky posoudí význam hluku jako zátěže životního prostředí ve srovnání s jinými zátěžemi - navrhne řešení vedoucí ke snižování hlukové zátěže 	<ul style="list-style-type: none"> - srovnání hluku s jinými zátěžemi životního prostředí 	3.	T05.3, T05.4
Elektromagnetické a světelné děje	F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí elektrický proud jako jev a jako veličinu, uvede s porozuměním matematický vztah pro el. proud na základě předvedených experimentů popíše účinky el. proudu - sestaví podle nákresu základní el. obvod - uvědomí si příčinný vztah mezi napětím a proudem - vysvětlí vztahy úměrnosti mezi proudem, napětím a odporem, je schopen provést výpočty prostřednictvím příslušného vzorce 	<ul style="list-style-type: none"> - elektrický náboj - elektrický proud a jeho účinky - el. napětí, zdroje napětí - el. obvody, značky základních součástí - vztah mezi napětím a proudem, el. odpor - výkon el. proudu - bezpečnost při práci s el. zařízeními 	3.	
	F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	<ul style="list-style-type: none"> - srovná odpory různých látek o stejných rozměrech na základě měření 	<ul style="list-style-type: none"> - odpory různých látek: vodič, izolant a polovodič 	3.	
	F-9-6-04 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	<ul style="list-style-type: none"> - pokusem ověří vzájemné působení magnetů na dálku prostřednictvím magnetického pole - připojí cívku ke zdroji stejnosměrného napětí a prokáže její magnetické účinky na základě pokusů odvodí, na čem závisí velikost el. napětí 	<ul style="list-style-type: none"> - magnetické pole a magnetická síla - zdroje magnetického pole - elektromagnetická indukce 	4.	

		získaného elektromagnetickou indukcí			
	F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	<ul style="list-style-type: none"> - využije znalost o elektromagnetické indukci k vysvětlení principu generátoru v grafu rozpozná stejnosměrný a střídavý el. proud - určí vlastnosti střídavého proudu: amplitudu, periodu, frekvenci - objasní princip a funkci generátoru - vysvětlí princip elektromotoru a uvede jeho využití 	<ul style="list-style-type: none"> - generátor - střídavý proud - transformátor - elektromotor 	4.	
	F-9-6-05 využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh	<ul style="list-style-type: none"> - uvede důsledky konečné rychlosti světla - uvede příklad experimentu dokazujícího přímočaré šíření světla - nakreslí polohy Měsíce, Slunce a Země vedoucí k vytvoření zatmění Slunce či Měsíce, ukáže polohu stínu - vysloví zákon odrazu a využívá jej k vysvětlení tvorby obrazů prostřednictvím zrcadel 	<ul style="list-style-type: none"> - rychlost světla, přímočaré šíření světla - stín, zatmění Slunce a měsíce - zákon odrazu, zrcadla 	4.	
	F-9-6-06 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	<ul style="list-style-type: none"> - na základě experimentu popíše chování světla při přechodu z jednoho do druhého prostředí - provede experimenty ilustrující lom světla od kolmice a ke kolmici, následně předpoví způsob lomu i bez provedení experimentu 	<ul style="list-style-type: none"> - lom světla - lom ke kolmici a od kolmice čočky 	4.	

		- vysvětlí funkci čoček na základě znalostí o lomu světla			
Vesmír	F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	- vyjmenuje základní tělesa sluneční soustavy a uvede příčinu jejich sdružení do této soustavy - kvalitativně charakterizuje pohyby těles ve Sluneční soustavě	- tělesa Sluneční soustavy kvalitativní charakteristiky pohybu těles ve Sluneční soustavě	4.	

7.5.2 Chemie (Ch)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Chemie je vyučována ve třetím a čtvrtém ročníku, tedy v tercii a v kvartě, a to dvě hodiny týdně.

Předmět je vyučován v učebně chemie a v kmenových třídách. Základní formou výuky je výklad jednotně pro celou třídu. Do výuky jsou zařazeny demonstrační pokusy, modely, promítání různých animací, řešení úloh. Důraz je kladen na pochopení probíraného učiva, principy jednotlivých dějů a propojení učiva s již probraným. Studenti jsou vedeni k tvoření předpokladů a vyvozování závěrů.

Ve třetím ročníku jsou žáci seznámeni s úvodem do oboru chemie, a to se zaměřením na základní informace z chemie obecné a anorganické, s důrazem na pochopení principu periodické tabulky a osvojení si základů názvosloví a základních výpočtů.

Ve čtvrtém ročníku jsou žáci nejprve seznámeni především se základy chemie organické, a dále pak s vybranými kapitolami chemie obecné.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- Motivačními úlohami a demonstračními pokusy povzbuzujeme žáky ke studiu předmětu.

Kompetence k řešení problémů

- Učíme je analyzovat modelovou situaci a zdůvodnit zvolený postup a podporujeme v hledání různých způsobů řešení problémů a k diskusi o vhodnosti jednotlivých řešení,
- učíme žáky interpretovat dosažený výsledek a v případě nereálného výsledku dokázat odhalit chybný postup.

Kompetence komunikativní:

- Učíme je logicky se vyjadřovat vlastními slovy, formulovat otázky a názory,
- využíváme ke komunikaci náčrtky, grafy a tabulky.

Kompetence občanské:

- Vychováváme žáky k ekologickému myšlení a ochraně životního prostředí,
- vedeme žáky k myšlení v globálních souvislostech.

Kompetence pracovní:

- Seznamujeme žáky s bezpečností práce a ochranou zdraví a se základními pracovními dovednostmi ve školní chemické laboratoři,
- pomáháme jim zvládat používání pomůcek v chemické laboratoři, naměřit požadované veličiny a zapsat je do přehledných tabulek, vypracovat graf,
- vyžadujeme správnou interpretaci získaných výsledků.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k vytváření prezentací na dané téma, vyhledávání potřebných informací, jejich vyhodnocení a následné zpracování do podoby krátkého výstupu ve třídě.

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo předmětu	Ročník	Průřezová témata
Pozorování, pokus a bezpečnost práce látky	Žák: CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek	Žák: - pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami - určí společné a rozdílné vlastnosti látek	- vlastnosti látek – hustota, skupenské stavy rozpuštěnost, tepelná a elektrická vodivost, - jednoduché výpočty hustoty látek -vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek	3.	
	CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovitost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	- zhodnotí bezpečnost a rizikovitost látek, s nimiž pracovat smí a teoreticky posoudí i látky, s nimiž zatím pracovat nesmí	- zásady bezpečné práce ve školní laboratoři - nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam	3.	T05.3 T05.4
Směsi	CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky	- dokáže rozeznat směsi a chemické látky	- směsi – různorodé (<i>suspenze, emulze, pěna, dým, mlha, aerosol</i>) stejnorodé, roztoky	3.	T05.3 T05.4
	CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	- je schopen vypočítat koncentraci a složení roztoků, zvláště roztoků používaných v běžném životě - je schopen vysvětlit, jak se roztok připravuje, co je rozpouštědlo a jak lze urychlit rozpouštění látek při přípravě roztoku	- hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku (<i>% a molární</i>) koncentrovanější, zředěnější, nasycený, nenasycený a přesycený roztok - základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek	3.	

	CH-9-2-03 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	- rozezná různé druhy směsí a dovede určit, jak oddělovat jednotlivé složky běžných směsí	- oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)	3.	T05.3 T05.4
Voda, vzduch	CH-9-2-04 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí	- rozezná druhy vod - dokáže rozlišit a vysvětlit, na jakém principu funguje úprava vody a na jakém čistírna odpadních vod	- voda – destilovaná, pitná, odpadní - výroba pitné vody; čistota vody - vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva	3.	T05.2 T05.3 T05.4
Částicové složení látek a chemické prvky	CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech	- porozumí principu, podle kterého je sestavena periodická tabulka a chápe, jak souvisí stavba atomu jednotlivých prvků s jejich umístěním v tabulce	- molekuly, atomy - jádro – protony, neutrony - změny v chem. reakcích, elektrony - periodická tabulka - <i>D.I.Mendělejev</i> , skupiny a periody, protonové číslo, valenční elektrony	3.	
	CH-9-3-02 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	- uvede nejobvyklejší chemické prvky a jejich značky, jednoduché chemické sloučeniny a jejich vzorce - uvědomí si, že vlastnosti prvků a jejich sloučenin vyplývají z jejich vnitřní struktury - chápe chemickou vazbu jako formu spojení atomů do molekul	- prvky – názvy a značky vybraných prvků, vlastnosti a použití vybraných prvků - chemické sloučeniny - chemická vazba (<i>vazba kovalentní polární, nepolární, iontová a dále vazba jednoduchá, dvojná, trojná</i>)	3.	T05.2

			-názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin		
Chemické reakce	CH-9-4-01 rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání	- vysvětlí rozdíl mezi dějem fyzikálním a dějem chemickým - pochopí pojem látkové množství a vztah mezi jednotlivými základními veličinami	- výchozí látky, produkty v chem. reakci - chemický děj x děj fyzikální - zákon zachování hmotnosti, - chemické rovnice - látkové množství, - molární hmotnost - molární objem	3.	
	CH-9-4-02 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	- dokáže na praktických příkladech vysvětlit, jak lze ovlivňovat průběh chemických reakcí	- faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza	3.	T05.3 T05.4
Anorganické sloučeniny	CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	- porozumí principům tvorby názvů chemických sloučenin a dokáže pojmenovat vzorec a ze vzorce vytvořit název - uvede praktické příklady oxidů, hydroxidů a solí	- halogenidy – oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů - oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů - hydroxidy - kyseliny - vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných	3.	T05.3 T05.4

			prakticky významných kyselin a hydroxidů		
	CH-9-5-02 orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	- rozpozná kyselé a zásadité látky a dokáže vysvětlit jejich chemickou podstatu - umí poskytnout první pomoc v případě nehody při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem	- kyselost a zásaditost roztoků; - kyselé deště - neutralizace, pH, Indikátory - soli kyslíkatých a bezkyslíkatých kyselin – vlastnosti, použití vybraných solí		
Opakování		- zopakováním učiva si upevní znalosti a dovednosti získané v předchozím studiu		4.	
Redoxní reakce		- chápe oxidaci a redukci jako děje založené na pohybu elektronů - dokáže odvodit chování vybraných prvků z jejich umístění v řadě reaktivity - dokáže odvodit chování vybraných prvků z jejich umístění v řadě reaktivity - vyčíslí jednoduché redox reakce - chápe rozdíl mezi elektrolýzou a dějem probíhajícím v galvanickém článku a uvědomuje si i vzájemnou souvislost - vysvětlí pojem koroze a ví, jak před ní lze kovy chránit	- princip oxidace a redukce, pojem oxidačního a redukčního činidla - elektrochemická řada napětí kovů - ušlechtilé a neušlechtilé kovy - získávání kovů z rud na principu redoxních reakcí - výpočty z chemických rovnic - princip elektrolýzy - příklady průmyslového využití elektrolýzy (<i>elektrolýza taveniny a roztoku</i>) - galvanický článek - koroze jako redoxní děj	4.	T05.3 T05.4

Organické sloučeniny	CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	- pojem uhlovodíky a příklady jednotlivých uhlovodíků si dokáže spojit s látkami, které běžně používá při svých denních činnostech	- uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků	4.	T05.2
	CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie, uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	- zhodnotí užívání fosilních paliv, jejich význam i problematičnost z hlediska ekologického, nalézá vhodné argumenty pro i proti jejich používání	- paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva	4.	T05.3 T05.4
	CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	- rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	- deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin	4.	T05.3 T05.4
	CH-9-6-04 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	- uvede význam bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů pro zdravý způsob života	- přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	4.	T05.2
Chemie a společnost	CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	- pochopí důležitost chemických technologií pro průmysl, zemědělství i jako základ pro výrobu předmětů denní potřeby	- chemický průmysl v ČR – výroby, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, - průmyslová hnojiva	4.	T05.3 T05.4
	CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	- rozlišuje základní typy hasících přístrojů a jejich použití	- hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti	4.	T05.3 T05.4
	CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	- orientuje se v principech výroby některých látek, zvláště těch používaných v běžném životě	- tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika	4.	T05.3 T05.4

			<ul style="list-style-type: none">- plasty a syntetická vlákna, vlastnosti, použití, likvidace- detergenty, pesticidy a insekticidy- léčiva a návykové látky		
--	--	--	--	--	--

7.5.3 Biologie (Bi)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Biologie je vyučována v 1. až 4. ročníku jako samostatný předmět v nedělených třídách s dvouhodinovou týdenní dotací. Pro výuku je určena biologická učebna s multimediálním zařízením (dataprojektor, počítač, ozvučení učebny). V průběhu výuky lze provádět frontální laboratorní pokusy. Učitel může případně zařadit laboratorní práci a využít zázemí biologické laboratoře.

Do výuky Biologie jsou zařazeny očekávané výstupy tematického okruhu Práce s laboratorní technikou ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce (ČSP). Vzdělávací obsah je splněn především zařazením praktického pozorování přírody, provedením laboratorní práce v 1. a 3. ročníku a zařazením frontálních pokusů do vyučovací hodiny.

Do výuky Biologie jsou také integrovány některé očekávané výstupy vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví (VZ). Průběžně v návaznosti na probírané učivo budou zařazena témata Změny v životě člověka a jejich reflexe, Zdravý způsob života a péče o zdraví a částečně téma Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence.

Vzhledem k tomu, že se vyučuje Biologie na vyšším stupni pouze v 5. a 6. ročníku (žáci s hlubším zájmem o tento předmět si mají možnost v 7. a 8. ročníku zvolit Seminář z biologie) je Obecná biologie, Biologie rostlin a hub zařazena do výuky až ve 4. ročníku a probírána rovnou v širším měřítku, které odpovídá úrovni rovnou vyššímu stupni gymnázia. Z těchto důvodů navrhuje následující rozložení učiva na nižším stupni gymnázia do jednotlivých ročníků:

1.ročník – Základy obecné biologie, Biologie živočichů.

2.ročník – Biologie člověka. Genetika.

3.ročník – Neživá příroda, Základy ekologie.

4.ročník – Obecná biologie, Biologie rostlin a hub.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- Vtahujeme žáky do výkladu na základě využívání znalostí z přímého pozorování přírody,
- učíme hledat souvislosti mezi skupinami organismů, mezi orgánovými soustavami, mezi základními ději v přírodě,
- na základě získaných výsledků, vyvozujeme se žáky závěry pro využití do budoucnosti.

Kompetence k řešení problémů

- Zadáváme problémové úlohy s využitím znalostí z jiných oborů a z praktického života,
- probíráme důsledky vlivu člověka na přírodu, hledáme souvislosti mezi způsobem života a zdravím,
- učíme žáky zpracovat závěry z pozorování přírody, z pokusů, z exkurzí na základě předem uložených otázek.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky ke konstruktivní diskusi o okolní přírodě, o vztazích lidí k ní, o aktuálních problémech týkajících se zdraví, životního prostředí a ochrany přírody, využíváme regionální prvky,
- organizujeme exkurze a besedy s různými odborníky (využíváme regionální možnosti).

Kompetence sociální a personální

- Vytváříme situaci pro vnímání krásy a harmonie přírody a průběžně hodnotíme citlivé postoje k přírodě (při exkurzích do přírody).

Kompetence občanské

- Zdůrazňujeme důležitost vzájemné lidské pomoci při přírodních katastrofách,
- zdůrazňujeme význam ochrany zdraví a odpovědnost lidí za zdraví své i dalších lidí,
- prakticky procvičujeme první pomoc při úrazech,
- zdůrazňujeme právo na zdravé životní prostředí i povinnost odpovědného jednání v prostředí,
- učíme žáky uvědomovat si, že součástí historického dědictví je i láska k přírodě.

Kompetence pracovní

- Věnujeme náležitou pozornost bezpečnosti při frontálních pokusech (případně při laboratorní práci) a při pobytu v přírodě,
- seznamujeme žáky s pravidly bezpečného jednání v návaznosti na učivo o jednotlivých organismech (jedovaté houby, rostliny, živočichové), o člověku (jak předcházet úrazům a nemocem),
- vedeme žáky k samostatnému pozorování a experimentování, zařazujeme do výuky frontální pokusy (práce s lupou a mikroskopem; dle uvážení může učitel zařadit laboratorní práci).

Kompetence digitální

- Využíváme informační zdroje při určování přírodnin (rostlin, živočichů, hub, minerálů a hornin),
- vedeme žáky, aby získané informace dokázali zpracovat s využitím digitálních technologií a sdílet se spolužáky (prezentace, krátké aktuality z výzkumu, případně vytvoření foto herbáře).

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Obecná biologie	Žák: P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	Žák: - vyjmenuje základní projevy života, uvede jejich význam - popíše teorii vzniku života na Zemi od nejjednodušších organismů až po přechod na souš - objasní vznik rozmanitosti života - zařadí organismy do říší	- vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam - třídění organismů	1.	
Praktické poznávání přírody	P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody ČSP-9-6-01 vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů ČSP-9-6-02 zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl	- pracuje s mikroskopem - připraví jednoduchý mikroskopický preparát - vede protokol o průběhu své laboratorní práce	- mikroskop - laboratorní práce zakončená protokolem	1.	
Biologie živočichů	P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	- zná základní znaky prvoků, popíše jejich buňku, způsob rozmnožování; uvede zástupce - popíše stavbu těla, způsob příjmu potravy, rozmnožování a životní prostředí žahavců; uvede zástupce - popíše stavbu těla ploštěnců; zná zásady ochrany před nákazou cizopasnými ploštěnci	- Prvoci - Bezobratlí živočichové - Žahavci - Ploštěnci - Hlístice - Měkkýši - Plži, mlži, hlavonožci - Kroužkovci - Členovci	1.	

	<p>P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p> <p>P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p> <p>P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody (průběžně)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - popíše stavbu těla, způsob příjmu potravy, rozmnožování a životní prostředí hlístic; uvede příklady; zná zásady ochrany před nákazou škrkavky a roupa - definuje třídy měkkýšů; popíše stavbu těla, způsob příjmu potravy a rozmnožování měkkýšů - popíše stavbu těla, způsob příjmu potravy, rozmnožování a životní prostředí kroužkoců; vysvětlí význam žízály v přírodě - vymezí společné znaky členovců, dělí je na pavoukovce, korýše a vzdušnicovce; popíše jejich životní prostředí - popíše stavbu těla, způsob příjmu potravy a rozmnožování křížáka obecného; uvede zástupce, klíště obecné vnímá jako přenašeče závažných nemocí - jmenuje společné znaky korýšů; popíše stavbu těla, rozmnožování a životní prostředí raka říčního - dělí vzdušnicovce na mnohonožky, stonožky a hmyz; uvede rozdíly ve stavbě těla a ve způsobu výživy mnohonožek a stonožek - popíše hlavní znaky, stavbu těla a způsob rozmnožování hmyzu; uvede příklady řádů, jejich hlavní znaky a zástupce - objasní pojem strunatci a vyjmenuje jejich základní znaky 	<ul style="list-style-type: none"> - Pavoukovci - Korýši - Vzdušnicovci - Mnohonožky a stonožky - Hmyz - Strunatci - Obratlovci - Paryby - Ryby - Obojživelníci - Plazi - Ptáci - Savci - <i>Praktické poznávání přírody (průběžně)</i> 		
--	--	---	---	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - uvede charakteristické znaky obratlovců; vymezí rozdíl mezi bezobratlými živočichy a obratlovci; dělí obratlovce na paryby, ryby, obojživelníky, plazi, ptáky a savce - popíše životní prostředí, hlavní vnější znaky a vyjmenuje zástupce paryb - popíše životní prostředí, hlavní znaky a pozná vybrané zástupce ryb - popíše životní prostředí, hlavní znaky a pozná vybrané zástupce obojživelníků - popíše životní prostředí, hlavní znaky a pozná vybrané zástupce plazů - popíše životní prostředí, hlavní znaky a pozná vybrané zástupce ptáků - popíše životní prostředí, hlavní znaky a pozná vybrané zástupce - používá při určování druhů živočichů klíče a atlasy 			
Biologie člověka	P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	- orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	- fylogeneze člověka	2.	T04.1 T04.3
	<p>P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy</p> <p>P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a</p>	<ul style="list-style-type: none"> - objasní stavbu a funkci opěrné a svalové soustavy - uvede příčiny nemocí, jejich prevence a zásady první pomoci - popíše složení krve a funkci jednotlivých složek krve 	<ul style="list-style-type: none"> - soustava opěrná a svalová - tělní tekutiny - oběhová soustava - dýchací soustava - trávicí soustava - soustava vylučovací 	2.	

	<p>uplatňuje zásady jejich prevence a léčby</p>	<ul style="list-style-type: none"> - objasní stavbu a funkci oběhové soustavy - uvede příčiny nemocí oběhové soustavy a krve, jejich prevenci a zásady první pomoci - objasní stavbu a funkci dýchací soustavy - uvede příčiny nemocí dýchací soustavy, prevence, zásady první pomoci - objasní stavbu a funkci trávicí soustavy - uvede příčiny nemocí trávicí soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci - popíše stavbu a funkci vylučovací soustavy - zdůvodní nezbytnost udržení stálého vnitřního prostředí - uvede příčiny nemocí vylučovací soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci - popíše funkci a stavbu kůže - objasní příčiny onemocnění soustavy kožní, jejich prevence a zásady první pomoci - popíše stavbu a činnost nervové soustavy - uvede příklady reakcí na vnější podněty a příklady koordinace mezi orgány těla - uvede příčiny nemocí nervové soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci při úrazu míchy nebo mozku 	<ul style="list-style-type: none"> - soustava kožní - nervová soustava - vyšší nervová činnost - smyslové orgány - žlázy s vnitřním vyměšováním - pohlavní soustava 		<p style="text-align: right;">TO3.1</p>
--	---	---	---	--	---

	<ul style="list-style-type: none"> - popíše stavbu a funkci smyslových orgánů - uvede možnosti poškození smyslových ústrojí - objasní význam nejdůležitějších hormonů lidského těla a jejich vliv na řízení lidského organismu - popíše stavbu a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy - uvede příklady pohlavních chorob a jejich prevence 			
VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si rizika silniční a železniční dopravy seznamuje se s případným poskytnutím 1. pomoci (návčik nepřímé masáže srdce) 	<ul style="list-style-type: none"> - rizika ohrožující zdraví a jejich prevence (zařadíme za oběhovou soustavu) 	2.	
VZ-9-1-07 dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	<ul style="list-style-type: none"> - zdůvodní význam správné výživy pro zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> - výživa a zdraví (zařadíme v rámci trávicí soustavy) 	2.	
ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	<ul style="list-style-type: none"> - poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři 	<ul style="list-style-type: none"> - soustava kožní 	2.	
<p>VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu</p> <p>VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační</p>	<ul style="list-style-type: none"> - objasní význam zdravého životního stylu - vyloží význam odpočinku, spánku a pravidelného denního režimu pro činnost nervové soustavy 	<ul style="list-style-type: none"> - zdravý životní styl, duševní hygiena (zařadíme v rámci nervové soustavy) 	2.	

	<p>techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím</p> <p>VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka</p>	<p>- hodnotí nebezpečí zneužívání léků a drog a jejich vliv na nervovou soustavu</p>			
	<p>P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří</p>	<p>- popíše jednotlivé etapy života, objasní vznik a vývin nového jedince od početí po stáří</p>	<p>- ontogeneze</p>	<p>2.</p>	
	<p>VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví</p> <p>VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování</p>	<p>- respektuje změny v období dospívání - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou - chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování - je seznámen s problémy těhotenství a rodičovství mladistvých</p>	<p>- sexuální dospívání a reprodukční zdraví</p>	<p>2.</p>	
	<p>VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</p> <p>VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví</p>	<p>- chápe zdraví jako hodnotu ovlivňující kvalitu života</p>	<p>- odpovědnost za vlastní zdraví</p>	<p>2.</p>	

	VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí				
Obecná biologie a genetika	P-9-1-02 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	- vysvětlí rozdíl mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožování	- pohlavní a nepohlavní rozmnožování	2.	
	P-9-1-03 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	- vysvětlí podstatu dědičnosti a přenos dědičných informací - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	- základy nauky o dědičnosti - Mendelovy zákony	2.	
Neživá příroda	P-9-6-01 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody (průběžně)	- podle charakteristických vlastností pojmenuje vybrané nerosty s využitím určovacích pomůcek - určuje a rozlišuje vlastnosti nerostů - uvede význam důležitých nerostů - rozliší horniny vyvřelé, usazené a přeměněné a popíše způsob jejich vzniku - podle charakteristických vlastností pojmenuje vybrané horniny s využitím určovacích pomůcek - uvede význam a použití důležitých hornin	- mineralogie - petrologie - geologické děje	3.	
	P-9-6-02 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	- rozlišuje vnitřních a vnějších geologických dějů a uvede jejich příklady		3.	TO3.1

		- rozlišuje důsledky geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody			
	VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	- charakterizuje mimořádné události způsobené přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	- mimořádné události způsobené přírodními vlivy	3.	
Neživá příroda	P-9-6-03 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	- uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů - charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a ochranu před nimi	- podnebí a počasí ve vztahu k životu	3.	
		- rozlišuje geologická období podle charakteristických znaků	- vývoj zemské kůry a organismů na Zemi	3.	
Základy ekologie	P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	- uvede příklady vztahů mezi organismy a prostředím a vztahů mezi organismy navzájem	- organismy a prostředí	3.	
	P-9-7-02 na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	- vyjmenuje živé a neživé složky ekosystému - na příkladech objasní vliv neživé složky ekosystému na organismy	- živé a neživé složky ekosystému	3.	T05.1 T05.2
	P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	- na příkladech objasní vzájemné vztahy mezi organismy - uvede konkrétní příklady potravních řetězců	- vztahy mezi organismy - potravní řetězce - rovnováha v ekosystému	3.	T05.1

	P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	- uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí - orientuje se v globálních problémech - uvede příklady velkoplošných a maloplošných chráněných území ČR, vyjmenuje naše národní parky	- ochrana přírody a životního prostředí - chráněná území	3.	T05.3 T05.4
	ČSP-9-6-01 vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů ČSP-9-6-02 zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl ČSP-9-6-03 vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci ČSP-9-6-04 dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci	- pracuje na základě návodu, využívá předepsané pomůcky - vede protokol o průběhu experimentu a zformuluje závěry, ke kterým dospěl - při práci využívá dostupné informační zdroje	- základní laboratorní postupy a metody LP: Fyzikální vlastnosti nerostů/ LP s ekologickým tématem (volba ze dvou možností; zařazena kdykoliv v průběhu 3. ročníku)	3.	
Obecná biologie	➤ odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností	- porovná vlastnosti živých a neživých soustav	- vlastnosti živých a neživých soustav Projevy života	4.	
	➤ porovná významné hypotézy o vzniku a evoluci živých soustav na Zemi	- porovná hypotézy o vzniku a evoluci živých soustav na Zemi	- vznik a vývoj živých soustav; evoluce	4.	
	➤ odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci	- odvodí uspořádání recentních organismů na základě evoluce	- taxonomie organismů	4.	

Biologie virů	<ul style="list-style-type: none"> ➤ charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy 	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje vir jako nebuněčnou soustavu závislou na hostitelské buňce - popíše stavbu virionu 	<ul style="list-style-type: none"> - viry - stavba virionu - rozmnožování virů 	4.	T03.1
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zhodnotí způsoby ochrany proti virovým onemocněním a metody jejich léčby ➤ zhodnotí pozitivní a negativní význam virů 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí formy virových infekcí - vyjmenuje některá virová onemocnění - porovná léčbu virových a bakteriálních nemocí - chápe, že významnou prevencí virových nemocí je očkování 	<ul style="list-style-type: none"> - formy virových infekcí - virózy – léčba, prevence 	4.	
	VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	<ul style="list-style-type: none"> - svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> - ochrana před přenosnými chorobami 	4.	T03.1
Obecná biologie	<ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy prokaryotních buněk 	<ul style="list-style-type: none"> - objasní stavbu a funkci jednotlivých organel - objasní životní projevy prokaryotické buňky 	<ul style="list-style-type: none"> - prokaryotická buňka 	4.	
Biologie bakterií	<ul style="list-style-type: none"> ➤ charakterizuje bakterie z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska 	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje bakterie nejen jako původce nemocí - uvědomuje si, že bakterie zastávají v přírodě roli rozkladače, a že je lze využít i z hlediska hospodářského 	<ul style="list-style-type: none"> - bakterie 	4.	

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zhodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby 	<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si, že antibiotika mají zásadní význam pro léčbu bakteriálních nemocí - uvede očkování jako způsob prevence 	- léčba a prevence bakteriálních nemocí	4.	TO3.1
	<p>P-9-1-04 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady využití bakterií v praxi - objasní problém eutrofizace vod 	- význam bakterií	4.	
Obecná biologie	<ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy eukaryotních buněk 	<ul style="list-style-type: none"> - objasní stavbu a funkci jednotlivých organel - objasní životní projevy prokaryotické buňky 	<ul style="list-style-type: none"> - eukaryotická buňka - transport látek - mitóza - meióza 	4.	
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí význam diferenciací a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí životní cyklus buňky - vysvětlí význam diferenciací buněk pro mnohobuněčné organismy 	<ul style="list-style-type: none"> - životní cyklus buňky - diferenciací buněk 	4.	
Biologie rostlin	<p>P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší základní druhy pletiv a popíše, kde se u rostliny nachází a jakou mají funkci - uvědomuje si, že souborem několika pletiv jsou orgány 	<ul style="list-style-type: none"> - morfologie a anatomie rostlin - pletiva rostlin 	4.	
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše stavbu těl rostlin, stavbu funkci rostlinných orgánů ➤ posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla 	<ul style="list-style-type: none"> - popíše vnitřní a vnější stavbu jednotlivých orgánů rostlinného těla a vysvětlí jejich funkce 	- orgány rostlin	4.	
	<p>P-9-3-02 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí základní fyziologické procesy a jejich význam pro rostliny a člověka 	<ul style="list-style-type: none"> - fyziologie rostlin - fotosyntéza - dýchání - rozmnožování rostlin 	4.	

		- objasní principy rozmnožování rostlin a jejich praktické využití			
	<p>➤ porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých rostlin</p> <p>➤ objasní princip životních cyklů a způsoby rozmnožování rostlin</p> <p>P-9-3-03 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</p> <p>➤ pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky</p> <p>P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody (průběžně)</p>	<p>- porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých rostlin</p> <p>- uvede význam řas a pojmenuje vybrané zástupce</p> <p>- popíše životní cyklus mechorostů, pozná vybrané zástupce, vysvětlí význam mechorostů</p> <p>- popíše životní cyklus kaprad'orostů, pozná vybrané zástupce, vysvětlí význam mechorostů</p> <p>- vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami</p> <p>- vysvětlí rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou a uvede konkrétní příklady</p> <p>- porovná hlavní znaky jednoděložných a dvouděložných rostlin a uvede konkrétní příklady</p> <p>- používá při určování druhů rostlin klíče a atlasy</p>	<p>- systém a evoluce rostlin</p> <p>- algologie (chromista; nižší rostliny)</p> <p>- mechorosty</p> <p>- kaprad'orosty</p> <p>- nahosemenné rostliny</p> <p>- krytosemenné rostliny</p> <p>- <i>praktické poznávání přírody (průběžně)</i></p>	4.	
Biologie hub	<p>➤ pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné zástupce hub a lišejníků</p> <p>P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků</p> <p>P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody</p>	<p>- porovná společné a rozdílné znaky říše rostlin, živočichů a hub</p> <p>- popíše stavbu, způsob výživy a rozmnožování huba</p> <p>- rozpozná význačné zástupce hub</p> <p>- popíše stavbu lišejníku a funkci jeho složek</p> <p>- pojmenuje vybrané zástupce lišejníků</p>	<p>- houby – hlavní znaky</p> <p>- houby – stavba a funkce</p> <p>- houby bez plodnic</p> <p>- houby s plodnicemi</p> <p>- lišejníky – stavba a funkce</p> <p>- <i>praktické poznávání přírody</i></p>	4.	

		- používá při určování druhů hub a lišejníků klíče a atlasy			
	➤ posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků	- posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků	- význam hub - význam lišejníků	4.	
Biologie rostlin	➤ zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy a možnosti využití rostlin v různých odvětvích lidské činnosti	- vysvětlí postavení rostlin v potravním řetězci a zhodnotí je jako primární producenty - zhodnotí možnosti využití rostlin v různých odvětvích lidské činnosti a pro výživu člověka	- rostliny a prostředí	4.	T05.1 T05.2
	➤ zhodnotí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany	- uvědomuje si nutnost ochrany a obnovy rostlinných společenstev - obhájí v diskusi svůj názor na ohrožené rostlinné druhy a způsoby řešení tohoto problému	- ochrana rostlin	4.	T05.3 T05.4

7.5.4 Zeměpis (Z)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Předmět zeměpis je vyučován v prvním a ve druhém ročníku osmiletého gymnázia. Ve třetím ročníku je předmět dotován 1 hodinou týdně a ve čtvrtém ročníku 2 hodinami týdně. Zeměpis se převážně vyučuje v odborné učebně vybavené mapami, atlasy a dalšími pomůckami. Po celou dobu studia probíhá výuka v nedělených třídách.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- Podporujeme u žáků kritické posuzování získaných poznatků, porovnávání a formulování vlastních závěrů,
- povzbuzujeme u žáků pozitivní vztah k učení.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů z učebnic a pracovních sešitů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků.

Kompetence občanské

- Podporujeme vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí,
- usilujeme o to, aby žáci chápali základní environmentální problémy, respektovali požadavky na kvalitní životní prostředí, jednali v zájmu trvale udržitelného rozvoje.

Kompetence pracovní

- Seznamujeme žáky s pravidly bezpečného chování v terénu, při pracovních vycházkách po naučných stezkách, při exkurzích do jednotlivých přírodních lokalit nebo výrobních závodů,
- vedeme žáky k efektivní práci jak při vyučovací hodině, tak při domácí přípravě, nebo při práci s mapou.

Kompetence digitální

- Přímo při výuce nebo při zadávání domácích úkolů používáme nové digitální učební materiály a weby (Kahoot, Purpose games, YouTube, d-maps.com).

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>Obecný fyzický zeměpis</p>	<p>Žák: Z-9-2-01 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů</p>	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše planetární systém a tělesa sluneční soustavy - charakterizuje polohu, povrch, pohyby Měsíce, jednotlivé fáze Měsíce - rozumí pojmům: planeta, hvězda, planetky, měsíce, meteorická tělesa, komety, galaxie - zná historii a současnost dobývání vesmíru - používá v praktických příkladech znalosti o kulatosti Země - hodnotí důsledky otáčení Země kolem Slunce pro praktický život na Zemi - zná pojem zatmění Slunce a Měsíce a jeho příčiny - vysvětlí délku trvání dnů a nocí na Zemi a pravidelné střídání ročních období - vysvětlí podstatu polárního dne a noci - dokáže v praxi využít znalosti o jarní a podzimní rovnodennosti, letním a zimním slunovratu v praxi - používá globus jako zmenšený a zjednodušený model planety Země k demonstraci rozmístění oceánů, kontinentů a základních tvarů zemských povrchů 	<ul style="list-style-type: none"> - postavení země ve vesmíru - tvar a pohyby planety země 	<p>1.</p>	

	<p>Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ukáže různé druhy plánů a map - přepočítá vzdálenosti podle různých měřítek - seznámí se se znázorněním výškopisu a polohopisu na mapách - prokáže aktivní znalost smluvených značek, vrstevnic, výškových kót, nadmořské výšky, - používá zeměpisnou síť a s pomocí zeměpisných souřadnic určuje na glóbusu i mapě geografickou polohu - vysvětlí příčiny rozdílného času jednotlivých míst na zemi - pochopí účel časových pásem a úlohu hlavního 180. poledníku pro určování času na Zemi 	<ul style="list-style-type: none"> - kartografie, globus, měřítko, určování zeměpisné polohy 	1.	
	<p>Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí pojům: poledník, rovnoběžka, zemský rovník, zeměpisná síť, nadhlavník, obratníky, polární kruh a datová mez 	<ul style="list-style-type: none"> - kartografie, časová pásma, určování zeměpisné polohy 	1.	
	<p>Z-9-2-02 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem krajinná sféra - orientuje se v objektech, jevech a procesech v jednotlivých složkách přírodní sféry - rozpoznává souvislost a vzájemnou podmíněnost mezi jednotlivými přírodními složkami krajinné sféry - objasní stavbu zemského tělesa a dna oceánů 	<ul style="list-style-type: none"> - litosféra 	1.	T05.2

	<p>Z-9-2-03 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost</p>	<p>- posuzuje zemský povrch, reliéf jako výsledek složitého působení endogenních a exogenních činitelů a lidských činností</p>	<p>- litosféra</p>	<p>1.</p>	<p>T05.4</p>
		<p>- pracuje s pojmy: počasí, podnebí, meteorologické prvky a jejich měření - pozoruje, zaznamenává a vyhodnocuje počasí v místě svého bydliště</p>	<p>- atmosféra</p>	<p>1.</p>	
	<p>Z-9-5-01 porovná různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)</p>	<p>- seznámí se s rozložením vody na Zemi - vyhledá na mapách pojmy: oceán, moře, mořské proudy, vodní toky, ledovce, pramen, ústí, přítoky, podpovrchová voda, bezodtokové oblasti, jezera, bažiny, umělé vodní nádrže - objasní uspořádání biosféry v závislosti na zeměpisné šířce, vymezí geograficky, zná vegetační pásma, umí je ukázat na mapě a zná jejich faunu a flóru a podnebné poměry a další zajímavosti - určí geografickou polohu jednotlivých oceánů - určí geografickou polohu a vyhledá na mapách polární oblasti - uvede význam Arktidy a Antarktidy - seznámí se s globálními problémy, které těmto oblastem hrozí</p>	<p>- hydrosféra, biosféra</p>	<p>1.</p>	<p>T05.1</p>

		- posoudí význam mezinárodní politické spolupráce při výzkumu a využívání polárních oblastí			
	Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	- zná příčiny přírodních katastrof (zemětřesení, sopečná činnost, hurikány, tajfuny, tornáda apod.) - zná obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie a jejich význam pro život člověka - zná problematiku třídění odpadu a jeho význam - porovnává různé krajiny, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín	- lidé v ohrožení, ekologie	1.	T05.4
	Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace	-zná lidské rasy i základní typy míšenců, nejpoužívanější jazyky světa s důrazem na indoevropské - zná světová náboženství a jejich charakteristiku a pojmy	- obyvatelstvo světa, náboženství	1.	T04.3
	Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	- sídla	- sídla	1.	T04.4
		- zná jednotlivé druhy dopravy, jejich výhody, nevýhody, orientuje se v jízdnicích řádech, dopravních zkratkách a vyhledávání spojení - uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	- doprava	1.	

	<p>Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje</p> <p>Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit</p>	<ul style="list-style-type: none"> - umí vysvětlit příčiny chudoby a bohatství jednotlivých regionů ve světě - globalizační společenské, politické a hospodářské procesy - světové hospodářství 	<ul style="list-style-type: none"> - světové hospodářství, bohatství a chudoba ve světě 	1.	T03.2
Regionální zeměpis	<p>Z-9-3-01 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy – provede regionalizaci v jednotlivých světadílech – vytyčí společné znaky daného regionu z hlediska fyzického a socioekonomického zeměpisu 	<ul style="list-style-type: none"> - zeměpis světadílu: Afrika, Austrálie a Oceánie, Amerika, Asie – poloha, rozloha, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, přírodní zdroje 	2.	T03.1
	<p>Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků</p>	<ul style="list-style-type: none"> - provede regionalizaci v jednotlivých světadílech 	<ul style="list-style-type: none"> - regionální zeměpis světadílu 	2.	
	<p>Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílu, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města - vyhledá na mapách hlavní soustředění, osídlení a hospodářských činností v jednotlivých světadílech, regionech a modelových státech - popíše a porovná jejich sektorovou odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislost s přírodními poměry 	<ul style="list-style-type: none"> - průmysl, zemědělství, doprava, obyvatelstvo, města, úřední jazyky, náboženství, památky, zajímavosti 	2.	

	Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	- seznámí se s mezinárodními organizacemi	- regionální zeměpis světadílů	2.	T06.1
	Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	- lokalizuje aktuální příklady politických, národnostních a náboženských konfliktů ve světě - uvádí příklady různé míry demokracie ve světě - vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu v jednotlivých světadílech	- regionální zeměpis světadílů	2.	
Fyzický a socioekonomický	Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	- vyhodnotí relativní geografickou polohu Jihočeského kraje	Jihočeský kraj	3.	T03.3

<p>regionální zeměpis ČR</p>	<p>Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států</p> <p>Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu</p> <p>Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu</p> <p>Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit</p>	<ul style="list-style-type: none"> - porovná rozlohu ČR s rozlohou vybraných států světa a s rozlohou sousedních států - popíše s pomocí obecně zeměpisných a tematických map, jak vzniká vývoj reliéfu - určí a vyhledá horopisné celky a jejich vrcholy - charakterizuje podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo - hodnotí stav životního prostředí – vymezí CHKO, NP a pochopí jejich důležitost - charakterizuje druhy dopravy v ČR, jejich výhody, nevýhody, zajímavosti - umí vyjmenovat všechny kraje ČR - posoudí velikost jednotlivých krajů vůči sobě co do rozlohy a počtu obyvatel a umí toto zdůvodnit - v mapě vymezí jednotlivé regiony-kraje - určí jejich polohu vůči ostatním regionům - uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států - zná krajské město a bývalá okresní a jinak důležitá města - umí popsat: povrch (významná regionální pohoří a útvary, významné vrcholy), charakterizovat podnebí a jeho zvláštnosti; vodstvo 	<p>Česká republika – poloha, rozloha, členitost povrchu a přírodní poměry ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> - doprava v ČR - administrativní členění ČR - ekonomické, politické a vojensko – politické organizace významné pro ČR – poloha krajů - fyzicko – geografická charakteristika krajů - přírodní poměry - socioekonomická charakteristika jednotlivých krajů ČR - atraktivita cestovního ruchu 	<p>3.</p>	<p>TO2.2 TO2.1 TO2.3 TO3.3</p>
-------------------------------------	---	---	--	-----------	--

		<p>(významné řeky a přítoky, přehrad); půdy (významné půdní typy), životní prostředí – národní parky a CHKO</p> <p>- umí charakterizovat zemědělství (pěstované plodiny a zemědělské oblasti); průmysl (nejdůležitější průmyslová odvětví a významnou těžbu nerostných surovin, průmyslové podniky a jejich výrobky); dopravu (významné regionální dopravní tahy, uzly a významná letiště)</p> <p>- v rámci jednotlivých krajů zná významné městské a přírodní památky a zajímavosti, kulturu, zvyky, hrady, zámky, rozhledny, lázně, určí památky UNESCO</p>			
<p>Terénní geografická výuka, praxe, aplikace</p>	<p>Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu</p> <p>Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny</p> <p>Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech</p>	<p>- v rámci geografické exkurze používá orientační body, pomůcky a přístroje;</p> <p>- zvládá pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu</p> <p>- hodnotí přírodní jevy a ukazatele</p> <p>- zná pravidla ochrany člověka při ohrožení zdraví a života v důsledku živelní pohromy</p>	<p>Terénní cvičení v ČB a okolí s využitím pomůcek (kompas, buzola, mapa)</p>	4.	

<p>Evropa – fyzicko-geografická a socioekonomická charakteristika</p>		<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá na mapě světa a glóbusu světadíl a určí jeho geografickou polohu (polohu v zeměpisné síti, vzhledem k sousedním světadílům a oceánům, k zemským polokoulím, podnebným pásům) - vyhledá základní poledník a důležité rovnoběžky (severní polární kruh, průběh rovníku vzhledem k světadílu) - s pomocí tabulek v učebnici určí rozlohu a porovná ji s rozlohou ostatních světadílů - zhodnotí členitost vyhledáním významných ostrovů, poloostrovů, průlivů, zálivů, průplavů, moří - zná historii vývoje hranic států ve vybraných oblastech Evropy s důrazem na 20. století a současnost, státní zřízení a počet států v Evropě a vybrané evropské vojenské a ekonomické organizace a jejich členy - posoudí s pomocí mapy výškovou členitost povrchu světadílu - vyhledá nejvýznamnější povrchové útvary a určí činitele, které je formovaly - v mapě najde nejvyšší a nejnižší místa (název, nadmořskou výšku, umístění) světadílu - určí polohu světadílu z hlediska umístění v podnebných pásích 	<ul style="list-style-type: none"> - poloha, rozloha a členitost Evropy, politické uspořádání E. - povrch Evropy - podnebí a vodstvo Evropy -obyvatelstvo Evropy, hustota zalidnění 	<p>4.</p>	<p>TO3.1</p>
--	--	--	---	-----------	--------------

		<ul style="list-style-type: none"> - porovná podnebí v jednotlivých oblastech Evropy (množství srážek, teploty, vlivy mořských proudů, reliéfu) - zhodnotí kontinentalitu a oceanitu podnebí v různých regionech Evropy - vyhledá v mapě úmoří světadílů, významné toky (znázorní v mapě, kterými státy protékají), jezera (vyhledá v mapě významné jezerní oblasti a jezera Evropy, popíše procesy, které je formovaly), umělé nádrže, oblasti s umělými vodními cestami a průplavy, významné oblasti s podzemní vodou - objasní zalednění Evropy - zná demografickou charakteristiku Evropy včetně příčin a důsledků současného vývoje 			
Regiony Evropy	<p>Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států</p> <p>Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa</p>	<ul style="list-style-type: none"> - v mapě vymezení jednotlivé evropské regiony (střední, severní, západní, jižní, jihovýchodní, východní Evropa) - vymezení jejich geografickou polohu a polohu vůči ostatním regionům - vyhledá, pojmenuje a lokalizuje státy patřící do příslušného regionu (určí zároveň státy EU, země, jež se o členství ucházejí, státy NATO, transformující se země) - zhodnotí fyzickogeografické (povrch, vodstvo, podnebí, ochrana životního prostředí) a socioekonomické (obyvatelstvo, 	- regiony Evropy: geografická poloha, fyzickogeografické poměry, socioekonomické poměry, oblasti válečných konfliktů	4.	TO2.4 TO6.2

	<p>nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</p>	<p>sídelní struktura, průmysl, zemědělství, těžba nerostných surovin, významné dopravní uzly, centra cestovního ruchu, památky UNESCO, politika) poměry regionů - blíže popíše vybrané státy, ke kterým uvede reálii vztahující se k životu v zemi (např. významní vědci, národní jídlo, sporty, kultura, hudební skupiny apod.) - určí oblasti, které byly v historii Evropy postižené politickými, náboženskými a národnostními konflikty (určí jejich příčiny a důsledky)</p>			
--	--	--	--	--	--

7.6 Umění a kultura

7.6.1 Hudební výchova (HV)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Na nižším stupni gymnázia se hudební výchova vyučuje v každém ročníku po jedné vyučovací hodině týdně. Ve třídách s větším počtem žáků je možno třídy dělit na poloviny. Výuka probíhá v odborné učebně, která je vybavena klavírem, Orffovým instrumentářem a audiovizuální technikou. Hudební výchova do sebe zahrnuje vokální, instrumentální, poslechové a hudebně pohybové činnosti, jejichž prostřednictvím žáci aktivně vnímají hudbu a zpěv jako specifický prostředek komunikace. Všechny jmenované hudební činnosti se navzájem prolínají, propojují a vedou k rozvoji hudebního cítění a schopností sluchových, rytmických, pěveckých, intonačních, hudebně pohybových, poslechových a tvořivých. Žáci rozvíjí své hlasové možnosti prostřednictvím sólového nebo skupinového zpěvu, získávají správné pěvecké návyky a dochází zároveň ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu. Přihlíží se samozřejmě k individuálním možnostem a zájmům žáků. Rytmické cítění je rozvíjeno hrou na rytmické i melodické hudební nástroje, a to formou reprodukce i produkce. Svě emocionální prožitky na znějící hudbu žáci vyjadřují pomocí pohybu, gesty nebo tancem. Poznávají hudbu různých stylových období, učí se hudbu analyzovat, kriticky hodnotit a obhajovat svá stanoviska. Dokáží si uvědomit význam hudby a hudební kultury v životě člověka a společnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k osvojování si hudebních návyků prostřednictvím vlastních hudebních aktivit,
- nahlížíme na hudbu jako na specifický způsob poznávání světa.

Kompetence k řešení problémů

- Vyhledáváme vazby mezi druhy umění a uměleckými žánry na základě podobnosti znaků a témat,
- vyhledáváme různé možnosti hudebně vyjadřovacích prostředků.

Kompetence komunikativní

- Přistupujeme k hudbě jako ke zvláštnímu způsobu dorozumívání,
- učíme formulovat vlastní názory na různé hudební žánry.

Kompetence sociální a personální

- Poskytujeme dostatek prostoru pro hudební projevy žáků.

Kompetence občanské

- Podchycujeme individuální zájem žáků o hudbu, o kulturní dění a podporujeme ho,
- diskutujeme s žáky o kulturním dění v našem městě

Kompetence pracovní

- Pěstujeme u žáků správné návyky hlasové hygieny.

Kompetence digitální

- Seznamujeme žáky s možnostmi využití PC notačních programů / Capella, Sibelius/.

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo předmětu	Ročník	Průřezová témata
Vokální činnosti	<p>Žák: HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</p> <p>HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase</p>	<p>Žák: - intonačně a rytmicky přesně podle svých individuálních dispozic opakuje melodii</p> <p>- zpívá v jednohlase a jednoduchém lidovém dvojhlasu, orientuje se v jednoduchém notovém zápisu, vysvětlí rozdíl mezi stupnicí a tóninou, rozpozná přízvuk na první době v taktu</p>	- intonační cvičení - správné tvoření tónu - intonace durové stupnice - nácvik dvojhlasu v terciích - zpěv vánočních koled - vyhledávání taktů - druhy rytmů - rytmické hádanky - - intonace celých tónů a půltónů	1.	
Instrument činnosti	<p>HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</p>	- doprovází jednoduchou lidovou píseň na Orffovy nástroje, vytvoří vlastní jednoduchý doprovod, určí v jednoduché lidové písni předvětí a závětí, rozpozná zvuk lidových nástrojů	- rytmická hra na tělo - rytmické ozvěny - rozbor lidové písně – malá písňová forma - lidové nástroje	1.	
Pohybové činnosti	<p>HV-9-1-04</p>	pochoduje do rytmu znějící hudby, taktuje dvoudobý a	-lidové tance, jejich původ, pochod, mazurka	1.	

	rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	třídobý takt, vyjádří pohybem obsah písně	- taktování dvou a třídobého taktu, - -- ilustrace a dramatizace strofické písně, - spojení hudby a pohybu		
Poslechové činnosti	HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	- rozliší sluchem zvuk nástrojů symfonického orchestru, pojmenuje vybrané nástroje, rozliší hudbu lidovou a umělou pojmenuje části opery	- poznávání hudebních nástrojů, dynamika a barva tónu, ukázka komorní hry, poslech variací v dílech hudebních skladatelů, - opera v době Národního obrození – B. Smetana, A. Dvořák, Národní divadlo	1.	
Vokální činnosti	HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- používá správně pěvecké návyky, zpívá podle individuálních možností intonačně a rytmicky přesně, zpívá intonačně čistě podle svých možností v kánonu, využívá získaných dovedností k hudebnímu vystoupení	- lidové písně milostné, pracovní, koledy, ukolébavky, písně různých etnik, zpěv kánonu, vánoční vystoupení pro spolužáky	2.	TO 4.1
Instrument činnosti	HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	- reaguje na změny taktů, mění taktování dvou a třídobého taktu v proudu znějící hudby	taktování v písních, kde se střídá dvou a třídobý takt – mateník	2.	
Pohybové činnosti	HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých	- ovládá jednoduché taneční kroky, reaguje pohybem na znějící hudbu	- polkový a valčíkový krok, společenské a moderní tance	2.	

	stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě				
Poslechové činnosti	HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	- rozezná hlasy podle jejich rozsahu, charakterizuje jednotlivé věty symfonie, rozezná hlavní téma skladby, vysvětlí princip hudební formy rondo - zařadí skladbu do oblasti hudby světské nebo duchovní, obsluhuje hudební nosiče	- rozdělení lidských hlasů, rozdíl mezi homofonií a polyfonií, hudební formy koncert, symfonie a sonáta – Vivaldi, Haydn, Mozart, hlavní a vedlejší téma v symfonii – Beethoven, programní symfonie v dílech B. Smetany, hudba světská a duchovní, hudební přehrávače a nosiče, dnešní možnosti záznamu	2.	
Vokální činnosti	HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	- dodržuje správně pěvecké návyky, zhodnotí vokální projev druhého, dodržuje dynamiku písně, rozliší sluchově mollový a durový akord, zapíše jej do notové osnovy, zhodnotí kvalitu textu	- hlasová a rytmická cvičení, hlasová hygiena, mutace, intonace intervalů, písně Osvobozeného divadla, písně divadla Semafor	3.	
Instrument činnosti	HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	- vytleská podle individuálních dispozic obtížnější rytmické figury – synkopu, doprovodí na nástroje Orffova	- hra na tělo, sudé přízvukné doby v jazzové hudbě, ragtime, swing, blues	3.	

	<p>HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</p>	<p>instrumentáře černošské písně</p>			
<p>Pohybové činnosti</p>	<p>HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</p> <p>HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě</p>	<p>- vyjádří pohybem různé taneční rytmy</p>	<p>- rituální tance v pravěku, výrazový tanec, tanec a populární hudba</p>	<p>3.</p>	
<p>Poslechové činnosti</p>	<p>HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě</p>	<p>- vybere vhodné skladby k různým příležitostem, pojmenuje vybrané hudební formy, kriticky hodnotí vybrané hudební ukázky, rozliší jednohlas a vícehlas, vystihne rytmické a dynamické změny v hudebním proudu, pozná mimohudební</p>	<p>- charakteristické rozdíly mezi hudbou uměleckou a zábavnou, hudba v pravěku a starověku, gregoriánský chorál, středověká hudba ve Francii a Německu, hudba v období renesance,</p>	<p>3.</p>	<p>TO 4.4</p>

	HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	myšlenku, rozpozná zvuk akustických a elektrických hudebních nástrojů	nejvýznamnější díla světového baroka a klasicismu, romantismus, nové směry v hudbě 20.století, světová populární hudba		
Vokální činnosti	HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	- dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu, ocení vokální projev druhého, transponuje melodii do vyhovující polohy, orientuje se v notovém zápise, respektuje specifické rysy písní různých stylů	- opakování lidových a umělých písní z minulých ročníků transpozice melodie do vyhovující polohy, důraz na dynamiku a přesný rytmus, zpěv písní různých uměleckých období a různých stylů – folk, country, big beat	4.	
Instrument činnosti	HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché	- tvoří jednoduchý akordický doprovod ke zvoleným písním, ověřuje své poznatky pomocí hry akordů na kytaru	- jednoduchý akordický doprovod, jeho transpozice, akordické značky, základ hry akordů na kytaru, nahrávací technika, využití PC programů - taktování se znázorněním dynamiky, orientace v prostoru	4.	

	doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace				
Pohybové činnosti	<p>HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě</p> <p>HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</p> <p>HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</p>	<p>- gestem znázorní tempové a dynamické změny, zvolí správný typ hudebně – pohybových prvků</p> <p>- pozná hudební památky a zařadí je do historických souvislostí, zařadí hudbu do stylových období,</p> <p>- vysvětlí význam české hudební kultury, rozpozná funkci stylů a žánrů vzhledem k jejich využití</p>	<p>- nejstarší dochované hudební památky, česká hudba v období renesance a baroka, český klasicismus a romantismus</p> <p>- jazzová hudba v Čechách, trampská píseň, folk, country, big beat</p>	4.	

7.6.2 Výtvarná výchova (VV)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Předmět výtvarná výchova se vyučuje v primě s dvouhodinovou dotací a v sekundě s jednoduhodinovou dotací. Třídy se dělí na poloviny kvůli praktické výtvarné činnosti a individuálnímu přístupu. V tercii a kvartě vyučujeme výtvarnou výchovu s jednoduhodinovou dotací a k praktické činnosti přidáváme výuku dějin výtvarného umění.

Základní obsahovou strukturu předmětu výtvarná výchova tvoří požadavek rozvíjet schopnosti žáků esteticky vnímat, prožívat a hodnotit svět kolem sebe. Ve výtvarném projevu žák reaguje na svět, který jej obklopuje (svět přírody, lidí, věcí, techniky). Poznává a dotváří jeho tajemství, výtvarným vyjádřením se přenáší z reality do světa fantazie. Žák podle svého vyjádří, co o okolním světě ví, jaké asociace mu navozuje, jak na něj působí, aniž by šlo o pouhou kopii reality. Žák se ve výtvarné výchově se vyjadřuje mnoha výtvarnými postupy a využívá různé materiály a techniky. Zvolený námět musí dát do určité organické jednoty, seznamuje se tedy s problematikou kompozice výtvarného díla. Při výtvarné činnosti si žák nejen všímá rozmanitosti světa, který jej obklopuje, ale pomocí výtvarného vyjádření dokáže zachytit i vlastní pocity a nálady. Získá i poučení o písmu a designu. Žák hodnotí vlastní výtvarnou práci, respektuje tvorbu svých spolužáků, ale všímá si i děl výtvarných umělců prostřednictvím výstav, knih, obrazů i moderní techniky. Výuka dějin výtvarného umění směřuje k chápání umělecké hodnoty výtvarných děl, žák poznává výtvarné umění různých dob, národů, zemí a učí se respektovat případné odlišnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- Podporujeme u žáků samostatnost a tvořivost, žáci pracují samostatně, řeší zadané úkoly individuálně,
- respektujeme výtvarné schopnosti a výtvarný typ žáka, vyučování je tvořivým procesem, jehož výsledkem je originální řešení zadaného úkol,
- zabezpečujeme takový rytmus žákovské práce a výtvarného řešení, aby v daném čase byla práce ukončena v ucelené formě (rozvržení výkresu, kompozice, náčrt, vypracování)
- hodnotíme se žáky jejich činnost a výsledky práce, chválíme jedinečná, originální řešení zadaného úkolu,
- využíváme i sebehodnocení žáků a hodnocení žáků navzájem, žáci obhajují své práce a posuzují díla spolužáků,
- přihlížíme k individuálním způsobům výtvarného vyjádření, hodnotíme citlivě, abychom upevňovali u žáků sebedůvěru,
- respektujeme případné individuální odlišnosti ve výtvarných projevech.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k vytváření vlastního stanoviska, vycházíme z toho, že žák tvoří originál,
- podporuje žáky při jejich účasti na výtvarných soutěžích.

Kompetence komunikativní

- Při skupinovém vyučování učíme žáky nalézat společný pracovní postup, plánovat, rozdělovat si činnosti, komunikovat spolu, aby dosáhli cíle – vytvoření společného výtvarného díla,
- povzbuzujeme, ale do výtvarné činnosti nezasahujeme, abychom nenarušili originální řešení úkolu a tvůrčí proces žáků.

Kompetence sociální a personální

- Umožňujeme žákům, aby prezentovali nejlepší práce na nástěnce ve třídě či v ostatních prostorách školy.

Kompetence občanské

- Rozvíjíme u žáků pozitivní postoje k národnímu, kulturnímu a historickému dědictví, žáci se seznamují s kulturními památkami světového výtvarného umění, zejména evropského a českého, prostřednictvím knih, výstav, videa, internetu.

Kompetence pracovní

- Obsah a úkoly konkrétních výtvarných činností realizujeme za pomoci výtvarných technik, výtvarných nástrojů a materiálů (tuš, uhel, barva, tužka, pero, štětec),
- vedeme je k využívání nejenom klasických technik kresby, malby, modelování, ale i netradičních postupů – kombinace technik, práce s přírodním materiálem atd.,
- vyžadujeme plnění povinností, což při výtvarné výchově znamená připravit si potřebné pomůcky a podle vlastních možností zpracovat zadání výtvarné práce.

Kompetence digitální

- Využíváme digitální technologie, prezentace, videa a fotografie ke zkvalitnění výuky a k zefektivnění vysvětlení pracovních postupů,
- umožňujeme žákům využití fotografií a videí jako inspiraci pro jejich vlastní výtvarnou činnost.

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Tematické práce	Žák: VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	Žák: - zaznamenává vizuální zkušenost a rozvíjí představivost - používá barvu k vyjádření nálady a citovému vztahu k námětu - rozvíjí tvořivost na základě fantazie	- kresba - malba - akvarel - kolorovaná kresba	1.	
Prostorové vytváření a práce v materiálu	VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	- vybírá materiály a kombinuje je pro vlastní osobité vyjádření - rozvíjí estetický vztah k užitému umění - rozvíjí smysl pro prostorové formy	- práce s různými materiály - prostorové vytváření - stříhání, lepení	1.	T05.4
Dekoratивní práce	VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	- používá prvky vizuálně obrazných vyjádření - variuje různé prvky a uspořádává je v ploše - rozvíjí estetické cítění	- linie, tvar, barva - kombinované techniky - kompozice	1.	
Zobrazování přírodních a umělých forem	VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	- zaznamenává vizuální zkušenost, tvary, objemy, texturu - výtvarně vnímá a zobrazuje přírodní a umělé objekty	- kresba tužkou, tuší - stínování - malba - míchání barev	1.	

		- vnímá rozdíly subjektivního zpracování výtvarného díla			
Tematické práce	VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	- uplatňuje vlastní zkušenosti pro osobité vyjádření - zaznamenává zkušenosti získané ostatními smysly - zachycuje jevy v proměnách a vztazích	- kresba - malba - symbolika a vlastnosti barev	2.	T03.1
Prostorové vytváření a práce v materiálu	VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	- využívá vlastností materiálu pro použití ve vlastním pojetí - vnímá smyslový účinek plastického a prostorového vyjádření	- prostorové vytváření - práce s různými materiály - aranžování	2.	T05.4
Dekorativní práce	VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	- rozvíjí estetický vkus - dekorativně řeší plochu, vytváří kompozice - osvojuje si praktické použití písma	- kresba - aplikované grafické techniky - koláž	2.	T06.6
Zobrazování přírodních a umělých forem	VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	- využívá znalostí o perspektivě - přenáší prostor na plochu - využívá znalostí o základních proporcích, tvarech a barvách	- různé techniky kresby a malby	2.	

Výtvarná kultura	VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s uměleckými projevy minulosti a srovnává různé způsoby uměleckého vyjadřování - uplatňuje znalosti historických souvislostí, vychází z vlastních zkušeností a prožitků - vnímá a porovnává výsledky umělecké tvorby 	<ul style="list-style-type: none"> - druhy výtvarného umění - pravěké umění - umění starověku 	3.	T03.2 T04.1
Výtvarná tvorba	VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	<ul style="list-style-type: none"> - inspiruje se uměleckými díly pro vlastní tvorbu - využívá znalostí výtvarných prostředků a postupů - uplatňuje znalosti písma a kompozice 	<ul style="list-style-type: none"> - kresba - kolorovaná kresba - malba - koláž - písmo 	3.	T03.1
Výtvarná kultura	VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná historické styly a vybraná díla - porovnává umělecká díla, styl, techniku zpracování - ověřuje komunikační účinky uměleckých děl - interpretuje současná i historická umělecká díla 	<ul style="list-style-type: none"> - středověké umění - románské umění - gotické umění - renesance 	4.	T03.3 T05.4

<p>Výtvarná tvorba</p>	<p>VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médií – počítačová grafika, fotografie, video, animace</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje různé typy výtvarného vyjádření pro vlastní tvůrčí záměr - rozvíjí vztah k tvořivé práci - k tvorbě využívá počítačovou grafiku, fotografie 	<ul style="list-style-type: none"> - kresba - grafické postupy - malba - koláž - kompozice 	<p>4.</p>	<p>T06.6</p>
-------------------------------	---	---	---	-----------	--------------

7.7 Člověk a zdraví

7.7.1 Výchova ke zdraví

Tento vzdělávací obor není realizován jako samostatný předmět, jeho výstupy jsou integrovány do výuky Biologie a Základů společenských věd.

7.7.2 Tělesná výchova (TV)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Předmět vychází z obsahu vzdělávacího oboru Tělesná výchova a ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Je vyučován v 1. až 4. ročníku s dvouhodinovou týdenní dotací v dělených třídách – děvčata a chlapci. Vzdělávací obor představuje komplexnější pohled na problematiku zdraví, tělesnou a psychickou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Přispívá k funkčnímu rozvoji základních pohybových schopností, rozvíjí pohybové dovednosti a návyky, vytváří pozitivní vztah k tělesné kultuře, kompenzuje jednostranné zatížení žáků, upevňuje a dotváří hygienické návyky. V případě zdravotních potíží žáků je do předmětu TV podle potřeby zahrnuta i Zdravotní tělesná výchova.

Tělovýchovné aktivity do výuky zařazujeme s ohledem na věk, výkonnostní možnosti, schopnosti a zdatnost žáků, ale také v závislosti na ročním období a dostupnosti venkovních i krytých sportovišť. Sportovní aktivity postupně ztěžujeme, stávají se komplikovanějšími a propracovanějšími tak, jak roste tělesná zdatnost žáků. Z těchto důvodů je obtížné rozdělit konkrétní učivo do jednotlivých ročníků.

V budově školy je pro výuku k dispozici tělocvična s horolezeckou stěnou, místnost pro cvičení s možností využití digitálních technologií, kardio místnost, posilovna a prostory pro stolní tenis. Vybavení pro výuku je standardní, každý žák má své náčiní, které je průběžně doplňováno a obnovováno. Výuka částečně probíhá i v objektech mimo školu (atletický stadion, zimní stadion a plovárna) a podle možností také v přírodě (parky, venkovní sportoviště, cyklostezky). Žáci sekundy se účastní lyžařského výcviku.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k řešení problémů

- Učíme se některým problémům předcházet, např. záchrana, dopomoc aj.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k odpovědnosti a spolehlivosti ve vztahu k druhým,
- posilujeme rozhodovací schopnosti žáka (jsou určováni do role rozhodčích svých spolužáků).

Kompetence občanské

- Rozvíjíme u žáků pozitivní postoje k našemu národnímu sportovnímu odkazu.

Kompetence pracovní

- Seznamujeme žáky s bezpečností a možnou úrazovostí při jejich činnostech v různém prostředí (tělocvična, bazén, ledová plocha, pobyt v přírodě),
- vedeme žáky k soustavnosti a pravidelnosti ve cvičení a tréninku.

Kompetence digitální

- Využíváme měření tepové frekvence k určení zatížení pomocí osobních digitálních přístrojů, které pomáhají efektivně rozvíjet pohybové schopnosti,
- žáci si mohou vybírat formu zatížení prostřednictvím digitálních technologií (např. cvičební videa z Youtube),
- na lyžařských kurzech zaznamenáváme digitální technikou technické dovednosti žáku a společně je vyhodnocujeme.

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Význam pohybu pro zdraví	<p>TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</p>	<ul style="list-style-type: none"> - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - podílí se na programech podpory zdraví v rámci školy a města - optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka 	<ul style="list-style-type: none"> - rekreační a výkonnostní sport - výživa a zdraví - mezilidské vztahy, komunikace a kooperace 	1. - 4.	
Zdravotně orientovaná zdatnost	<p>TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program</p>	<p>usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prevence a korekce oslabení - nevhodná cvičení a činnosti - vyrovnávací cvičení - relaxační cvičení - posilovací cvičení - regenerace 		
Tělesná a duševní hygiena	<p>TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší</p>	<ul style="list-style-type: none"> - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím - usiluje v rámci svých možností o aktivní podporu zdraví; uplatňuje zdravé stravovací návyky 	<ul style="list-style-type: none"> - stravování a fyzická kondice - péče o sebe sama předcházení – zátěžovým situacím a stresům - zvládnutí zátěžových situací 	1. - 4.	

	TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly				
Bezpečnost při pohybových činnostech	TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc - uplatňuje vhodné a bezpečné chování v prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- základy první pomoci dodržování pravidel bezpečnosti, ochrany zdraví a hygieny	1. - 4.	
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	- přípravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická	1. - 4.	
Pohybové hry		- zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných	- soutěživé, štafetové, běžecké a další aktivity - využití netradičního náčiní		

		pohybových dovedností a usiluje o sebezdokonalování	- zaháněné, trefované, přihrávané		
Pohybové dovednosti	TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	- diagnostikuje provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a usměrní svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících	- nástupové tvary a přesuny - pohybové dovednosti zaměřené na rychlostní, vytrvalostní, silové schopnosti, obratnost (chůdy, cyklistika) - způsoby kontroly účinnosti cvičení Pohybové odlišnosti a handicapy - věkové, pohlavní, výkonnostní Kondiční a estetické formy cvičení - cvičení se švihadlem	1. - 4.	
Atletika		- uvědomuje si význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty rozlišuje základní startovací povely - změří a zapíše výkony v jednotlivých atlet. disciplínách v souladu s individuálními předpoklady - ovládá jednotlivé pohybové dovednosti	- běhy (atletická abeceda, běžecká cvičení, sprinty, vytrvalostní běhy, fartlek, štafety, rozvoj výbušné síly, obratnostní cvičení) skoky (odrazová cvičení pro skok daleký a vysoký) hody (hod míčkem, granátem)	1. - 4.	

<p>Gymnastika</p>		<ul style="list-style-type: none"> - používá základní gymnastické názvosloví - ovládá záchranu a pomoc při jednotlivých gym. cvicích - provede dané gym. prvky s pomocí či bez ní je schopen spojit několik gymnastických prvků v krátkou sestavu 	<p>organizace a bezpečnost, vhodné oblečení, hygiena, pomoc, záchrana, technika pohybu, názvosloví, posilovací a kompenzační cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> - akrobacie (kotouly, vazby) - stoje (na lopatkách, na hlavě, na ruku s pomocí) - přemet stranou - sestava z osvojených prvků přeskoky průpravná cvičení pro nácvik odrazu skrčka, roznožka (koza) šplh na laně a tyči 	<p>1. - 4.</p>	
<p>Úpoly</p>		<ul style="list-style-type: none"> - zvládá pádovou techniku 	<ul style="list-style-type: none"> - přetahy, přetlaky, úponové odpory 	<p>1. - 4.</p>	
<p>Sportovní hry</p>		<ul style="list-style-type: none"> - ovládá základní pravidla her - dodržuje pravidla fair play - provede jednotlivé herní činnosti jednotlivce - vysvětlí rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her 	<ul style="list-style-type: none"> - fotbal, florbal, frisbee, vybíjená, basketbal, ringo, stolní tenis, hokej, softbal (herní činnost jednotlivce, herní kombinace – základy, průpravné hry, hra se zjednodušenými pravidly, hry bez zjednodušených pravidel, kondiční trénink pravidla her 	<p>1. - 4.</p>	

<p>Lyžování a snowboarding</p>		<ul style="list-style-type: none"> - respektuje zásady bezpečnosti při lyžování a pravidla bezpečného provozu na sjezdových tratích - projevuje odpovědné chování na sjezdových tratích, na vleku, řídí se pokyny správce areálu, horské služby i instruktorů - zvládá podle svých předpokladů a možností techniku lyžování <p>poskytne v případě potřeby adekvátní první pomoc</p>	<ul style="list-style-type: none"> - výzbroj, výstroj, údržba - základní postoj - obraty, pády, bruslení, odšlapování - brzdění a zastavování - jízda na vleku, lanovce - základní smýkaný oblouk, navazovaný oblouk, řezaný oblouk, modifikovaný oblouk, jízda po hraně - carving - skoky, slalom - pravidla bezpečného chování na sjezdových tratích - první pomoc na sjezdovce, bezpečnost na horách - přežití v přírodě, orientace, ukrytí, zajištění vody, potravy, tepla 	<p>2.</p>	
<p>Lezení na horolezecké stěně a bouldering</p>		<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje vhodné a bezpečné chování v netypické sportovní disciplíně - projevuje odpovědné chování a spolehlivost k sobě samému a dalším žákům (jističům) 	<ul style="list-style-type: none"> - vázání jistících uzlů, správné používání sedáků, karabin, lana, chytů, lezeček, magnezia - bezpečnost při pádech na stěně, či do matrací - technika lezení, slaňování, bouldering 	<p>2. - 4.</p>	
<p>Estetické a kondiční cvičení s hudbou</p>			<ul style="list-style-type: none"> - rytmická gymnastika (chůze, skoky, poskoky, obraty, doprovodné pohyby) 	<p>3. -4.</p>	

			paží, technika pohybu s náčiním - tanec (základní taneční kroky) - tabata, kruhové tréninky, jóga		
Činnosti podporující pohybové učení	TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	- názvosloví, grafické značení	1. - 4.	
Komunikace v TV	TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – fair play jednání, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	- gesta, signály, povely a vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech	1. - 4.	
Sportovní výzbroj a výstroj	TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	- dohodne se na spolupráci jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	- funkčnost, výběr a ošetřování	1. - 4.	
Historie a současnost sportu	TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče,	- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	- olympismus, úspěchy našeho sportu, významní sportovci a trenéři	1. - 4.	

	rozhodčího, diváka, organizátora				
Pravidla osvojovaných pohybových činností	TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody a podílí se na jejich prezentaci	- základní pravidla her, soutěží, závodů, fair play jednání	1. - 4.	
Zásady jednání a chování v různém prostředí a v různých činnostech	TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	- spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	- měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - vyhodnocování, měření	1. - 4.	

7.8 Člověk a svět práce

7.8.1 Svět práce (SP)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Předmět Svět práce se vyučuje v tercii a kvartě. Naplňuje stejnojmenný tematický obor, přičemž je vyučován v Cizím jazyce 1 (třída se dělí na dvě skupiny podle výuky cizích jazyků). Ve druhém ročníku je jednogodinová dotace přidána biologii, která zajišťuje výuku tematického okruhu Práce s laboratorní technikou.

Tento předmět připravuje žáka teoreticky i prakticky na situace, s nimiž se setká ve svém budoucím profesním životě. Předmět přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Ti se učí plánovat, organizovat a hodnotit různé pracovní činnosti samostatně i v týmu, seznamují se základními znalostmi tržní ekonomiky, světa financí, hospodářských struktur státu i Evropské unie, se svými pracovními povinnostmi i právy. Žáci se učí hodnotit své pracovní schopnosti a vybírat a budovat svou profesní kariéru s ohledem na požadavky trhu práce.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- Vyhledáváme informace z oboru pracovních činností a s nimi souvisejícími záležitostmi v dostupných zdrojích,
- učíme v souvislostech,
- dáváme podněty k rozvoji tvořivosti žáků, využíváme jejich talentu v různých pracovních oblastech s cílem správné volby individuální profesní orientace,
- zdůrazňujeme nutnost všech článků organizace a řízení v pracovním procesu včetně procesu učení se, plánování, řízení, kontroly a hodnocení včetně sebehodnocení se zdůrazněním na nutnost celoživotního vzdělávání se pro potřeby budoucí profese.

Kompetence k řešení problémů

- Vytváříme modelové situace na trhu práce, jejichž problémy je možné různě řešit, učíme se problémy stanovit, vyhodnocovat a vybírat optimální řešení,
- při zvažování možností řešení problémů využíváme logického myšlení a tvořivosti žáků, vedeme je k samostatnosti při rozhodování, ale i ke schopnosti přijmout i jiná vhodná řešení v týmu,
- zvažujeme nevyhnutelnost existence problémů ve sféře práce a odhadujeme možnosti, jak jim předcházet – nedostatečná kvalifikace, nezaměstnanost, spory na pracovišti, nevhodné mezilidské vztahy, omezování rizik na pracovišti, minimalizace rizik při podnikání,
- povzbuzujeme žáky k ochotě problémy řešit, řešení neoddalovat a nebát se výsledků řešení a učíme je na modelových situacích je připravovat na řešení problému v pracovním životě,
- upozorňujeme žáky na existenci výchovného poradce na škole a seznamujeme je s možnostmi s ním řešit otázku svého dalšího studijního zaměření a tím i následné profesní orientace.

Kompetence sociální a personální

- Snažíme se zvýšit sebevědomí příliš skromných žáků a pomocí hodnocení spolužáků rovněž přijímat někdy i negativní hodnocení okolí,
- povzbuzujeme žáky přemýšlet sami o sobě a pracovat na svém osobnostním růstu.

Kompetence digitální

- Učíme žáky vyhledávat pracovní pozice na příslušných webových stránkách, orientovat se na nich,
- učíme žáky elektronicky správně komunikovat s případným budoucím zaměstnavatelem.

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo předmětu	Ročník	Průřezová témata
Trh práce	Žák: ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	Žák: <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v různých povoláních – dokáže charakterizovat druhy pracovních činností - rámcově zná kvalifikační požadavky vybraných profesí - umí pracovat s nabídkou a poptávkou pracovních příležitostí - je seznámen s rozdílnými typy pracovišť, uvědomuje si klady a zápory jednotlivých typů 	<ul style="list-style-type: none"> - typy povolání - pracovní činnosti - kvalifikační požadavky - zdravotní a osobnostní požadavky - trh práce - různé typy pracovišť v souvislosti s profesemi 	3.	
Profesní orientace	ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	<ul style="list-style-type: none"> - zamýšlí se nad svými zájmy, formuluje je - vyhodnocuje svůj tělesný a zdravotní stav - přiřazuje vlastnosti a schopnosti lidí jednotlivým profesím – sebehodnotí své vlastnosti a schopnosti pro vytypované povolání - orientuje se v nabídce poradenských služeb 	<ul style="list-style-type: none"> - osobní zájmy a životní cíle, sebehodnocení - tělesný a zdravotní stav - osobní vlastnosti a schopnosti - vlivy působící na volbu povolání - poradenské služby 	3. – 4.	
Vzdělávání	ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si nezbytnost vzdělání pro získání jednotlivých profesí - zná vzdělávací soustavu naší země a rámcově vybrané země EU - má vytvořenou představu o náplni studijních oborů a nutnosti celoživotního učení se 	<ul style="list-style-type: none"> - význam vzdělání - vzdělávací soustavy vybraných zemí - náplň studijních oborů a celoživotní vzdělávání 	3. – 4.	

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo předmětu	Ročník	Průřezová témata
Zaměstnání	ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	<ul style="list-style-type: none"> - má představu o způsobech hledání zaměstnání - umí napsat životopis - orientuje se v možnostech získání zaměstnání - má představu a právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů 	<ul style="list-style-type: none"> - pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, - psaní životopisu, - pohovor u zaměstnavatele, - problémy nezaměstnanosti, - úřady práce informace o pracovních místech, služby zprostředkující zaměstnání - práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů 	3. – 4.	
Podnikání	ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	<ul style="list-style-type: none"> - umí charakterizovat soukromé podnikání - vyjmenuje způsoby podnikání, zamýšlí se nad správným podnikatelským záměrem 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteristika soukromého podnikání - způsoby podnikání - podnikatelské plány a další nezbytné aktivity před zahájením činnosti 	4.	

8 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků vychází z platné legislativy a jeho podrobnější zásady jsou stanoveny klasifikačním řádem, který je součástí Školního řádu Biskupského gymnázia J. N. Neumanna v Českých Budějovicích.

Minimálně jednou v průběhu každého pololetí (listopad a duben) jsou žáci a jejich zákonní zástupci informováni o úrovni osvojení očekávaných výstupů v daném období. Učitelé tyto informace doplňují o doporučení, na jaké vzdělávací oblasti by se měl žák více zaměřit, ocení jeho píli a pokroky ve vzdělávání, ocení plnění jeho úkolů na realizovaných projektech apod.

8.1 Způsoby hodnocení

Průběžné a celkové hodnocení žáka v jednotlivých předmětech se vyjadřuje stupni:

- 1 - výborný,
- 2 - chvalitebný,
- 3 - dobrý,
- 4 - dostatečný,
- 5 - nedostatečný

Celkové hodnocení žáka za všechny povinné předměty se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- prospěl(a) s vyznamenáním
- prospěl(a)
- neprospěl(a)

8.2. Kritéria hodnocení

8.2.1. Klasifikace v předmětech s převahou teoretického zaměření

Klasifikace v předmětech s převahou teoretického zaměření se řídí následujícími kritérii:

- **stupeň 1 (výborný):** Žák ovládá požadované poznatky uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti pro řešení úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.
- **stupeň 2 (chvalitebný):** Žák ovládá učebními osnovami vymezené poznatky v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Žák je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.
- **stupeň 3 (dobrý):** Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků nepodstatné mezery. Požadované činnosti nevykonává vždy přesně. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Osvojené poznatky a dovednosti aplikuje při řešení úkolů s chybami. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a

zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, není vždy tvořivé. Ústní a písemný projev není vždy správný, přesný a výstižný. Častější nedostatky se projevují v kvalitě výsledků jeho činnosti. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

- **stupeň 4 (dostatečný):** Žák má v osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení je zpravidla málo tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má zpravidla vážné nedostatky. Výsledky jeho činností nejsou kvalitní. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit.
- **stupeň 5 (nedostatečný):** Žák si požadované poznatky neosvojil, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované činnosti má velmi podstatné nedostatky. Není schopen uplatňovat vědomosti a dovednosti ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky. Kvalita výsledků jeho činnosti je na nízké úrovni. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

8. 2. 2. Klasifikace v předmětech s převahou výchovného zaměření

Klasifikace v předmětech s převahou výchovného zaměření se řídí následujícími kritérii:

- **stupeň 1 (výborný):** Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá svých osobních předpokladů a velmi úspěšně je podle požadavků osnov rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě v nových úkolech. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu a projevuje aktivní vztah k nim. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.
- **stupeň 2 (chvalitebný):** Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním kolektivním projevu. Jeho projev má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech.
- **stupeň 3 (dobrý):** Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně svých schopností v individuálním kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele.
- **stupeň 4 (dostatečný):** Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Své minimální vědomosti a dovednosti aplikuje jen s velkou pomocí. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti.
- **stupeň 5 (nedostatečný):** Žák je v činnostech oproti svým schopnostem převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o činnosti a nevyvíjí žádné úsilí.

8. 2. 3. Celkové hodnocení žáka za všechny předměty

Žák prospěl s vyznamenáním, není-li klasifikace v žádném povinném předmětu horší než stupeň 2 - chvalitebný a průměrný prospěch z povinných předmětů není horší než 1,50 a chování je hodnoceno jako velmi dobré.

Žák prospěl, není-li klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 - nedostatečný.

Žák neprospěl, je-li klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 - nedostatečný.